

E L Ő T E R J E S Z T É S**a Képviselő-testület 2025. február 21-i nyilvános ülésére**

Tárgy:	Döntés Tapolca Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának 2025-2029. közötti időszakra történő elfogadásáról
Előterjesztő:	Dobó Zoltán polgármester
Előkészítette:	Önkormányzati és Igazgatási Iroda Varga Béláné közművelődési és intézményi referens Magvas Zoltán esélyegyenlőségi referens Pilter Balázs esélyegyenlőségi referens
Megtárgyalja:	Humán Bizottság
Meghívandók:	Magvas Zoltán esélyegyenlőségi referens Pilter Balázs esélyegyenlőségi referens Sikos Rita Krisztina Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet igazgatója

TISZTELT KÉPVISELŐ-TESTÜLET!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról. A törvény 31. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot (a továbbiakban: HEP) fogad el, amelyet a 31. § (4) bekezdése értelmében két évente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni.

A második ötéves ciklus 2024-ben lejárt, a jogszabályi környezet is megváltozott, a HEP-pel kapcsolatos követelmények módosultak. Elkészítésre került 2024. évben az új 3. generációs Helyi Esélyegyenlőségi Program 2025-2029. évekre vonatkoztatva.

Az Ebktv. 31. § (3) bekezdése szerint a helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

- az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

A 2024. évi adatgyűjtések eredményeként elkészült új HEP az előterjesztés 1. mellékletét képezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megvitatni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen!

HATÁROZATI JAVASLAT

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztés 1. mellékletét képező, Tapolca Város Helyi Esélyegyenlőségi Programját áttekintette, azt a következő - 2025–2029. - közötti időszakra elfogadja.

A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a program kétévenkénti felülvizsgálatáról intézkedni szíveskedjen.

Határidő: 2029. december 31.

Felelős: polgármester

Tapolca, 2025. február 10.

Dobó Zoltán
polgármester

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Tapolca Város Önkormányzata

2025 - 2029

Készítette:
Pilter Balázs közalkalmazott
Magvas Zoltán közalkalmazott

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	3
Célok.....	3
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	5
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	5
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	5
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	7
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	9
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	12
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	13
7. A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	14
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	16
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	16
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	17
1. A HEP IT részletei.....	17
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	17
Jövőképünk.....	17
Az intézkedési területek részletes kifejtése (<i>kitöltése javasolt, opcionális</i>).....	18
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	19
3. Megvalósítás.....	21
3.1 A megvalósítás előkészítése	21
3.2 A megvalósítás folyamata	21
3.3 Monitoring és visszacsatolás	24
3.4 Nyilvánosság	24
3.6 Érvényesülés, módosítás	25
4. Elfogadás módja és dátuma.....	26

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva Tapolca Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Tapolca a Közép-dunántúli Régióban, Veszprém vármegyében, Budapesttől 160 km távolságra, a Balaton északi partjától 10 km-re fekvő, városi rangú település és járásközpont a Tapolcai-medence közepén.

A város szervesen kapcsolódik a térség közlekedési hálózatába, fontos útvonalak találkozásánál fekszik. Budapest felől a 8. számú főútról leágazó 77. sz. (veszprémi) útról, délről a Balaton északi partján vezető 71. sz. főúton és mellékúton, nyugatról a 84. sz. főútról és a 7317. sz. útról közelíthető meg. A környező települések felől érkező városi utak sugár irányban érik el Tapolca központját.

Vasúton a Balatonszentgyörgy – Tapolca – Ukk - Celldömölk és a Székesfehérvár - Tapolca – törzshálózati fővonalon érhető el. Tapolca regionális helyzetét illetően mindenekelőtt a Közép-dunántúli Régióhoz való tartozás a meghatározó. Mivel a tapolcai térség földrajzi elhelyezkedését tekintve a régió nyugati-délnyugati végeit jelenti, Tapolca a Nyugat-Dunántúlhoz is kötődik – nem csak annak közelsége okán, hanem a város egykori Zala megyéhez tartozása miatt is. E kötődés egyebek között a munkaerőpiacon is érzékelhető. Ezen túlmenően a város vonzáskörzete kiterjed a Balaton régióhoz tartozó több településre is, azok turisztikai háttér-településeként fontos ellátó funkciókat tölt be. A Balaton és környéke, Budapest mellett, az ország turisztikailag leglátogatottabb területe, így Tapolca Balaton régióhoz fűződő kapcsolata egyértelmű előnyöket jelent a város számára is.

Tapolca a 2013. január 1-jétől felálló új közigazgatási struktúrában járásszékhely. A járás területe megegyezik a korábbi Tapolcai járás területével. A megye kilenc járása közül az egyetlen, amely a *fejlődő* kategóriába tartozik.

Tapolcai járás egyes települései Tapolca város agglomerációjának is tekinthetők: ezek képezik a Tapolca, Zalahaláp, Gyulakeszi, Raposka, Kisapáti, és Hegymagas alkotta mikrotérséget.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A város az elmúlt fél évszázadban, a közigazgatási, köznevelési, közművelődési, sport és szociális intézményrendszerének kiépülésével, a Balaton-felvidék egyik jelentős kisvárosává vált.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	15 072	bázis év
2018	14 988	99,44%
2019	14 861	99,15%
2020	14 637	98,49%
2021	14 358	98,09%
2022	14 206	98,94%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

1. számú diagram

A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

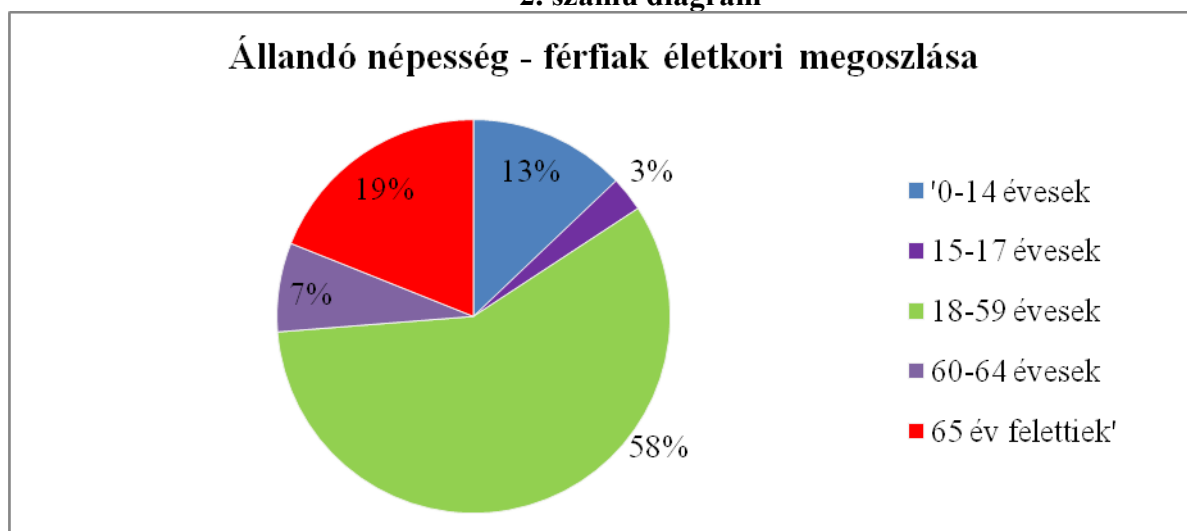
A táblázat adatai alapján megállapítható, hogy az elmúlt időszakban Tapolca lakossága nem csak fogyott, hanem ezzel párhuzamosan, mint majd a későbbiekben látni is fogjuk, egyre gyorsuló ütemben öregedett is. A 2017-os évet összevetve a KSH által szolgáltatott 2022 évi adatokkal, látható, hogy a lakónépesség száma 866 fővel csökkent. Az adatok bemutatják a döntéshozók számára, azt, hogy a településen mekkora és milyen összetételű lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	7 240	8 052	15292	47,35%	52,65%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			315	2,06%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	934	911	1845	6,11%	5,96%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	207	257	464	1,35%	1,68%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	4 198	4 154	8352	27,45%	27,16%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	529	610	1139	3,46%	3,99%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	1 372	2 120	3492	8,97%	13,86%

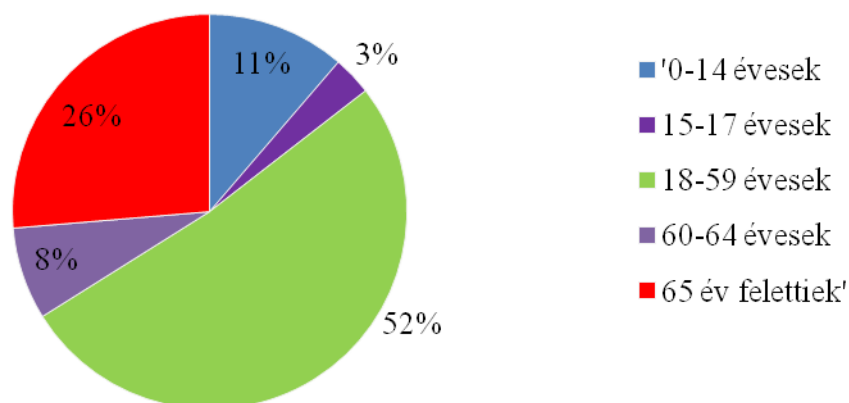
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú diagram

3. számú diagram

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

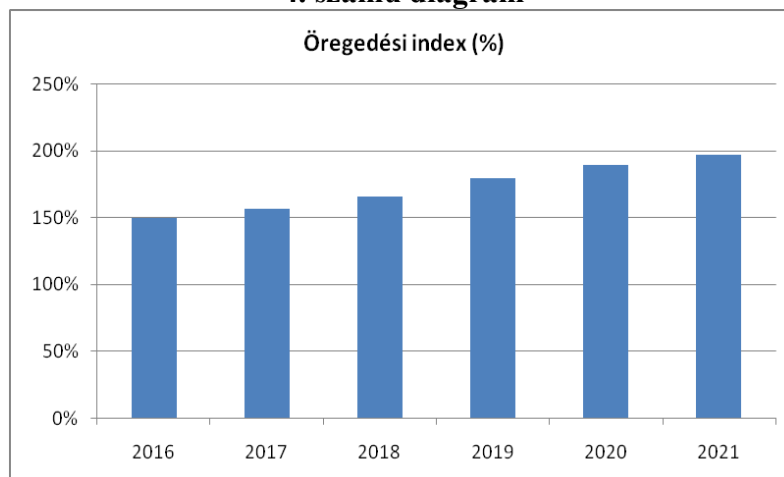

A nemek szerinti arányokat vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a különböző korcsoportokban szembevető eltérést mutatnak. Jól látható, hogy a 65 év felettek körében nők aránya magasabb (férfiak: 19%, a nők aránya: 26%), míg a 18-59 éves korosztálynál a férfiak esetében magasabb ez az érték. Ez az adat rámutat arra, hogy a férfiak várható élettartama, az országos mutatókhoz hasonlóan Tapolcán is alacsonyabb a nőkénel.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	3 086	2 067	149,30%
2017	3 187	2 044	155,92%
2018	3 275	1 982	165,24%
2019	3 411	1 908	178,77%
2020	3 492	1 845	189,27%
2021	3 503	1 782	196,58%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

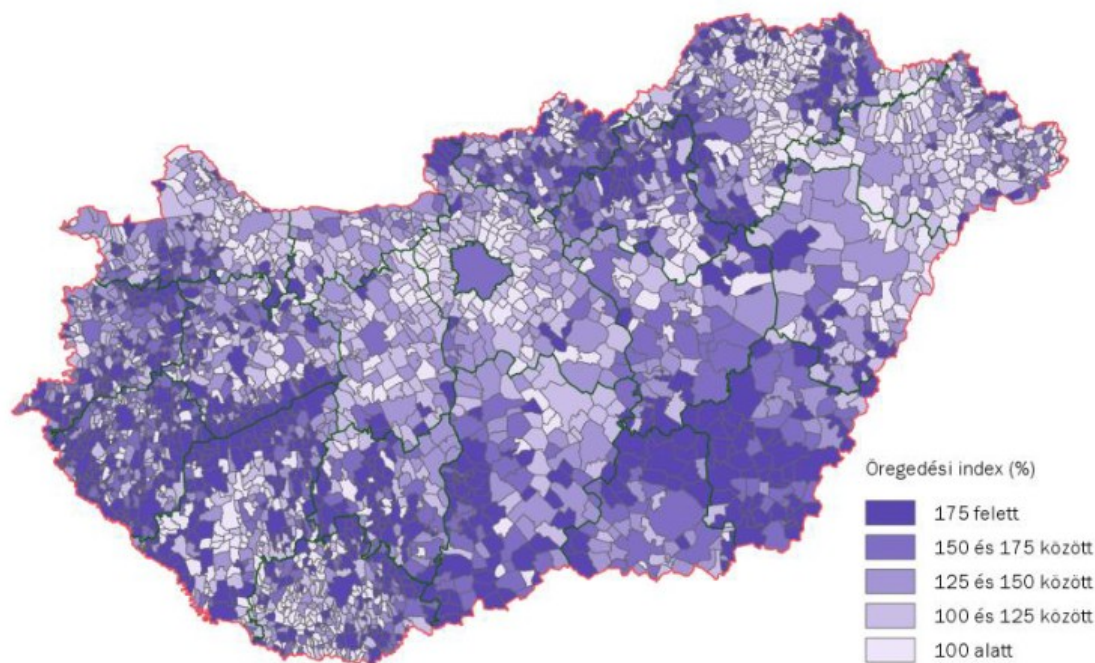
4. számú diagram

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alatti személyre hány fő 65 éven felüli személy jut.

Az öregedési index értéke 2016-tól fokozatosan emelkedik, 2021-ben is magas értékkel bír. Ez az adat arra hívja fel a figyelmet, hogy a város lakossága előregedő, és emellett, hogy a gyermekekre továbbra is nagy figyelemmel kell lenni, az idősekről történő fokozottabb gondoskodást sem szabad szem elől téveszteni.

1. számú ábra
Az öregedési index települési eltérései Magyarországon 2021-ben

Forrás: saját szerkesztés KSH adatok alapján. Tájékoztatási adatbázis – Lakónépesség száma az év végén (a népszámlálás végleges adataiból továbbvezetett adat)

A fenti ábra az öregedési index-et területi eloszlásban mutatja be. A világos színnel jelzett területeken (megyékben) az öregedési index 100 alatt van. Minél sötétebb a jelzés a térképen annál magasabb az adott területen az öregedési index. Látható, hogy a régiókban, országos viszonylatban magasabb az öregedési index, aminek részletes eredményeit a fenti táblázat mutat. Fontos mutató a belföldi vándorlás, amelynek egyenlege a település vonzerejét is tükrözi.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	-4,49
2018	-0,86
2019	-3,75
2020	-3,32
2021	-7,52
2022	-7,23

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6. számú diagram

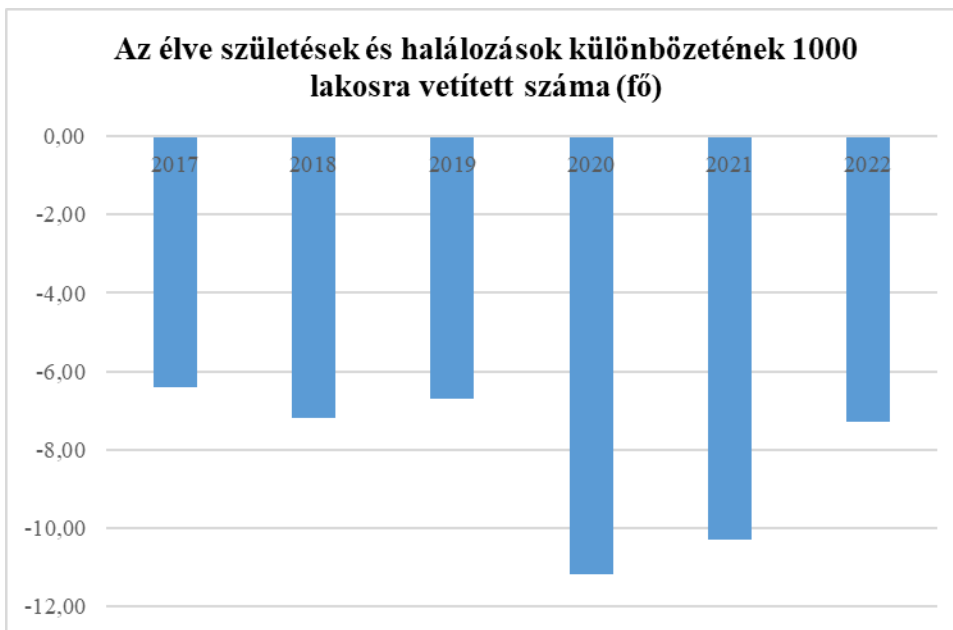
Az adatok jól szemléltetik, hogy a településről történő elvándorlás értéke 2018-ban jelentős csökkenést mutat (ebben az évben sem volt pozitív, bár közelített a nullához a mutató) Sajnálatos módon ezt követően az elvándorlás folyamatosan emelkedik. 2021-re meghaladta a vizsgált időszak negatív rekordját, a 2016-os értéket. Ezt követően 2022 évre stagnálás, minimális javulás látható a belföldi vándorlás tekintetében Tapolcán.

A természetes szaporodás szintén fontos mutatója Tapolca város népességének alakulásában.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-6,40
2018	-7,19
2019	-6,70
2020	-11,19
2021	-10,28
2022	-7,30

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

7. számú diagram

Az élve-születések és halálozások alapján számolt különbség a lakosság természetes fogyását mutatja. 2017-hez viszonyítva 2020 és 2021 évben egy nagyobb nagymértékű csökkenés mutatkozik. A 2022 évben annak ellenére, továbbra is a negatív tartományban marad a mutatószám, az azt megelőző két évhez képest javulás mutatkozik. A javulás bizakodásra adhat okot. Amennyiben az elkövetkezendő évek nem hoznak folyamatos pozitív változást továbbra is a lakosság csökkenésével és egyben „előregedésével” kell számolnunk.

Értékeink

Legfőbb büszkeségei Tapolca városának a teljesség igénye nélkül:

Tapolcai - tavasbarlang Látogatóközpont

A Közép-Európában egyedülálló látványosság, a Tavasbarlang, a város szívében található. 1903-ban kútásás során fedezték fel, majd tíz évvel később a látogatók előtt is megnyitották. A karsztvíz által kialakított háromszintű barlangrendszer alsó termeit és a felső járatok egy részét 19 Celsius-fokos víz borítja. Ezt a mintegy 180 méteres szakaszt csónakkal lehet körbejárni. A változó mélységű, tiszta vízben jól láthatók az alsó termekbe vezető lejáratok is. A legnagyobb terem csaknem 20 méter hosszú, 3-5 méter széles és 8 méter magas. Az utcaszintről 75 lépcsőfokon jutunk le a barlangba, melynek legnagyobb terme, a Lóczy-terem csaknem 20 méter hosszú, 3-5 méter széles és 8 méter magas. Itt is és a következő, Batsányi-teremben is eredeti szépségükben láthatók a vízdoldta üregek. A Batsányi-teremtől néhány lépés a régi csónakkikötő. Csaknem méteres mélységű kristálytisza vizen csónakázhat itt a látogató. Így látogatható a Maximum-terem, ahol a rendszer legszebb kristályai vannak. A barlang kialakulása a térség geológiai múltjával, a mélyrétegekben lévő meleg víz oldóhatásával magyarázható. A fogadóépületében kiállítás mutatja be a karsztvidékek csodálatos világát. 10 terem különleges látványt kínál minket a titokzatos barlangok világában. A gyerekeket kúszóbarlang várja, míg a felnőttek érzékelési képességét „kőtapogató” teszi próbára. Ősföldrajzi festmények engednek bepillantást letűnt korok élővilágába. A térhatású fotók és a film segítségével magunk is föld alatti felfedező utakon járunk. A természet egzotikus művésze, a karsztvíz gyönyörű alakzatokat formál a mészkőből. A barlang különleges klímájának gyógyhatását régóta ismerik. A viszonylag állandó, 14-16 Celsius-fokos hőmérséklet, a közel 100%-os relatív páratartalom és a rendkívül tiszta levegő az allergiás, asztmás és egyéb légzőszervi megbetegedésben nyújt segítséget. Erre a célra a másik árat az 1925-ben felfedezett kórházbarlangot használják.

Malom

Az itt található vízfolyást talán már a rómaiak tóvá duzzasztották, hogy vele malmokat hajtsanak, de az biztos, hogy már az Árpád-korban volt itt malom, mely többszöri átépítéssel a XVII. század végén, a XVIII. század elején nyerte el mai formáját. A malmot 1964-ben szállodává és étteremmé alakították át, és Batsányi János feleségéről kapta a Gabriella nevet.

Nagytó (Malomtó)

A Tapolca patakot az 1930-as években a felső szakaszon duzzasztással kiszélesítették, így jött létre a Malomtó. Ez a város kellemes

kirándulóhelye, a tó körüli kőfalra épült házak olaszos hangulatot árasztanak. Itt erednek a város névadó forrásai. A Nagytó lezúduló vizét újból tóvá duzzasztották, így jött létre a Kistó.

Városi Múzeum

A múzeumban helytörténeti kiállítást, iskolamúzeumot rendeztek be, valamint itt láthatók a helyi ásatások során összegyűjtött leletek, és kőtár is várja a látogatókat. A múzeum Közép-Európa egyik legrégebbi népiskolai épülete. A régi iratok szerint az egykori végvár várkastélyának romjaira épült Kántorház már 1726-ban létezett. Falai között tanulta a betűvetést Batsányi János (1763-1845), a felvilágosodás kiemelkedő költője. A múzeum eredetileg pedagógiatörténeti gyűjtemény volt, majd kiegészült a városra vonatkozó régészeti, történeti, néprajzi, ipartörténeti és képzőművészeti anyaggal. 2024-ben megnyílt a Tapolca Géniuszei kiállítás a városi múzeumban, ahol 75 egykori tapolcai, vagy innen elszármazott tehetség bemutatása tekinthető meg.

Marton László Emlékmúzeum

Marton László szobrászművész állandó kiállítása található Tapolcán a Malom-tó mellett. Marton László (1925-2008) Munkácsy- és Kossuth díjas szobrászművész, művészeti életünk kiemelkedő jelentőségű és egyik legismertebb alkotója Tapolcán született. Szobraiban sohasem fáradt el újat mondani az örökérvényű emberi eszményekről és az egyéniségek karakteréről. Talán legismertebb alkotása a Kiskirálylány.

Köztársaság tér (Székelykapu, Trianon emlékmű)

Az egykori vásártéren történelmünkre emlékeztetve a város emlékművet emelt a trianoni békediktátum során megcsönkített Nagymagyarország tiszteletére. Az emlékművet Tapolca erdélyi testvérvárosától, Zabolától kapott Székelykapun keresztül lehet megközelíteni.

Katonai emlékpark, emlékkő

A II. világháborúban elesett tapolcai katonák emlékére.

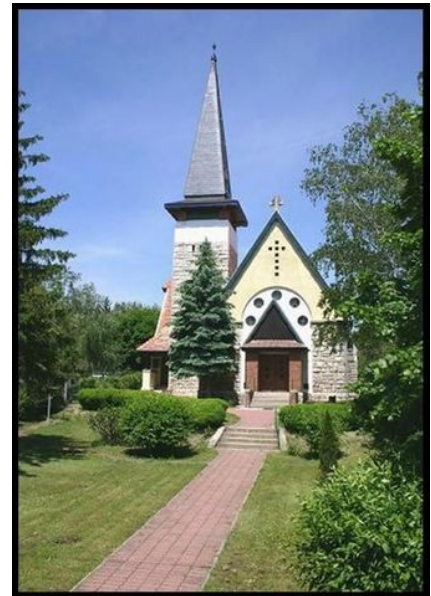
Római katolikus templom (Nagyboldogasszony)

A Nagyboldogasszony tiszteletére szentelt román stílusú templomot a karthauzi szerzetesek kibővítették, egy gótikus szentélyt emeltek hozzá. A török idők után romossá vált templomot 1756-57-ben barokk stílusban átépítették.

Protestáns templom

A protestáns felekezetek közös templomát 1937-ben építették.

2002-ben a tornyát felújították. Az evangélikusok és a reformátusok közösen használják.

Tapolcai Ózsinagóga

A Tapolca belvárosában található Ózsinagóga 1813-ban kezdte imaházi működését, azonban már a II. József féle 1784-es katonai térképészeti felmérés is álló épületet jelzett a telken. Az egykor zsinagógaként és a város első zsidó iskolájaként működő épület 4 szinttel és igencsak nagy területtel rendelkezik. A jelenlegi állás szerint részben múzeumként fog üzemelni. Továbbá az "Ózsinagóga projekt" legizgalmasabb része egy mikve, azaz egy izraelita rituális fürdő kialakítását is tartalmazza, amely a középső pince szinten kapna helyet.

Az Első Magyar Látványtár Kiállítóháza

Tapolca-Diszelen 1997 nyarától látogatható. Az elromosodott Stankovics-malom, Mújdricza Péter építész tervei alapján 7 évi építkezés után született újjá, és azóta minden évben új kiállítással várja látogatóit, egész éves nyitva tartással. A kiállításokon kívül, egyre több rendezvényére is várja az érdeklődőket.

Küldetésünk

Tapolca Város Önkormányzata elkötelezett abban, hogy a meglévő esélyegyenlőtlenségek csökkentésével, lehetséges felszámolásával olyan helyi társadalmat erősítsen, ahol minimalizálódik a hátrányos megkülönböztetés jelenléte, működik az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód a hátrányos helyzetű csoportok számára.

Az esélyegyenlőségi intézkedések értelmezésünk szerint olyan tevékenységek, amelyek közvetlen és pozitív hatással vannak a releváns jogszabályokban nevesített célcsoportok életminőségére, melyek a következők

1. mélyszegénységben élők
2. romák
3. nők
4. gyermekek
5. idősök
6. fogyatékkal élők

Szem előtt tartva Magyarország Alaptörvényének II. cikkében foglaltakat miszerint „Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzatot élete fogantatásától védelem illeti meg”.

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete arra törekszik, hogy az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén jelen legyen:

- a fizikai és kulturális környezetben,
- a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában,
- a szociális és egészségügyi ellátás,
- az iskoláztatási és munkaalkalmak,
- a kulturális és társadalmi élet, valamint
- a sport és szórakozási lehetőségek területén.

Vallja, hogy az esélyegyenlőség biztosítása megillet mindenkit (függetlenül nemtől, kortól, bőrszíntől, etnikai, nemzeti hovatartozástól, vallástól, családi állapottól) és tenni kíván ezen csoportok esélyegyenlőségének, egyenlő bánásmódjának biztosításáért.

Törekszik az egyenlő bánásmód elvének érvényesítésére, az esélyegyenlőség elősegítésére. Faji, vallási, nemzetiségi, etnikai, politikai hovatartozásra, fogyatékosra, szexuális irányultságra, társadalmi származásra, vagyoni helyzetre vonatkozó adatok alapján nem tesz különbséget.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tapolca város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete első ízben 2013. szeptember 20-án fogadta el a település öt évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját. 2015 évi felülvizsgálatát követően megállapításra került, hogy HEP módosítása szükséges, ami meg is történt.

Az első ötéves ciklus 2018-ban lejárt, ezért aktuálissá vált az újabb öt évre szóló HEP elkészítése. Az elkészítése megtörtént, melynek első felülvizsgálata 2021 évben volt esedékes.

A jogszabályi környezet változása, a HEP-al kapcsolatos követelmények módosulása, és a felülvizsgálat esedékessége miatt, összességében az a döntés született, hogy elkészítésre kerül 2024 évben az új Helyi Esélyegyenlőségi Program 2025 és 2029 évre vonatkoztatva.

Fontos, hogy 2013. július 1-től minden hazai és EU társfinanszírozású, vagy egyéb, pályázat útján elnyerhető forráshoz úgy juthat hozzá a település, ha rendelkezik a képviselő-testület által elfogadott helyi esélyegyenlőségi programmal. A pályázatokban be kell mutatni a HEP-ben tervezett intézkedések és a pályázni kívánt fejlesztések közötti összhangot is.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti.

Az esélyegyenlőség szempontjából kiemelt célcsoportok, így a gyermekek, mélyszegénységben élők, romák, nők, idősek és fogyatékossgal élők számára a helyi szabályozás támogatást kíván nyújtani a beavatkozási területek – foglalkoztatás, lakhatás, egészségügy, köz- és szociális szolgáltatások, és oktatás – vonatkozásában.

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete 13/2021. (VI. 1.) önkormányzati rendeletében az alábbiak szerint szabályozza a szociális ellátásokat.

A települési támogatások formái:

- lakhatás költségeihez nyújtott települési támogatás
- rendkívüli települési támogatás
- az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulás
- gyermekétkeztetés költségeihez való hozzájárulás

A települési támogatás pénzbeli és természetbeni ellátás formájában is nyújtható, melyről a döntéshozó az összes körülményt figyelembe véve dönt.

Természetbeni ellátások:

- tüzelőanyag biztosítása,
- közüzemi díj átvállalása,
- élelmiszerutalvány biztosítása,
- élelmiszer vagy ruházat vásárlása,
- gyermekintézményi étkezési díj átvállalása.

Szociális alapszolgáltatások:

- aa) étkeztetés
- ab) házi segítségnyújtás
- ac) családsegítés
- ad) támogató szolgáltatás
- ae) nappali ellátás (idősek nappali ellátása, hajléktalan személyek nappali ellátása, pszichiátriai - és szenvedélybetegek nappali ellátása, fogyatékosok nappali intézménye)

Személyes gondoskodás keretébe tartozó, átmeneti elhelyezést nyújtó szakosított ellátások:

- ba) Idősek Otthona (Megbecsülés Szociális Otthon Szociális Ellátó Közhasznú Társaság által létrehozott és működtetett Megbecsülés Idősek Otthonában, megállapodás alapján az Önkormányzat részére 4 férőhely biztosított.)
- bb) hajléktalan személyek átmeneti szállása

Gyermekjóléti alapellátás

- ca) gyermekjóléti szolgáltatás
- cb) bölcsőde.
- d) család- és gyermekjóléti központ.

Tapolca városban a fentiekben felsoroltak mellett még az alábbi támogatásokat biztosítjuk az esélyegyenlőségi célcsoportokba tartozók megsegítésére:

- Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja

A programot 2000-ben indította el a Kormány. Létrejöttét az az elv segítette, mely szerint meg kell adni az esélyt arra, hogy Magyarország valamennyi polgára versenyképes tudással rendelkezzen.

- Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer

A program keretében olyan szociálisan hátrányos helyzetű felsőoktatásban részt vevő hallgatóknak folyósítható az ösztöndíj, akik a települési önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkeznek, felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) **teljes idejű (nappali tagozatos) képzésben vesznek részt.**

A többszintű támogatási rendszer pénzügyi fedezetül három forrás szolgál: a települési önkormányzati, a vármegyei önkormányzati, valamint – a Kulturális és Innovációs Minisztérium finanszírozásával – a felsőoktatási intézményi költségvetésben megjelenő elkülönített forrás.

6. számú táblázat - Bursa Hungarica	
Év	Támogatott hallgatók száma
2020.	13 fő
2021.	18 fő
2022.	20 fő

2023.	10 fő
-------	-------

- A felsőoktatási intézményekben tanuló szociálisan hátrányos helyzetű hallgatók támogatása

A támogatásra azok a szociálisan hátrányos helyzetű, felsőoktatásban nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató 25 év alatti fiatalok részesülhetnek, akiknek előző féléves tanulmányi átlaguk eléri vagy meghaladja a 4,00-et. A támogatás évente két alkalommal igényelhető (2x5 hónapra).

7. számú táblázat - Arany János Tehetséggondozó Program	
Év	Támogatott hallgatók száma
2020.	8 fő
2021.	14 fő
2022.	7 fő
2023.	13 fő

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az esélyegyenlőségi programok települési szinten való kidolgozása és megvalósítása szorosan összefügg az önkormányzat által készített dokumentumokkal és koncepciókkal. Ezek az önkormányzati stratégiák alapot és keretet biztosítanak az esélyegyenlőségi programok céljainak és intézkedéseinek. Az esélyegyenlőségi programok és az önkormányzati dokumentumok közötti kapcsolat alapvető annak érdekében, hogy a helyi közösség minden tagja számára egyenlő lehetőségek biztosíthatók legyenek. A programoknak nemcsak az önkormányzati stratégiák célkitűzéseit kell támogatniuk, hanem integrált módon hozzá kell járulniuk a település fenntartható és befogadó fejlődéséhez.

Költségvetés

A költségvetés az önkormányzat éves pénzügyi terve az adott évre. Az önkormányzat költségvetése, pedig alapvetően meghatározza az önkormányzat pénzügyi/gazdasági „mozgásterét”, melynek fontos része az esélyegyenlőség biztosítása Tapolca városában (pl.: szociális szolgáltatások finanszírozása, civil szervezetek támogatása).

Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a rögzíti, hogy

- (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- (2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.
- (3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.
- (4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.
- (5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Tapolca Város Gazdasági Programja:

- meghatározza az önkormányzat gazdasági döntéseinek fő irányait, preferenciáit,

- vezérfonalként szolgál az önkormányzat számára döntései - beleértve az éves költségvetések összeállítása és a külső források bevonására irányuló pályázatok előkészítése és benyújtása kapcsán meghozandó döntéseket – megalapozásához és meghozatalához,
- eszközként szolgál arra, hogy a város polgárai számára az egyes döntések háttere, indoka átlátható és értelmezhető, így az önkormányzat tevékenysége számon kérhető legyen.

Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) Tapolca középtávú, az önkormányzati cikluson túlnyúló fejlesztési elképzeléseit foglalja össze. Projektjei inkább nagyobb, fizikai – városépítési jellegű – tevékenységekre összpontosítanak. Az ITS rögzíti azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozások (projektek, programok) indikatív listáját, melyek a célok eléréséhez szükségesek. Az operatív jelleg azonban nem jelenti azt, hogy a beavatkozások már a majdani megvalósításhoz szükséges részletességgel lennének kidolgozva, és azt sem, hogy a célok eléréséhez szükséges projektek felsorolása teljes körű lenne. A stratégia ezért megfogalmazza azon tevékenységek szükségességét is, amelyek a már meglévő, de még csak ötlet szinten álló, ezért továbbfejlesztendő elképzelésekre vonatkozik, emellett javaslatot tesz új (kidolgozandó) projektekre is, ahol a célok eléréséhez ezekre szükség van. A helyi esélyegyenlőségi program kapcsolódása:

- Akadálymentesítés: Közintézmények, közterületek fejlesztése során az esélyegyenlőségi szempontok érvényesítése.
- Lakhatási programok: Szociális bérlakásprogramok vagy hátrányos helyzetű családok lakhatási körülményeinek javítása.
- Oktatási, egészségügyi, szociális intézkedések: Hátrányos helyzetű személyek, gyerekek családok támogatása, egészségügyi, szociális ellátásokhoz való hozzáférés javítása.

Településfejlesztési koncepció

A településfejlesztési koncepció Tapolca hosszú távú, általános célkitűzéseit, értékeit megfogalmazó, illetve a térhasználat alapelveit meghatározó dokumentum – ebben a minőségében a területrendezési eszközök és a fejlesztési jellegű beavatkozások – mint pl. az ITS - közös megalapozó anyaga. Az önkormányzat által készített településfejlesztési koncepció meghatározza a település hosszú távú fejlődési irányait. Arra törekszik, hogy a város egy fenntartható, modern és élhető közösséggé váljon, amely képes megfelelni a jövő kihívásainak, miközben megőrzi hagyományait és természeti értékeit.

A helyi esélyegyenlőségi program kapcsolódása:

- Infrastruktúra fejlesztése (akadálymentesítés, közlekedési eszközök elérhetősége hátrányos helyzetűek számára).
- Oktatási és képzési lehetőségek fejlesztése.
- Gazdasági fejlesztés, amely elősegíti a helyi foglalkoztatást.

Tapolca Város Környezetvédelmi programja

Tapolca város környezetvédelmi programjának készítése a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény alapján kötelező. A meglévő program felülvizsgálata, kiegészítése elfogadása megtörtént.

Tapolca Város Közlekedésfejlesztési Koncepciója

A stratégia Tapolca térségközponti szerepének kiteljesítését, a közösségi közlekedés térségi szintű megszervezésének lehetséges módjait foglalja magába, a fenntartható mobilitás koncepciójának jegyében.

Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve

A Hivatallal köztisztviselői jogviszonyban, vagy munkavégzésre irányuló további jogviszonyban álló munkavállalók esélyegyenlőségének biztosítására szolgáló dokumentum. (hatályos: 2021. február 1-től)

Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló többszörösen módosított 1993. évi III. tv. (továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése alapján a 2000 fő lélekszám feletti települési Önkormányzat, településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatait határozza meg. Az önkormányzat szociális koncepciója meghatározza a szociális szolgáltatások fejlesztésének irányait. Az esélyegyenlőségi program szempontjából kulcsfontosságú terület, a hátrányos helyzetű csoportok számára elérhető szociális szolgáltatások biztosítása (pl. gyermekjóléti szolgáltatások, idősgondozás, hajléktalanellátás), a település szociális infrastruktúrájának bővítése. Az esélyegyenlőségi intézkedések illeszkednek a szociális koncepció céljaihoz, a segítségre, támogatásra szorulóknak támogatásához.

Tapolca Város Közművelődési programja

A város közművelődésének fejlesztési irányait határozza meg. Felülvizsgálata, aktualizálása 2017-ben megtörtént.

Településrendezési terv

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 6. §-a alapján a települési önkormányzatok a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv

Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembe vételével a környezet állapotának javítása vagy legalább a szinten tartása érdekében.*

További stratégiai dokumentumok, melyek a város honlapján megtalálhatók:

- Informatikai Stratégia,
- Tapolca Város Testnevelés és Sportkoncepciója
- Tapolca Város Drogellenes Stratégiája

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

- A tapolcai járás települései számára városunk igazgatási, emellett kulturális és kereskedelmi központ is. Elsődleges fontosságú a településekkel az együttműködés folytatása, kiterjesztése, a munkahelyteremtés, a közlekedés és idegenforgalom járási szintű koordinációjának elmélyítése, illetve aktív szervezése.
- Balaton Fejlesztési Tanács és munkaszervezete aktívan részt vesz a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet (BKÜ) fejlesztési programjainak és projektjeinek alakításában, hozzájárul a Balaton társadalmi, gazdasági és környezeti fejlődéséhez, Tapolca fejlesztési elképzeléseinek illesztése a BKÜ által kialakított stratégiai keretekhez.
- Veszprém Megye Önkormányzata: aktívan részt vesz a megye fejlesztési programjainak és projektjeinek alakításában, hozzájárul a megye társadalmi, gazdasági és környezeti

fejlődéséhez, Tapolca fejlesztési elképzeléseinek hozzáillesztéséhez a megyei stratégiai keretekhez.

- Sümeg Város tekintetében fontos a testvérvárosi kapcsolat továbbfejlesztése, kiemelt együttműködés a kulturális és turisztikai programok illetve az attrakciók fejlesztése valamint a befektetés-ösztönzés, gazdaságfejlesztés terén. Sümeg – Tapolca kerékpárút létesítésének előkészítése.
- Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságának fontos feladata a koordinált turisztikai programok és közös fejlesztések megvalósítása, elsődlegesen természeti és geológia örökségünk (barlangjaink, tanúhegyek) idegenforgalmi promóciója és hasznosítása érdekében, törekedve a költségek és hasznok méltányos megosztására.
- A BNP Kezelésében levő Tavas-barlangot évi 100 – 150 ezer vendég keresi fel. A vendégek kiszolgálása egyrészt terhet jelent számunkra, amelyeket a Látogatóközpont jegybevételei nem kompenzálnak, de másrészt megteremti annak lehetőséget is, hogy ezeket a látogatókat városunk által kínált egyéb attrakciókhoz és szolgáltatásokhoz irányítsák. Ebben – még változatlan kezelői viszonyok esetén is – jelentős szerepe lehetne magának a Látogatóközpontnak is. Jó kezdeményezésnek tekinthető az időpontra szóló jegyek bevezetés vagy kombinált, Tapolca több látványosságához igénybe vehető jegyfajta bevezetésével, illetve a város egyéb nemzeti parki helyszíneken történő promóciójával.
- Magyarország Kormánya, Honvédelmi Minisztérium (HM) együttműködésével valósul meg a volt laktanyák területének hasznosítása körében a hadi-kulturális emlék- és élménypark létesítése.
- Zalai Dombháttól a Vulkánok völgyéig Egyesület: a vidékfejlesztési forrásokból is finanszírozott ún. LEADER egyesület területi illetékességébe tartozik városunk. Ez vélhetően a 2014-2020 programidőszak vidékfejlesztési programjaiban is így marad (a működési terület átalakítása várható), ennél fogva a helyi termékek előállításának megszervezésében, idegenforgalmi marketing- és szolgáltatásfejlesztésben jelentős az együttműködési igény.
- A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.
- Közös Hivatalt tartunk fenn Raposka és Gyulakeszi községek önkormányzatával, Lesencetomaj önkormányzatával pedig az egykori laktanyák területének összehangolt hasznosításában kell, hogy együttműködjünk.
- Tapolca feladat-ellátási megállapodás keretében látja el Raposka település óvodáskorú gyermekeinek nevelését.
- Tapolca Város Önkormányzata a Tapolcai Szociális és Alapszolgáltatási Intézményi Társulás keretében biztosítja a bölcsődét, szociális étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a család és gyermekjóléti központot, család és gyermekjóléti szolgálatot, idősek nappali ellátását, hajléktalan személyek átmeneti szállását és nappali melegedőjét, Testi – Lelki Egészségfejlesztési Központot, pszichiátriai – és szenvedélybetegek nappali ellátását.
- Önkormányzatunk a támogató szolgáltatást az Értelmi Fogyatékosok Országos Szövetsége (továbbiakban: ÉFOÉSZ) által működtetett „Összefogás” Támogató Szolgálat útján biztosítja, illetve biztosított a fogyatékos személyek nappali ellátása, rehabilitációs munkahely, foglalkoztató, és fogyatékos személyek támogatott lakhatása. Míg az átmeneti elhelyezést a Megbecsülés Idős Otthon Szociális Ellátó Kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Kft. látja el.
- Tapolcán a Mentál Florens Alapítvánnyal együttműködésben megvalósul közösségi pszichiátriai ellátás, és szenvedélybetegek támogatott lakhatása.
- A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködünk a Klebelsberg Központ területi szerveivel, a Balatonfüredi és a Veszprémi Tankerületi Központtal, a Veszprémi Szakképzési Centrummal, a Baptista Szeretetszolgálat EJSZ-el, a

Veszprémi Érsekséggel, a Szeretet Leányai Társulattal, mint köznevelési intézmény-fenntartókkal.

- A kölcsönösség jegyében számítunk a civil és egyházi szervezetek közreműködésére a települési szolgáltatások terén, segítjük, támogatjuk ezen szervezetek tevékenységét.
- Kiszámítható és átlátható, korrekt partneri viszony kialakítására törekszünk a Tapolcán vállalkozni, beruházni kívánó vállalkozókkal.
- Kiemelt partnerként kezeljük a város területén működő közműszolgáltatókat (EON, DRV), a közműrendszerek rekonstrukciója, illetve a városi elektromos hálózatok városképileg is megfelelő kialakításának előmozdítása érdekében.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

HEP elkészítéséhez az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (Teir) adatállományát és önkormányzati adatgyűjtést használtuk.

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. sz. melléklete tartalmazza. Emellett támaszkodunk az intézmények adatszolgáltatásaira (iskolák, óvodák, Szociális, Egészségügyi és Alapellátási Intézet, Veszprém Vármegyei Kormányhivatal, Tapolcai Járási Hivatal, Tapolca Város Önkormányzata), ÉFOESZ helyi szervezete és a településen működő civil szervezetek, vállalkozások által szolgáltatott információkra, önkormányzati adatokra és dokumentumokra, az önkormányzat stratégiai dokumentumaiban feltárt megállapításokra, vizsgálatokra, és nem utolsósorban az önkormányzat rendeleteire. (szociális, adó, lakás stb.)

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Abban az esetben használjuk, amikor valaki, vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből, segítség nélkül kilépjenek.

A mélyszegénység okai nem vezethetők vissza egyetlen kiváltó okra. Számos tényező, társadalmi, gazdasági, szociálpolitikai, kulturális és egyéni ok áll a háttérben, így **kezelése is csak komplex, szociál-, oktatás-, egészségügyi és foglalkoztatáspolitikai intézkedésekkel** képzelhető el, a felzárkóztatás csak a problémák rendszerben való kezelésével oldható meg.

A rendszerváltást követően a szegénység kialakulásának okai többek között visszavezethetők:

- a munkahelyek megszűnésére,
- a munkanélküliségre,
- a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére
- nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira,
- a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre,
- a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, de a kettő nem fed teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak kíméletlen érvényesülése miatt.

A szegénységben élők, és a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését.

Az Ebktv. 9. §-a rögzíti, hogy

„Közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely a 8.§-ban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport volt, van vagy lenne.”

Ebktv. 8. §-a kimondja, hogy „Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt

- a) neme,
- b) faji hovatartozása,
- c) bőrszíne,
- d) nemzetisége,
- e) nemzetiséghez való tartozása,
- f) anyanyelve,
- g) fogyatékosága,
- h) egészségi állapota,
- i) vallási vagy világnézeti meggyőződése,
- j) politikai vagy más véleménye,
- k) családi állapota,
- l) anyasága (terhessége) vagy apasága,
- m) szexuális irányultsága,
- n) nemi identitása,
- o) életkora,
- p) társadalmi származása,
- q) vagyoni helyzete,
- r) foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama,
- s) érdekképviselőhez való tartozása,
- t) egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője (a továbbiakban együtt: tulajdonsága) miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.”

Tapolca Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata Képviselő-testülete a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény szerint 2024. június 9-én roma nemzetiségi önkormányzat megtartotta alakuló ülését. Megválasztották a helyi roma nemzetiségi önkormányzat elnökét és elnökhelyettesét, illetve elfogadták a szervezeti működési szabályzatot. Az ő esélyegyenlőségi tevékenységükkel és partnerségükkel kiemelten számolhatunk, építeni szükséges az új partnerségi, együttműködési kapcsolatokat a roma közösséggel.

A településen élők jövedelmi és vagyoni helyzetének vizsgálata rendkívül bonyolult folyamat, mivel pontos adatokkal nem rendelkezünk sem a mélyszegénységben élők, sem a romák számáról, ezért e terület elemzésekor az egyéb területen összegyűjtött adatállományunkat közvetlenül vesszük figyelembe.

Tapasztalatok alapján Tapolca városban a szociális támogatási rendszert a lakosok egyre nagyobb száma veszi igénybe, az elmúlt években tehát növekvő tendenciáról beszélhetünk. A szociális támogatási rendszerben igényelhető támogatási formákat már azok a személyek is igénybe veszik, akik korábban anyagi biztonságban éltek, nem okozott problémát a lakóingatlanuk fenntartásával kapcsolatos költségek biztosítása, a megélhetésre szánt összeg előteremtése. Az utóbbi évek gazdasági válsága a Covid-19 világjárvány, a magyar különleges jogrend háborús veszélyben, valamint az energia- és élelmiszerárak drasztikus emelkedése azonban ezen rétegeket is súlyosan érintette, ők azok, akik tovább növelik a szociálisan rászorultak számát.

Azon réteg, melynek tagjai az elmúlt években már szociálisan rászorultak voltak és megélhetésüket állami, illetve önkormányzati segítséggel tudták csak biztosítani, jelenleg mélyszegénységben élnek. Ezen személyek azok, akik munkahelyüket elvesztették, helyette másik munkahelyet – életkoruk, egészségi állapotromlásuk szociális körülményeik miatt – nem találnak, jövedelmük kizárólag önkormányzati forrásból biztosított, aktív korúak ellátásában részesülnek, helyenként pedig lakásfenntartási támogatást kapnak ingatlanuk fenntartási költségeihez.

A Hivatal adatai alapján egyre többen igényelnek szociális alapon bérlakást, amelyek az alacsony bérleti díjak miatt jelentős támogatást jelentenek a bérlők részére. Az önkormányzati bérlakások számának emelése fontos feladat, illetve a meglévő lakások felújítása, korszerűsítése is szükségesszerű.

A szegénységben élők ingatlanai – az önkormányzathoz érkezett adó- és értékbizonyítvány kiállítására vonatkozó kérelmek alapján – jelzálogjoggal és végrehajtási joggal terheltek, sok esetben a közüzemi számlák kifizetelensége miatt. Egyes ingatlanokban a villanyórák lecserélésre kerültek, és amennyiben a fogyasztó jogosult rá – védendő fogyasztók nyilvántartásába történő felvétele esetén – „előrefizető” mérő felszerelését végezte el a közüzemi szolgáltató.

A szegénységben élő családok a megélhetést biztosítandó rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kaphatnak, valamint a rászoruló gyermekek étkeztetési támogatásban részesülnek.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Az alábbi táblázatok adatai, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján, a településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

A munkanélküliség szempontjából Tapolca a kedvezőbb helyzetű települések és térségek közé tartozik. A szezonális foglalkoztatás a település munkaerőpiacára nagymértékben kihatással van, szezonális munkára jelentős számú munkanélkülit alkalmaznak helyből.

Az aktív korú népesség vonatkozásában az elhelyezkedés, munkahelyszerzés szempontjából a 50 év felettek nehezebb helyzetben vannak, elhelyezkedési lehetőségeik korlátozottabbak, mint a fiatalabb korosztálybelieké.

Ennek oka elsősorban, hogy a munkáltatók a fiatalokat részesítik előnyben, alacsonyabb bérigényük és egyéb szakmai elvárások miatt.

Az öregségi nyugdíjkorhatárhoz közel állóknak nehezebb a munkába állása.

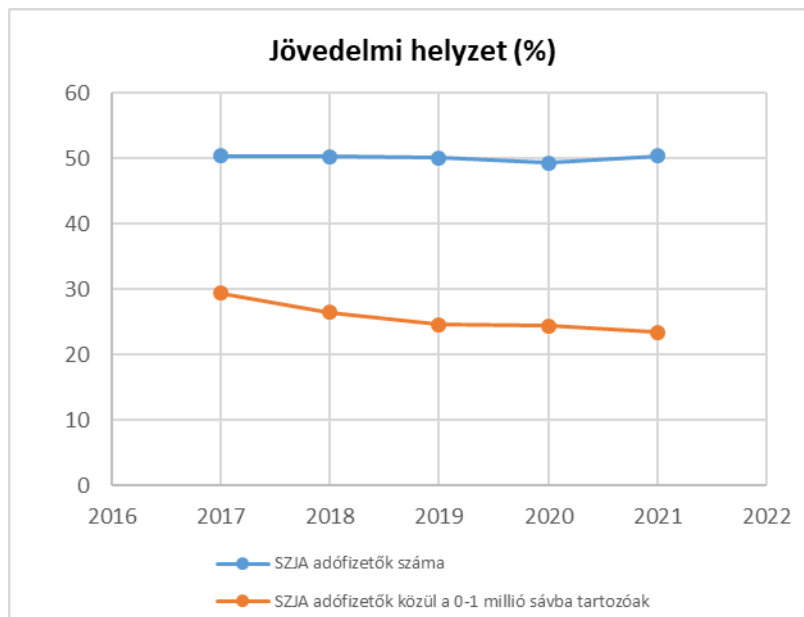
Az igazgatási területünkön élők anyagi és szociális helyzete más - főleg nem Balaton parti - településekhez viszonyítva nem mondható rossznak. Megállapítható, hogy a téli hónapokban nő, míg a nyári időszakban – a szezonális munkavállalás miatt – csökken a munkanélküliek száma.

a) *foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;*

3.1 számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
Év	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	50,35	29,36
2018	50,27	26,45
2019	50,08	24,56
2020	49,29	24,44
2021	50,40	23,45

Forrás: TeIR, KSH Tstar

8. számú diagram

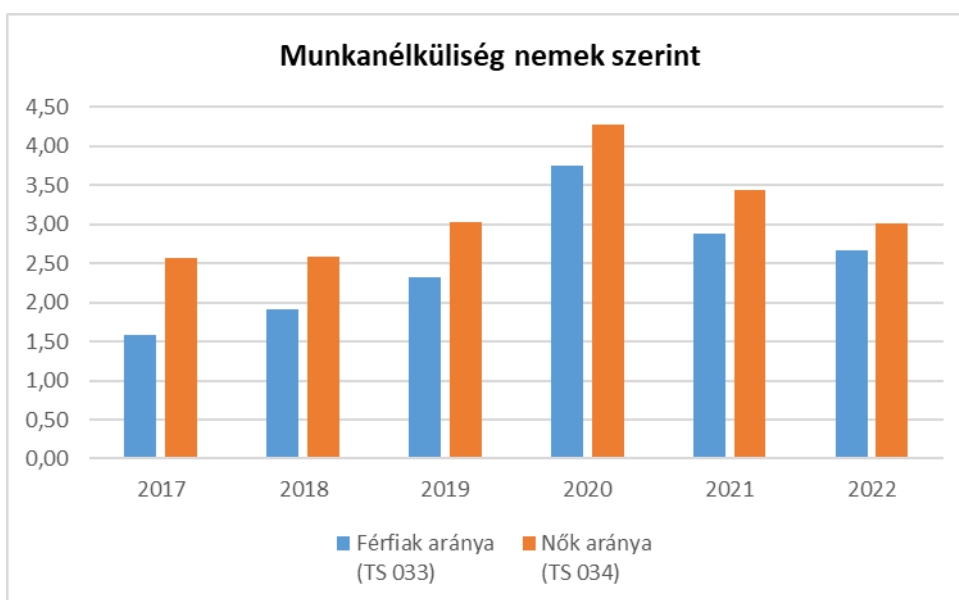
A fenti táblázat és diagram az adófizetők számát mutatja a népesség százalékos arányaiban. Látható, hogy 2017 és 2021 közötti időszakra a stagnálás jellemző az SZJA adófizetők számát tekintve.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	2017	1,59	2,56
2018	1,91	2,59	2,25%
2019	2,32	3,02	2,67%
2020	3,75	4,28	4,02%
2021	2,88	3,44	3,16%
2022	2,7	3,0	2,85%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

9. számú diagram

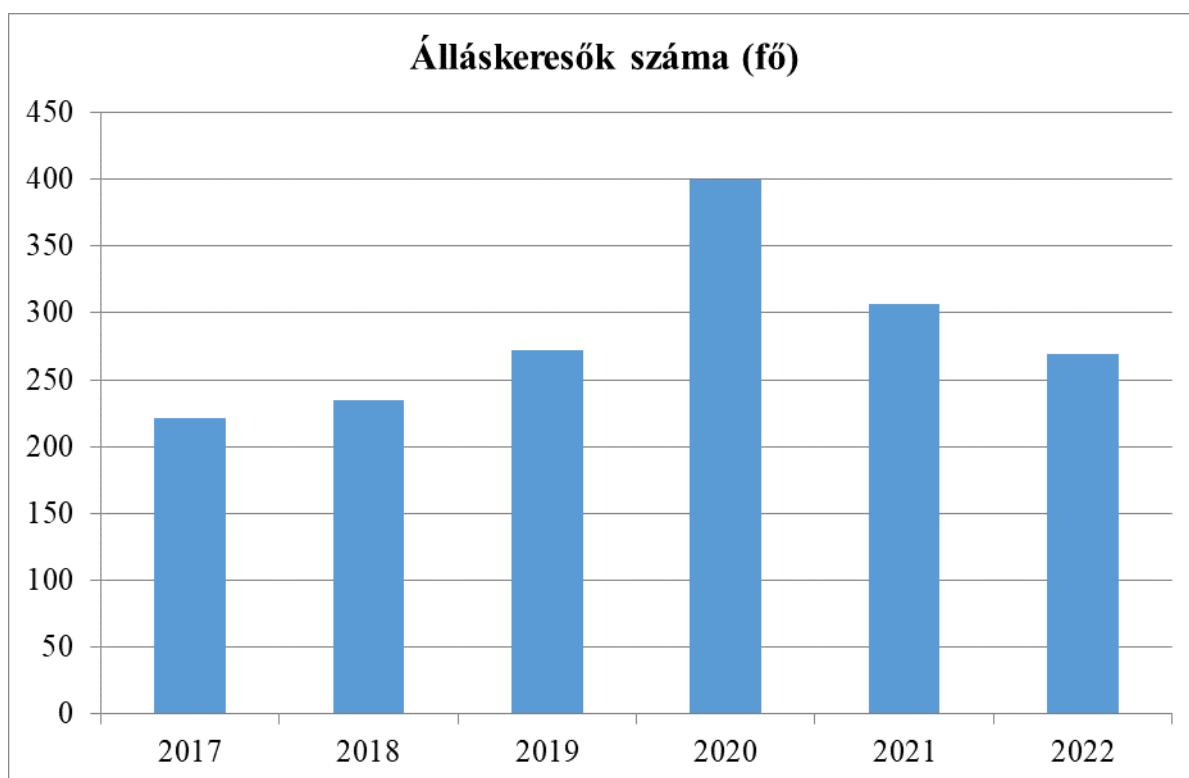

A fenti táblázatból, illetve diagramból leolvasható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma a vizsgált időszak tekintetében 2020-ig fokozatosan nő nagyobb kiugrás a 2020-as évben látható, amikor 4,02 % volt a munkanélküliek aránya Tapolca népességében. Azt szükséges megemlíteni, hogy a COVID járvány nagy hatással volt a 2020 évi kiugró munkanélküliségre Tapolcán is. Ezt követően 2021 és 2022 (2,85-re csökkent) évben egy lassú csökkenés figyelhető meg, de magasabb a munkanélküliek aránya, mint a vizsgált időszak első 3 évében. Látható, hogy a nemek szerinti bontásban a nők között több a munkanélküli, mint a férfiak között. Az is leolvasható, hogy a nők és a férfiak közötti különbség az évek alatt alig változik. Szinte arányosan nő vagy csökken a munkanélküliség a nemek szerint a vizsgált időszakban. 2022-ben némi csökkenés mutatkozik 2017-hez képest a nemek tekintetében, pozitívként értékelhető, hogy míg 2017-ben a nemek közötti különbség 0,97 érték volt, addig ez a különbség 2022-ben 0,3-ra csökkent.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő össz.	221	235	272	400	307	269
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	6,00	12,00	9,00	17,00	9,00	3
	%	2,71%	5,11%	3,31%	4,25%	2,93%	1,12%
21-25 év (TS 038)	Fő	20,00	14,00	28,00	47,00	24,00	19
	%	9,05%	5,96%	10,29%	11,75%	7,82%	7,06%
26-30 év (TS 039)	Fő	14,00	25,00	20,00	27,00	21,00	19
	%	6,33%	10,64%	7,35%	6,75%	6,84%	7,06%
31-35 év (TS 040)	Fő	10,00	18,00	36,00	35,00	24,00	21
	%	4,52%	7,66%	13,24%	8,75%	7,82%	7,80%
36-40 év (TS 041)	Fő	18,00	19,00	28,00	46,00	25,00	22
	%	8,14%	8,09%	10,29%	11,50%	8,14%	8,17%
41-45 év (TS 042)	Fő	21,00	22,00	26,00	41,00	30,00	34
	%	9,50%	9,36%	9,56%	10,25%	9,77%	12,63%
46-50 év (TS 043)	Fő	18,00	14,00	22,00	43,00	38,00	22
	%	8,14%	5,96%	8,09%	10,75%	12,38%	8,17%
51-55 év (TS 044)	Fő	32,00	34,00	35,00	38,00	31,00	30
	%	14,48%	14,47%	12,87%	9,50%	10,10%	11,15%
56-60 év (TS 045)	Fő	27,00	24,00	23,00	43,00	36,00	29
	%	12,22%	10,21%	8,46%	10,75%	11,73%	10,78%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	55,00	53,00	45,00	63,00	69,00	70
	%	24,89%	22,55%	16,54%	15,75%	22,48%	26,02%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

10. számú diagram

A fenti diagram azt mutatja számunkra, hogy az álláskeresők száma a vizsgált időszakban változatosságot mutat. Összes nyilvántartott álláskeresőt figyelembe véve látható, hogy 2017-től folyamatos emelkedés mutatkozik 2020-ig. A 2019 évhez képest 2020-ban volt egy nagyobb ugrás az álláskeresők számában (+128 fő). Ami valószínűsíthetően a COVID járvány hatása volt, amelyre fenti diagram esetében már utaltunk. A 2020 – 2021 évben egy nagyobb csökkenés volt tapasztalható (- 93 fő), ami 2022-re további csökkent mutat

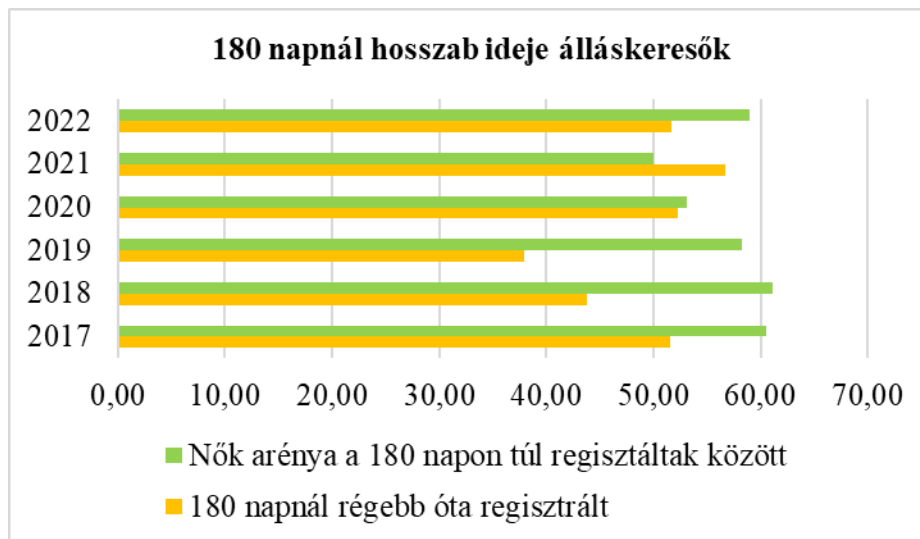
A 3.2.2. számú táblázatban láthatjuk a nyilvántartott álláskeresők számát korcsoport szintű bontásban is 2017 és 2022 között. Látható, hogy legtöbben az 61 év vagy a feletti korosztály tagjai keresnek munkát, akik száma a vizsgált időszakban folyamatos növekedést mutat. 2017 és 2022 között 15 fővel nőtt az ebbe a korcsoportba tartozó álláskeresők száma. A 20 és annál fiatalabb álláskeresők száma nem számottevő. Látható, hogy korcsoport tekintetében a legkevesebb álláskereső a 31 – 40 évesek között van, számuk a vizsgált időszakban hullámzást mutat, nagyobb kiugrás volt 2020-ban, amit 2021 - 2022-re újabb csökkenés jellemzi.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	51,58	60,53
2018	43,83	61,17
2019	37,87	58,25
2020	52,25	53,11
2021	56,68	50,00
2022	51,67	58,99

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

11. számú diagram

A fenti táblázatból és diagramból látható, hogy a tartósan, azaz 180 napnál hosszabb ideje álláskereső között a nők és férfiak aránya változékonyságot mutat a vizsgált időszakban. Míg 2017-ben 60,53%-ban nők voltak, akik tartósan munkanélküliek voltak, addig 2022-re ez az érték 58,99%-re csökkent. 2021 évben a nemek aránya kiegyenlített volt, 50 – 50 % 2017 és 2021 között fokozatos csökkenés tapasztalható, ami 2022-re egy nagyobb „ugrás” figyelhető meg, ahol ismételen nőtt a nők aránya a 180 napnál hosszabb ideje álláskereső között.

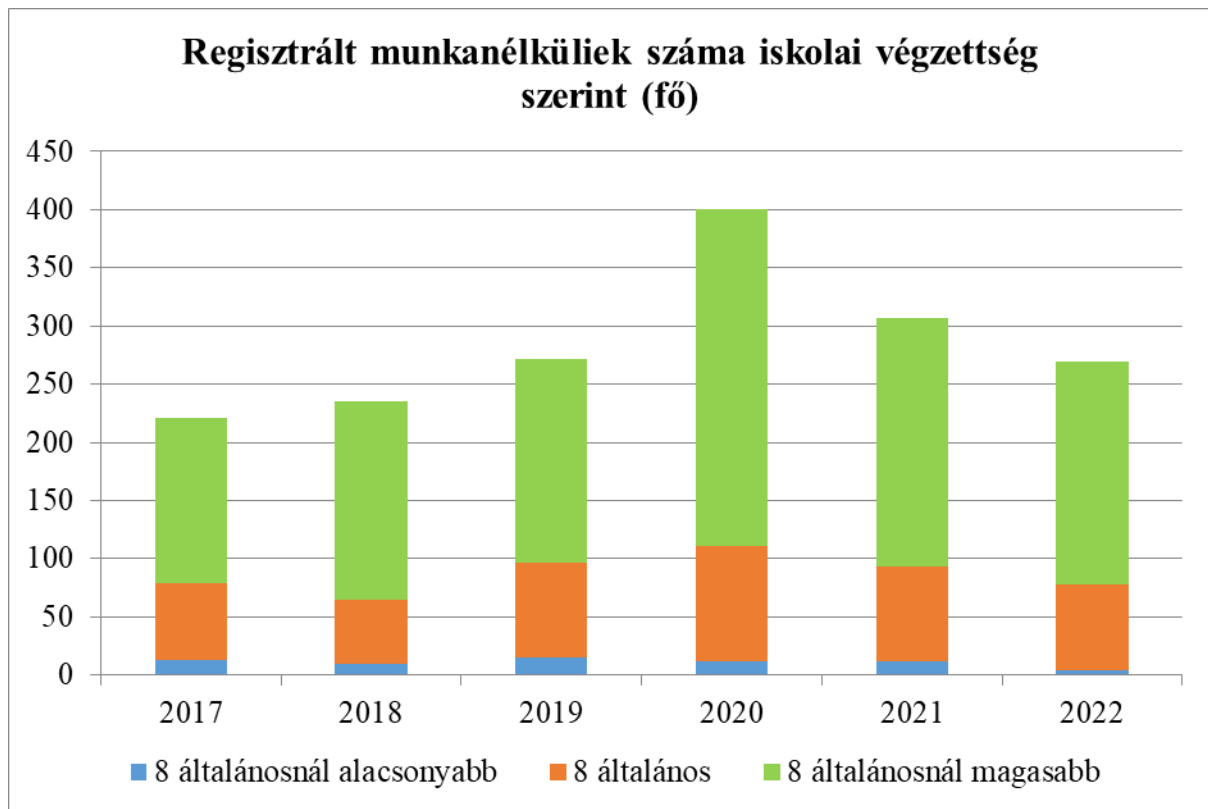
b) *alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;*

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskereső száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	221	13	5,88%	66	29,86%	142	64,25%
2018	235	9	3,83%	56	23,83%	170	72,34%
2019	272	15	5,51%	81	29,78%	176	64,71%
2020	400	12	3,00%	99	24,75%	289	72,25%
2021	307	12	3,91%	81	26,38%	214	69,71%
2022	269	4	1,48%	74	27,51%	191	71,01%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

12. számú diagram

A fenti táblázat, és diagram a regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők számát mutatja iskolai végzettség szerint a 2017 – 2022 közötti időszakra vetítve.

Általánosságban elmondható, hogy a vizsgált hat évben a nyilvántartott állás keresők száma 2020-ig folyamatosan nő, 2020-ban egy kiugrás látható (COVID!), amit egy nagyobb csökkenés követ 2021-re, a csökkenés ugyan nem számottevően, de 2022 évre tovább csökken, de nem éri el a 2017-es értéket.

Látható, hogy a 8 általánost vagy annál alacsonyabb végzettséggel rendelkezők között kevesebb a regisztrált munkanélküli, mint az annál magasabb végzettségűeknél. A vizsgált időszakot nézve az alacsony iskolai végzettségűek tekintetében nem történt kiugró eltérés (még a COVID járvány ideje alatt sem), azt bizonyos határértéken belüli stagnálás jellemzi. A regisztrált állás keresők tekintetében a magasabb, mint 8 általánost végzettségűek körében látható egy kiugró emelkedés 2020-ban.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy azoknak az embereknek, akik mintegy „beleragadtak” a munkanélküliségbe, a munkaerőpiacra való visszatérését nagyon nehéz elérni (valószínű, hogy speciális képességek vezethetnek csak eredményre).

A helyi tapasztalatok alapján a munkanélküliségnek van egy szezonális jellege. A turisztikai szezonban a munkanélküliség alacsonyabb, a késő őszi és téli időszakban valamivel magasabb. A szezonális munkavállalók között több a női foglalkoztatott. Az utóbbi időszakban már a legnagyobb problémát a szakképzett munkaerő hiánya okozza (pl. pincér szakács, építőipari szakmunkások).

Amellett, hogy a 8 általános vagy annál alacsonyabb végzettséggel rendelkezők esetében a törekedni kell arra, hogy elvégezzék az általános iskolát és valamilyen szakképzéshez jussanak -, hisz az országos adatok egyértelműen bizonyítják, hogy az alacsony iskolai végzettség hátrányos helyzetet jelent a munkaerőpiacon -, nem szabad megfeledkezni a 8 általánosnál magasabb végzettségűekről sem. Őket a munkaerőpiaci szükségletekhez igazodó át és továbbképzésben kell segíteni.

A nyolc osztály, illetve annál alacsonyabb végzettségűek között bizonyára többen nem regisztrálnak, ezért a nyilvántartásokban nem szerepelnek.

Nem elhanyagolható tendencia a külföldi, alacsony iskolai végzettségű munkavállalók megjelenése Tapolcán, akik nem jelennek meg a statisztikai adatokban. Ők elsősorban segédmunkát végeznek.

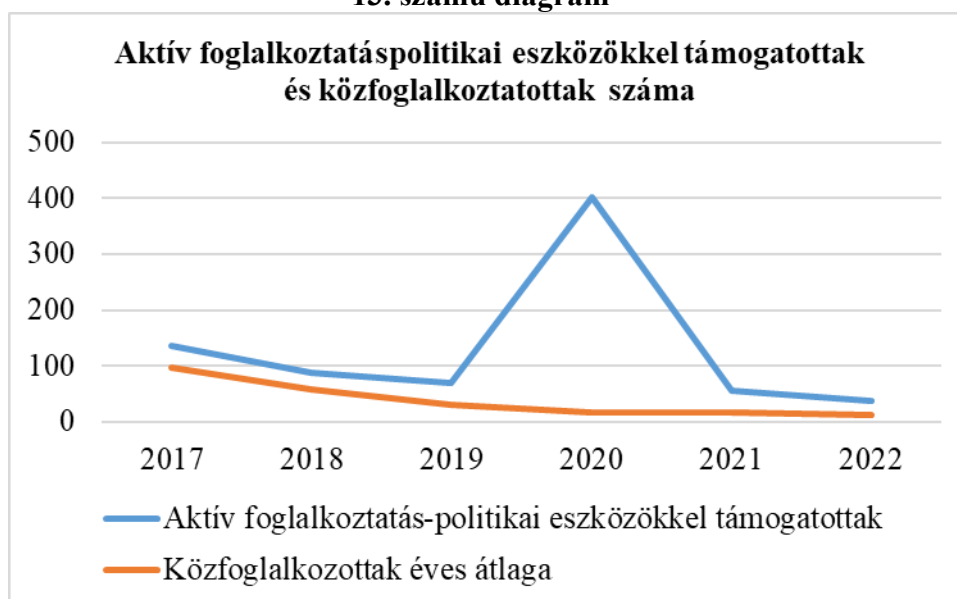
c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája, támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek az a célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. Átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideje eredménytelen. A közfoglalkoztatás szabályait a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény határozza meg. Emellett a kormány a közfoglalkoztatás szabályozásában új irányt is megjelölt: a cél az az elsődleges munkaerőpiacon elhelyezhető álláskeresők közfoglalkoztatásból kilépésének ösztönzése. További célnak tartják a mezőgazdaságban és az építőiparban meglévő szakemberhiány enyhítését, a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatásának és foglalkoztathatóságának növelését.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	136	97
2018	89	57
2019	69	30
2020	401	17
2021	56	16
2022	37	12

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

13. számú diagram

A foglalkoztatáspolitikai eszközök egyik típusa az „aktív foglalkoztatáspolitikai eszköz”, amelynek feladata hogy elősegítse a munkaerőpiac keresleti és kínálati oldalának összehangolását a kínálati oldal (pl. munkavállalók képzése, átképzése) és a keresleti oldal (pl. munkahelyteremtő programok támogatása) támogatása révén. Célja, hogy biztosítsa a munkaerőpiac kiegyensúlyozottabb működését és elősegítse a munkaerőpiacról kiszorultak visszakerülését az elsődleges munkaerőpiacra és támogassa a minél magasabb foglalkoztatottságot. Az aktív eszközök lehetnek követő jellegűek, melyek már a kialakult munkanélküliséget kezelik és preventív típusúak, amelyek a munkanélküliség kialakulását (pl. elbocsátásokat) igyekeznek megelőzni. A főbb aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök közé tartoznak: munkaerő-piaci képzések, bérjellegű támogatások, munkahelymegőrző támogatás, munkahelyteremtő támogatás, mobilitási támogatások, álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatások, közfoglalkoztatás.

A fenti táblázatból leolvasható, hogy a vizsgált időszakban a közfoglalkoztatottak száma fokozatosan csökkent. Míg 2017-ben 97 fő közfoglalkoztatott volt, addig 2022 -ben ez a szám 12 –re csökkent. Feltételezhető, hogy a csökkenést az okozza, hogy sikerült átléptetni a munkavállalók többségét a nyílt munkaerőpiacra. Esetenként a helyálló, integrálódott közfoglalkoztatott „normál” munkaszerződést kap az adott szervezetnél. Az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak száma a vizsgált időszakban is folyamatos csökkenést mutat. Kivételt képez a 2020-as év, amikor kiugróan magas volt ezen támogatott személyek száma, 401 fő, ami 2022-re ismét lecsökkent 37 főre.

A teljes foglalkoztatottság elérésének érdekében a kormány **2023. március 1-jétől ismételten meghirdette a „Közfoglalkoztatásból versenyszférába programot”,** amelynek keretében a versenyszférában munkát találó közfoglalkoztatottak **45.600 forint** elhelyezkedési juttatásban részesülhetnek havonta. A teljes foglalkoztatás akkor valósítható meg hosszútávon fenntartható módon, ha abban minél nagyobb arányt képvisel a versenyszféra, ha minél több új, adófizető munkahely jön létre, és ha azok, akik képesek és készek nyílt munkaerőpiaci feltételek mellett dolgozni, megfelelő segítséget kapnak az elhelyezkedésükhöz. A kormány támogatja a közfoglalkoztatottak piaci alapú munkavállalását. Az intézkedés célja, hogy a kellő motivációval, szakképzettséggel rendelkező, munkára kész és képes személyek ne a közfoglalkoztatásban vegyenek részt, hanem a versenyszférában helyezkedjenek el, ezzel is elősegítve a teljes foglalkoztatás elérését. A támogatás a közfoglalkoztatottat ösztönzi a versenyszférában történő elhelyezkedésre oly módon, hogy a közfoglalkoztatási jogviszony időtartamának lejártát megelőzően történő elhelyezkedése esetén, elhelyezkedési juttatásban (egyfajta bónuszban) részesül. Minél hamarabb lép ki az egyén a közfoglalkoztatásból, annál több támogatásra lesz jogosult, mivel a közfoglalkoztatásából hátralévő időre kapja havonta, utólag a támogatást, amelynek havi összege 45.600 forint.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Tapolca városban a bejegyzett működő vállalkozások száma a 2022. január 1-jei állapotnak megfelelően 1930 db.

A vállalkozások egy része ipari területre koncentrálódik (Cellkomp, Rockwool), de a kereskedelem (TESCO, ALDI, LIDL, PENNY üzlethálózatok) és a szolgáltató szféra is jelentős számban alkalmaz dolgozókat.

Városunk gazdasága jelentősen kötődik a Balaton turizmusához, azonban azt is látni kell, hogy a Balaton-part kereskedelmi és vendéglátó üzleteiben gyakorlatot szerzett, képzett vendéglátósok a balatoni turizmus jövedelmezőségének csökkenésével és – jelentős részben – saját megélhetésük egyre nehezebbé válásával az átlagnál könnyebben találtak nyugat-európai munkahelyet, erősítve az elvándorlás folyamatát.

Önkormányzatunk jelentős területű, üzleti-gazdasági hasznosításra is alkalmas ingatlanokkal rendelkezik, amelyek segítségével ösztönözheti a gazdaság fejlődését, ezzel stabil és jövedelmező munkahelyek létesítését városunkban.

Kiemelkedő jelentőségű ebből a szempontból a volt laktanyák területe, de ezen kívül is bőséggel található ipari vagy szolgáltató tevékenységek számára alkalmas terület.

Nem hagyhatók figyelmen kívül a belvárosi üzleteink, melyeket az önkormányzat bérbe kíván adni, ezzel is befolyásolva az ezekben folyó tevékenységek jellegét, emellett jelentős egyedi értéke városunknak a volt katonai repülőtér is. Városunkban termálvíz kivételére is nyílik – igaz, korlátozott – lehetőség, amellyel bővíthetjük vonzerőnket és szolgáltatásainkat.

Tapolca város gyógyhellyé minősítése, hosszabb távon remélhetőleg olyan perspektívát nyit meg a település előtt, amely elősegíti, jobbra teszi az itt élők megélhetését, csökkenti az elvándorlás mértékét.

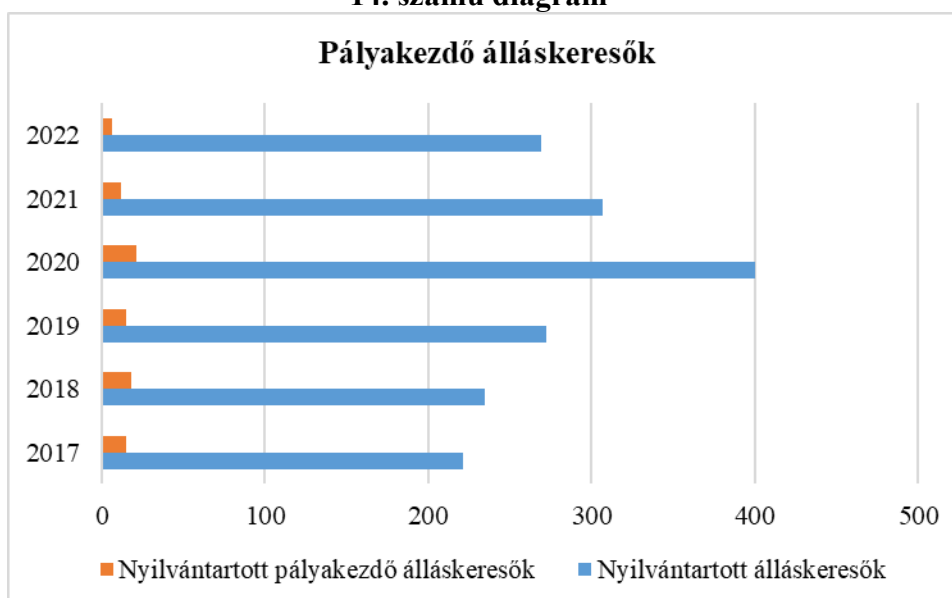
Hamarosan újabb munkahelyek jöhetnek létre, ha megnyitja kapuit a McDonalds gyorsétteremlánc tapolcai üzletét. Szintén a közeljövő tervei között szerepel a város életében a STOP SHOP üzletközpont kialakítása is, ahol szintén számos munkahely létesülhet.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	221	15
2018	235	18
2019	272	15
2020	400	21
2021	307	12
2022	269	6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

14. számú diagram

A fenti táblázatból jól leolvasható, hogy a pályakezdő álláskeresők száma a vizsgált időszakban – a kisebb hullámmal együtt - csökkenő tendenciát mutat. Míg 2017-ben 15 fő pályakezdő álláskereső volt, addig 2022-re ez a szám 6 főre csökkent. A vizsgált időszakban az összes nyilvántartott álláskereső száma nagyobb mértékű eltéréseket mutat – kiugró a 2020-as év – ez esetben viszont növekvő tendencia látható az álláskeresők tekintetében.

A fiatalok foglalkoztatása, valamint a továbbképzéshez való hozzáférésük segítése érdekében elsősorban az európai uniós forrásból adható támogatásokat kell megemlíteni:

Lakhatási támogatás

Célja a mobilitás elősegítése

- Kérelem beadása a munkakezdést megelőzően
- Lakóhelytől legalább 60 km-re levő igazolt munkahely
- Határozatlan vagy min. 6 hónapos munkaszerződés
- Számlaképes albérlet
- A lakhatási támogatás **6 hónapig adható**, összege maximum 162.400 Ft lehet.

Utazási támogatás

Célja a mobilitás elősegítése

- Akinek legalább 10 km-re, de 60 km-nél közelebbi, eltérő településen található a munkavégzés helye
- hat hónap időtartamra nyújtható
- 10 km távolság felett minden teljes 10 km után a támogatás megállapításakor hatályos kötelező legkisebb munkabér 5 %-ának megfelelő összeg
- teljes hónapok számolhatók el

Tartósan álláskeresők komplex elhelyezkedési támogatása

Célja a súlyosan hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatásának elősegítése

- munkavállalók elhelyezkedésük esetén hat hónapig járó bérkiegészítés
- minimálbér 30 százalékaival megegyező összeg
- munkaadó is támogatásban részesül: a jogviszony első négy hónapjára a munkavállaló bérének felét megtéríti az állami foglalkoztatási szerv

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaerőpiaci szolgáltatások közül a Tapolcai Járási Hivatal által nyújtott szolgáltatások:

- Munkaközvetítés
- Munkaerő-piaci és foglalkoztatási információ nyújtása
- Csoportos tájékoztató
- Munka- pálya- álláskeresési tanácsadás
- VMP (Virtuális munkaerő piac)

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Tapolca város önkormányzatánál a mélyszegénységben élők és a romák foglalkoztatása elsősorban a közfoglalkoztatás keretein belül valósul meg. Az önkormányzat „munkacsoportja”, melyet a városüzemeltetési feladatok ellátása érdekében hozott létre a városvezetés, több,

korábban közfoglalkoztatottként alkalmazott dolgozónak biztosít megélhetést (2019. április 2-ától a 100%-ban önkormányzati tulajdonban álló „Cselle-Ház” Kft. látja el ezt a feladatot, átvéve a munkacsoportban dolgozókat).

Az önkormányzat az álláshirdetések megfogalmazásakor kor, nem, nemzetiség, családi- és egészségi állapot szempontjából nem tesz különbséget, az álláshirdetések szövegezése az esélyegyenlőségi referens véleményének kikérésével történik, a megüresedett álláshelyek betöltésére vonatkozó pályázati felhívások a lehető legszélesebb körben kerülnek meghirdetésre.

Munkaerő-felvételnél elsődleges szempont az adott munkához szükséges készségek, képességek, jártasságok megléte, a megbízhatóság és szakmai tapasztalat. Az önkormányzat nem zárkózik el egyik célcsoport foglalkoztatásától sem, nem tart fenn diszkriminatív gyakorlatot.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A mélyszegénységben élőket érintő hátrányos megkülönböztetésről önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal. A 2008. évi, az Antiszegregációs terv elkészítéséhez felhasznált elemzés tanúsága szerint kimondhatjuk, hogy a városban nincsenek „tipikus” elkülönített telepek, etnikailag szegregált lakókörnyezetben nem élnek gyermekek. (megjegyzés: egy, a városközponttól nem messze lévő terület egyes kimutatások szerint közelíti e fogalmi meghatározást.)

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Pályázati források felhasználásával, az IKER program integrációjával biztosította a város a digitális ismeretek bővítésének lehetőségét.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskereső ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	221	2,25%	80	36,20%
2018	235	2,41%	93	39,57%
2019	272	2,85%	94	34,56%
2020	400	4,30%	135	33,75%
2021	307	3,38%	116	37,79%
2022	269	3,01%	127	47,21%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

15. számú diagram

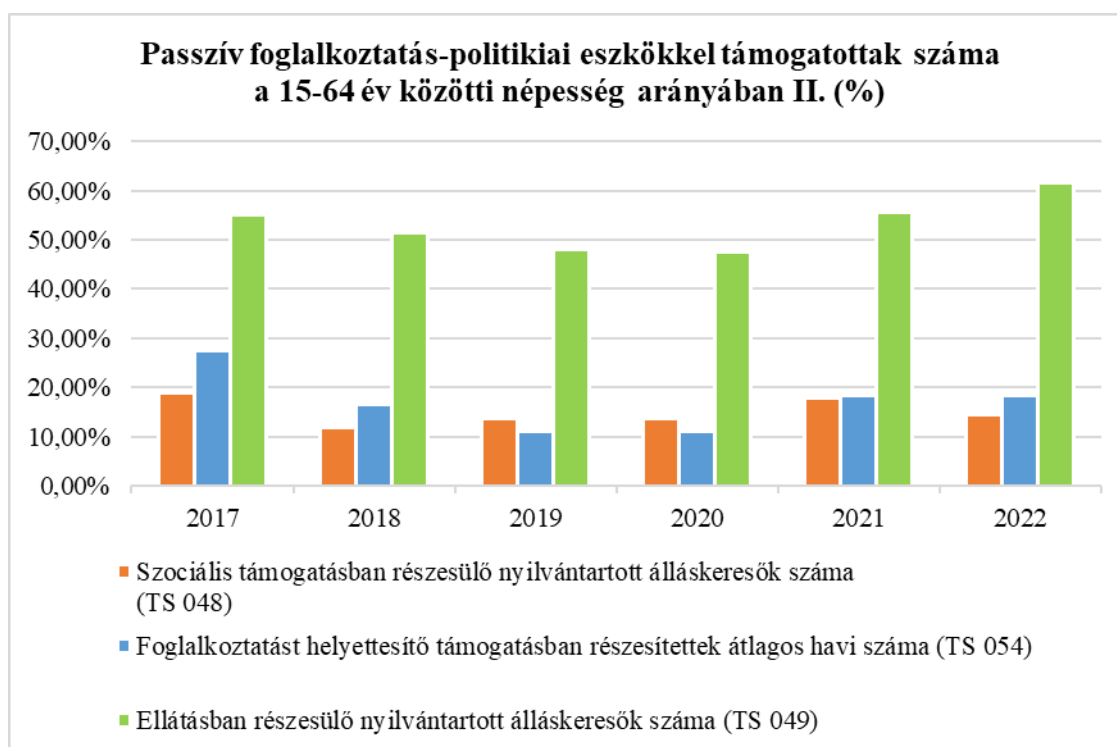
A fenti táblázat és diagram a nyilvántartott álláskeresők és az álláskeresési ellátásban részesülők arányait mutatja. Jól látható, hogy alacsonyabb az álláskeresési ellátásban részesülők száma az álláskeresők számához viszonyítva. Arányait tekintve a vizsgált időszakban nem történt számottevő változás, ahogy az álláskeresők száma emelkedik, azzal egyenesen arányban nő az álláskeresési ellátásban részesülők száma. Kivételt képez a 2020-as év, ahol a kiugróan magas álláskeresőkkel ellentétben nem nőtt arányosan az álláskeresési ellátásban részesülők száma, és az előző évekhez viszonyítva sem történt számottevő kiugrás e tekintetben. Egy folyamatos lassú emelkedés figyelhető meg az álláskeresési ellátásban részesülők számában a vizsgált időszakban.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	42	19,00%	61	27,52%	122	55,20%
2018	28	11,91%	39	16,58%	121	51,49%
2019	37	13,60%	30	11,16%	131	48,16%
2020	55	13,75%	45	11,20%	190	47,50%
2021	55	17,92%	56	18,38%	171	55,70%
2022	39	14,49%	50	18,59%	166	61,71%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

16. számú diagram

A fenti táblázatból és diagramból kiolvasható, hogy a passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - álláskeresők ellátásainak igénybe vétele a vizsgált időszakban folyamatosan növekedett (ahogy a munkanélküliség). Részleteit tekintve elmondható, hogy a szociális támogatásban részesülő álláskeresők száma a vizsgált időszakot tekintve csökkent. 2018-ra csökken, ami 2020-ig stagnál, majd újra növekedésnek indul, de 2022-re sem éri el 2017-es értéket. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást tekintve 2017 és 2020 között egy folyamatos csökkenés figyelhető meg, amiben 2021 és 2022 évre egy lassú emelkedés látható, de itt sem éri el a 2017-es értéket a vizsgált időszak végére.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	34
2018	37
2019	35
2020	38
2021	39
2022	36

Forrás: TeIR, KSH

17. számú diagram

A fenti táblázat és diagram az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos számát mutatja. A vizsgált időszakra a hullámzás jellemző, de elmondható, hogy a növekedés és csökkenés váltakozása ellenére 2017-hez képest 2022-re növekedő tendencia látható. 2018-ban majd 2020-ban és 2021-ben látható növekedés, 2019-ben és 2022-ben csökkenő érték jelenik meg az azt megelőző évhez képest.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

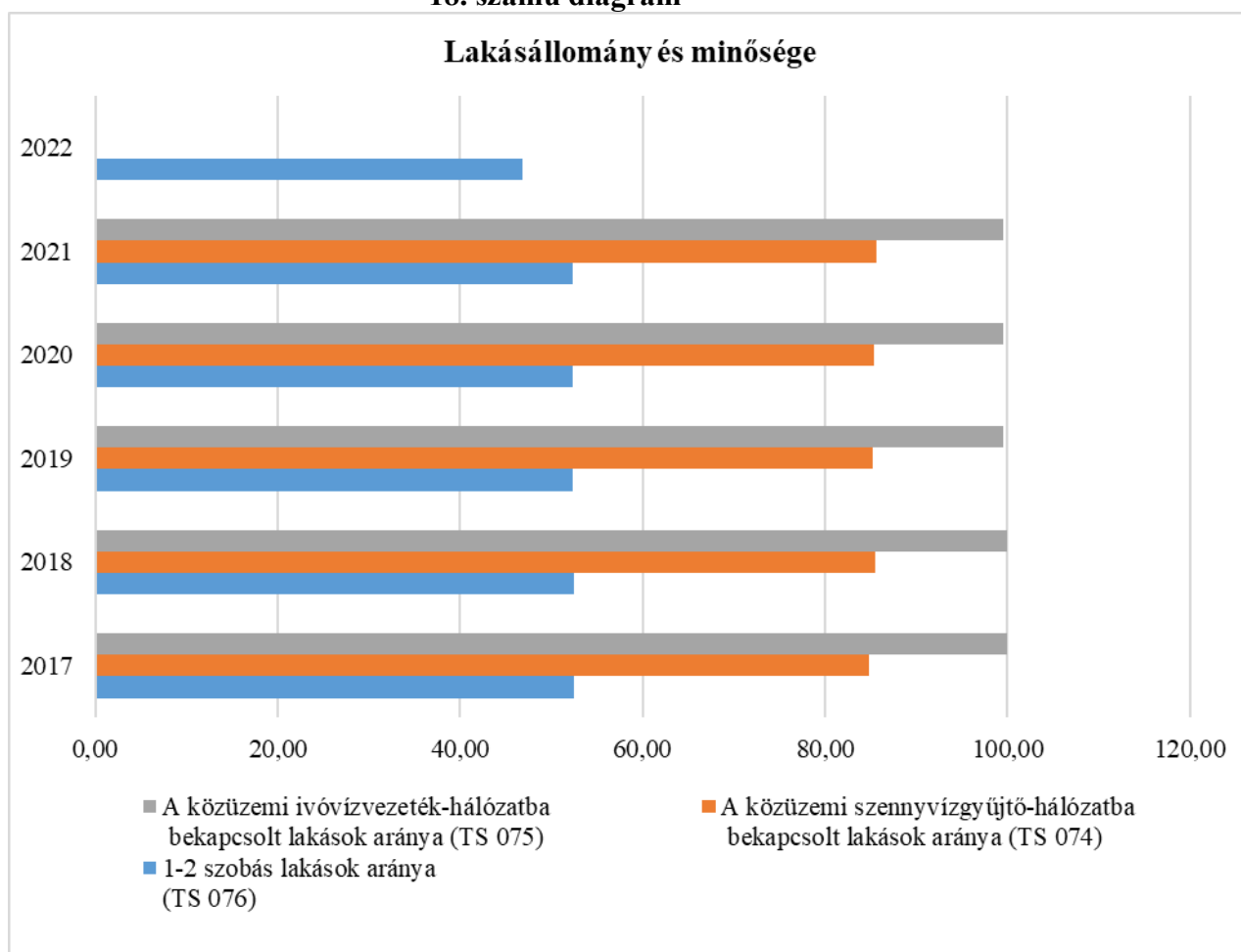
3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	6935	7	1,01	52,46	84,86	99,99
2018	6943	11	1,58	52,41	85,47	100,00
2019	6991	49	7,01	52,37	85,21	99,54
2020	7001	11	1,57	52,31	85,36	99,51
2021	7006	5	0,71	52,27	85,57	99,56
2022	6869	0	0,00	46,88	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A fenti táblázat megmutatja, hogy a lakásállomány a vizsgált időszakba lassú emelkedést mutat 2021-ig, majd 2022-re egy nagyarányú visszaesés mutatkozik. A lakásépítések száma 2019 évben volt a legmagasabb, ami 2022-ben 0 volt. Látható, hogy több mint 50 %-a a lakásállománynak 1 és 2 szobásak. A vizsgált időszak első 5 évében ez stagnálást mutat, ami 2022-ben visszaesik.

18. számú diagram

A fenti diagramból leolvasható, hogy közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (85 %) és közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya a vizsgált időszakban stagnálást mutat (100 %).

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány	
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)
	db
2017	6 935
2018	6 943
2019	6 991
2020	7 001
2021	7 006
2022	6 869

Forrás: TeIR, KSH Tstar,

A táblázatból leolvasható, hogy a vizsgált időszakban 2017 – 2021 ig a városban a lakásállománya lassú emelkedést mutat, ami 2022-re egy nagyobb arányú csökkenés látható.

b) szociális lakhatás

A tapolcai önkormányzati bérlakások jelentős része szociális bérlakás. (227-ből 185). Az önkormányzat emelett hajléktalan személyek átmeneti szállását működtet, amely kiemelkedő jelentőséggel bír a leszakadó, perifériára szorult rétegeket tekintve. (36 fő + 8 időszakos férőhely).

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanokról nincs adata az önkormányzatnak, azonban bizonyára vannak, akik kénytelenek egyéb nem lakás céljára szolgáló ingatlanokat otthonuknak tekinteni. Ez elsősorban Tapolca külterületi telkein érhető tetten. A város déli részén elhelyezkedő kis konyhakertek bungallóiban fordulnak elő önkényes foglalkók. Velük a város szociális szakemberei kapcsolatot tartanak.

Elégtelen lakhatási körülményekről, veszélyeztetett lakhatási helyzetekről nincs adatunk. A hajléktalan személyeket a városban segíti a szociális háló. Utcán élő hajléktalanok száma elenyésző 5 – 8 fő. A városi hajléktalanellátó rendszer

Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra. A Szálló biztosítja az éjszakai pihenésre, személyes tisztálkodásra, ételmelegítésre, főzésre, illetve közösségi együttlétre szolgáló helyiségeket. Az ellátást igénybe vevők részére biztosítja a szociális és mentális gondozást. A Szálló, mint bentlakásos intézmény napi huszonnégy órában folyamatosan működik. Szociális munkát, gondozási tevékenységet minden nap 06.00 – 22.00 között végzünk, 22.00 – 06.00 óra között éjszakai ügyeletet biztosítunk.

Az engedélyezett férőhelyszám: 36 fő (8 női és 28 férfi hely), a szálló teljes kihasználtsággal működik. Orvosi szolgálatot biztosít az intézmény minden héten szerdán 2 órában.

A Mentál Florens alapítvánnyal közös együttműködésben Tapolcán megvalósult 2024 évben egy támogatott lakhatás, ahova 4 személy költözött ki a hajléktalan átmeneti szállásról.

Időszakos férőhelybővítés: A téli krízis időszak megnövekedett igényt támaszt az intézmény felé, ez időszakban az utcai életre berendezkedett hajléktalan személyek is igénybe veszik a szálló szolgáltatásait. Ennek érdekében 8 fő férőhellyel lett bővítve az intézmény kapacitása a krízis időszakra (november 1. – április 30.).

Alacsony küszöbű/küszöb nélküli szolgáltatás is működik a tapolcai hajléktalanellátásban. Ez egy fűthető lakó-konténerház beszerzésével valósult meg, amely a közterületen élő - utcai életre berendezkedett hajléktalan személyek befogadására szolgál. Az alacsony küszöbű/küszöb nélküli szolgáltatás fő célja a fagyhalál elkerülése.

Nappali melegedő: A nappali ellátás a hajléktalan személyek, valamint a saját otthonukban, rossz lakáskörülmények között élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra. Cél, az utcai életmódból eredő veszélyek megelőzése, annak elhárítása, valamint a szolgáltatást igénybe vevők emberi méltóságának megtartása, önellátásuk és társadalmi integrációjuk érdekében. A nappali ellátás lehetőséget biztosít az étkezésre, ételmelegítésre, alapszintű higiénés szükségletek kielégítésére (tisztálkodás, mosás) és hideg időben fűtött helyiségben melegedésre, pihenésre. Engedélyezett férőhelyeinek száma 36 fő, melynek teljes a kihasználtsága. A Nappali Melegedő szolgáltatásait térítésmentesen vehetik igénybe a rászoruló személyek. A szolgáltatásokat a hét minden napján 8 órától 18 óráig biztosítjuk.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások	
Év	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő
2017	17
2018	34
2019	34
2020	29
2021	36
2022	31

Forrás: TeIR, KSH Tstar

19. számú diagram

A fenti táblázatból és diagramból jól látható, hogy a vizsgált időszakban 2017 és 2018 között történt egy nagyobb mértékű ugrás, ahol 17 főről 34 főre emelkedett az „egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma”. Az ezt követő 5 évben kisebb hullámozás figyelhető meg, számuk 29 és 35 fő között mozgott.

Tapolca Város Önkormányzata a 13/2021. (VI.1.) önkormányzati rendeletének 9., 10., 11. §-ai szabályozzák a lakhatást segítő támogatásokat: „Tapolca Város Önkormányzata a lakhatással járó költségek enyhítése céljából települési támogatást nyújt a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által életvitelszerűen lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség

fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez. A települési támogatást elsősorban természetbeni juttatásként kell nyújtani a lakhatással járó következő költségekhez: a víz- és a gázfogyasztás, a villamos energia, a távhőszolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez...”

f) eladósodottság

Az eladósodottságról nincs adatunk, de az tudható, hogy a gazdasági válság és a devizaárfolyamok rendkívüli mértékben történő változása miatt jelentősen megemelkedett azoknak a magánszemélyeknek a száma, akik a lakáshitelek törlesztő részleteit nem, vagy csak nagy nehézségek árán tudják fizetni.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférése a rászorulóknak részére biztosított.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Szegregátumok a város olyan egybefüggő területei, amelyen az alacsony státuszú családok koncentráltan élnek, vagy a státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók. A KSH népszámlálási adatai szerint Tapolcán egy olyan terület azonosítható, ahol a szegregációs mutató túllépi a 30%-ot. (lásd: alábbi vázlat) Itt az épületek állapota vegyes képet mutat, a területen több elhagyott leromlott állapotú épület is található, ugyanakkor a terület sajátos ellentmondása, hogy mindezek mellett nem egy lakóingatlan is van ebben a tömbben, amelyek nemcsak rendezettek, hanem méretük és állapotuk alapján az ott lakók jólétéről tanúskodnak. Összességében a belvároshoz közel álló terület fizikai állapota nem marad el a város más településrészeitől. Infrastruktúrával megfelelően ellátott, az utak szilárd burkolatúak, a közvilágítás kiépített. A terület kizárólag lakó funkciójú. A lakások többnyire magántulajdonban vannak, mindössze csak néhány szociális bérlakás található itt. A területen közintézmények nincsenek, azonban közvetlen környezetében (egyebekben a belvárosban) minden szolgáltatás megtalálható és elérhető az itt élők számára is. Az itteni gyermekek „szétszóródnak” a város különböző oktatási intézményeiben, amelyben biztosított az integrált nevelésük. Szegregáció sem az intézmények között, sem intézményen belül nem jellemző, az intézmények tárgyi és személyi feltételei megfelelőek.

2. számú ábra

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A 3.5 a) pontban megjelölt terület lakónépességének iskolázottsága és kimutatható jövedelmi viszonyai elmaradnak a városi átlagtól. A munkanélküliségi ráta átlag fölötti, ugyanakkor a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya nem magasabb, mint a város más részein. Az itt élő valamennyi rászorult család részesül rendszeres gyermekvédelmi támogatásban, emellett átlag fölötti a segélyezettek száma is. A háztartások magasabb létszámúak, lényegesen magasabb a gyermekkorúak, ugyanakkor lényegesen kisebb az időskorúak aránya. Meg kell azonban jegyezni, hogy az itt élők nem különülnek el, a helyi társadalom életében (pl. városi rendezvények) részt vesznek. Forrás: Tapolca Város ITS

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Lényeges átrendeződés nem mutatkozik e területen, inkább az a jellemző, hogy egyre több ingatlant újítanak fel, tataroznak, szépítik a környezetét.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. tv. értelmében az egészségügyi alapellátás biztosítja, hogy a beteg a lakóhelyén, illetve annak közelében hosszú távú, személyes kapcsolaton alapuló, folyamatos egészségügyi ellátásban részesüljön, nemétől, korától és betegsége természetétől függetlenül.

Az egészségügyi alapellátás feladatai:

- az ellátott lakosságra vonatkozó, a betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló ellátás (a továbbiakban: megelőző ellátás);
- az egyén
 - egészségi állapotának figyelemmel kísérése, valamint egészségügyi felvilágosítása, nevelése, egészségfejlesztése, egészségtervezésének támogatása,
 - jogszabályban meghatározott kompetencia keretében történő gyógykezelése, gondozása és rehabilitációja az adott diagnosztikus és terápiás háttér mellett,
 - szakorvoshoz történő irányítása a betegség megállapítása, kezelési terv készítése vagy terápiás ellátás céljából,

- gyógykezelése, házi ápolása és rehabilitációja a szakorvos által javasolt terápiás terv figyelembevételével; és
- szükség esetén a beteg otthonában történő ellátása vagy a beteg otthonában végzendő szakorvosi konzílium kérése.

A törvény alkalmazásában praxisközösség a házi orvosi, házi gyermekorvosi, alapellátást nyújtó fogorvosi szolgáltatók feladatainak ellátására létrejött működési forma, amelyben a járóbeteg-szakellátás körébe tartozó egyes ellátások is nyújthatók.

Az egészségügyi alapellátás feladatai a megelőző ellátások keretében:

- a lakosság fertőző betegségekkel szembeni ellenálló képességének fokozása, szükség esetén kialakítása;
- az egyes megbetegedések és kórmegelőző állapotok korai felismerését szolgáló szűrővizsgálatok elvégzése a következő területeken:
 - a család- és nővédelmi gondozás,
 - a fogászati és szájüregi megbetegedések megelőző ellátása,
 - a mentálhigiénés megelőzés és gondozás,
 - a gyermek- és ifjúság-egészségügyi gondozás,
 - a jelentősen veszélyeztetett fertőző betegségek felkutatása,
 - a népegészségügyi szempontból jelentős betegségek korai felismerése,
 - az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok;
 - az egyén élet- és munkakörülményeiből adódó lehetséges egészségkárosodások korai felismerése;
- az egyes – jogszabályban meghatározott – tevékenységekre való egészségi alkalmasság megállapítása;
- az egészségügyi ellátás során a beteg – az adott ellátással össze nem függő – egyéb betegségeinek korai felismerését célzó vizsgálatok elvégzése;
- a beteg ellátása során a betegsége várható következményeinek, illetve szövődményeinek korai felismerését célzó vizsgálatok elvégzése;
- intézkedés során felismert elváltozások, kóros eltérések megszüntetése érdekében.

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó fogorvosi ügyeleti ellátásról.
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

Az önálló orvosi tevékenységről szóló törvény végrehajtásáról szóló kormányrendeletben meghatározott praxiskezelő (a továbbiakban: praxiskezelő) jogszabályban meghatározott szempontok alapján, a települési önkormányzatok bevonásával alakítja ki az egészségügyi alapellátások körzeteit.

Az állami mentőszolgálat gondoskodik az egészségügyi alapellátáshoz kapcsolódó házi orvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátásról.

Az állam az egészségügyi alapellátás körében – a települési önkormányzattal együttműködésben – gondoskodik a védőnői ellátásról.

A védőnői ellátás biztosításaért a Kormány által rendeletben kijelölt állami intézményfenntartó szerv – az irányító vármegyei intézmény útján – felelős azzal, hogy

- az ellátás jogszabályban előírt tárgyi feltételeit az állam a települési önkormányzattal kötött megállapodás útján is biztosíthatja, és
- a Kormány által rendeletben kijelölt állami intézményfenntartó szerv a települési önkormányzat részére tájékoztatásul megküldi a védőnői ellátás megszervezésével összefüggő, a személyi és a tárgyi feltételek biztosítására vonatkozó döntéseket.

Az egészségügyi szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott védőnő tekintetében a munkáltatói jogokat 2023. július 1-től az az irányító vármegyei intézmény gyakorolja.

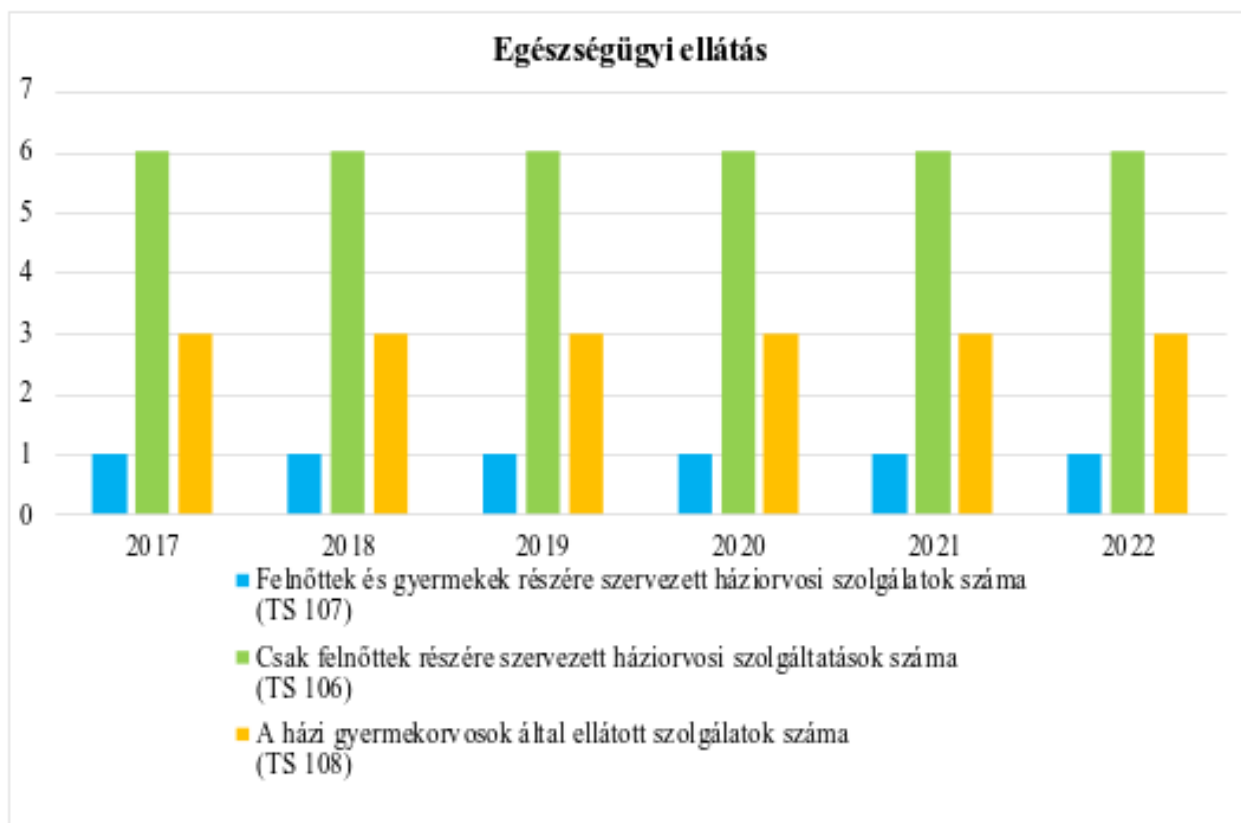
A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében

- gondoskodik a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról, ennek körében a közterületek tisztán tartásáról, a közterületről összegyűjtött települési hulladék kezeléséről,
- biztosítja a külön jogszabályban meghatározott rovarok és rágcsálók irtását,
- folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	6	3	4	253	73,53
2018	1	6	3	4	295	78,89
2019	1	6	3	4	314	45,41
2020	1	6	3	4	286	43,23
2021	1	6	3	4	269	41,60
2022	1	6	3	4	287	36,93

Forrás: TeIR, KSH Tstar

20. számú diagram

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát, együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

Az egészségügyi alapellátást a háziorvosok és házi gyermekorvosok biztosítják. Az orvosok leterheltsége időben változó. A felnőttek esetében az esetszám évi 13 ezer körül mozog.

A gyermekorvosok által ellátott esetek száma csökkenő számot mutat, ami vélhetőleg a demográfiai tendenciákkal is magyarázható. Ellátatlan területek nincsenek. A háziorvosok vállalkozói „konstrukcióban” látják el feladataikat, részben saját tulajdonú, részben pedig önkormányzati tulajdonú ingatlanokban. A háziorvosok öregedése, nyugdíjba vonulása, az utánpótlás hiánya előre láthatóan problémákat fog okozni, mint ahogy az országosan is tapasztalható.

Tapolca egészségügyi ellátásnak fontos intézménye a Tapolcai Deák Jenő Kórház. Az intézmény jelenleg a krónikus belgyógyászat, a tüdőgyógyászat, a légzésrehabilitáció és az ápolás, a szakápolás területekre rendelkezik mindösszesen 141 ágygal. A város egészségügyi intézményei közül meg kell említeni a Pannon Reprodukciós Intézetet.

A tapolcai lakosok számára az egyéb szakterületeken a kórházi ellátást Ajkán, illetve Veszprémben, a megyeszékhelyen biztosítják. A városban 4 gyógyszertár működik.

21. számú diagram

A fenti diagramból jól látható, hogy a közgyógyellátási igazolványokkal rendelkezők száma számottevően nem változik. A vizsgált időszakban, a legalacsonyabb számban 2017-ben voltak (253 fő), a legtöbben 2019-ben voltak (314 fő), akik közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkeztek.

22. számú diagram

Az ápolási díjban részesülők számában számottevő csökkenés mutatkozik a vizsgált időszakot tekintve. 2017 és 2018 években volt a legmagasabb, melyet 2019-ben egy nagyobb arányú csökkenés követ. Az azt követő években pedig egy lassú csökkenés mutatkozik.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A mélyszegénységben élő és a roma származású embereknek a szűrőprogramokhoz, valamint a prevenció programokhoz való hozzáférése, a társadalom többi tagjához mérten egyenlő eséllyel biztosított.

A város lakossága egészségének megóvása érdekében végzi tevékenységét a Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet által, pályázati támogatással létrehozott Egészségfejlesztési Iroda, amely többek között lakossági szűrő és tájékoztató programokat szervez.

Kiemelt feladat és cél a kliensek életmódváltást támogató programokba való irányítása állapotfelmérés után, életmódváltáshoz tanácsadás, a programokban való részvétel eredményességének nyomon követése. A mozgásprogramok széles választéka színes lehetőséget biztosít a mozogni vágyóknak. Lehetőség van kezdőként és aktív sportolóként is bekapcsolódni a programjaikba. A mozgásprogramok mellett egészséges táplálkozást ösztönző közösségi programokat is szervez, lebonyolít. A kliensek állapotfelmérése során dohányzással kapcsolatos rövid intervenció, dohányzásról való leszokás támogatása, valamint túlzott alkoholfogyasztással küzdők korai felismerése és rövid intervenció biztosítása is megtörténik.

Az idősek közösségben tartását, szellemi és fizikai aktivitásuk megőrzését, fejlesztését célzó programok kiemelten kerültek a programtervezetbe. Szintén fontos feladat a betegklubok működtetése szív- és érrendszeri, valamint diabétesszel küzdőknek, ahol a betegségekkel kapcsolatban az aktuális problémákról, kutatási eredményekről, kérdésekről információkat kapnak a résztvevők, mozgásprogramok ajánlásával párhuzamosan. Kiemelt jelentősége van a közérthető egészségfejlesztési témájú helyi kommunikációs tevékenységek megvalósításának, Gyakorta tesz ez írásos tájékoztató anyagok megosztásával a közösségi médiában (facebook, instagram) vagy a helyi újság, televízió közreműködésével.

Hangsúlyosan jelenik meg a tevékenységükben az egészségfejlesztési programok megvalósítása, munkahelyi egészségfejlesztési programok kezdeményezése és a megvalósításban való részvétel; kiemelt figyelmet fordítva az egészségügyi alap- és szakellátásban dolgozókra. A központ koordinálja a járás egészségfejlesztési programjait, összekötő kapocsként működik az egészségügyi alapellátás, a járóbeteg szakellátás és az egészségfejlesztési programokat megvalósító szervezetek között.

Figyelmet fordít a 18 év alattiak egészségfejlesztésére, az egészségtudatos magatartás kialakítására és megerősítésére is. Ennek keretében egészségfejlesztési programok koordinációját, mozgásprogramokat, dohányzás-, és drogprevenciót, óvodai dohányzás prevenció programot, nyári táborok során végzett játékos egészségnevelést végzünk.

Nagy hangsúlyt fektet a partnerségi munkacsoport feltérképezésére, működtetésére a járásban érintett intézmények, szervezetek, szolgáltatók, döntéshozók bevonásával.

Folyamatos fókuszban van az egészségkommunikáció, egészségfejlesztéssel, egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretterjesztő előadások szervezése, szűrésekre toborzás (kiemelten a vastagbélrák, mellrák és prosztatatarák szűrésre toborzás) különböző rendezvényeken és a helyi médiában. Nélkülözhetetlen a folyamatos jelenlét, ismertetés az Testi- Lelki Egészségfejlesztési Központ működéséről.

Tevékenységünk során a bio-pszicho-szociális modellt tartjuk fókuszban. A test és a lélek egységet alkot, a fejlesztést is ez irányelv mentén szükséges megoldani, a testi és lelki egészségfejlesztési programok, szolgáltatások vonatkozásában.

A mentálhigiénés szakemberek egyrészt rendszeres és tudatos kockázat felmérési, mentorálási tevékenységeket végeznek, másrészt a lelki egészségfejlesztési szereplők prevenció tevékenységei támogatásával, a működés összehangolásával, együttműködésekkel erősítik meg a járásban élők mentális egészségi állapotát.

Amint az ország, úgy Tapolca és járásában élő emberek megoldatlan lelki problémái, a munkahelyi és családi konfliktusok, a munkanélküliségből, szociális problémákból fakadó lelki gondok, a gyermek és fiatalok magatartásproblémái, beilleszkedési zavarai, depresszió, az öngyilkosságok, és öngyilkossági kísérletek száma indokolja, hogy komolyan szükséges foglalkozni a lakosság mentális állapotával Tapolcán. Működésünk beépült a lakosság és az

intézményrendszerek köztudatába is, egyéni és szervezeti szinten is folyamatos megkeresésekkel élnek irányukba.

A társadalmi és gazdasági működő képesség szintjét meghatározó egyéni produktivitás, az élet kihívásaival, a változásokkal való megküzdési képesség, a társas kapcsolatok alakulása nagyon szorosan összefügg a mentális egészséggel.

A mentálhigiéné fontosságára való figyelemfelhívás és a pszichoszomatikus betegségek megelőzése kiemelkedő céluk.

Központ ingyenes programjai széles spektrumával áll a város és a járás lakói rendelkezésére. Kiemelkedő jelentőségű az egyéni tanácsadás szolgáltatás (pszichológiai tanácsadás, mentálhigiéné tanácsadás, krízisintervenció, problémamegoldó modell, segítő beszélgetés), mely hiánypótló szolgáltatásnak bizonyul. Olyan rétegeket is elér, akik számára anyagi erőforrások hiányában a magán mentálhigiéné/pszichológiai tanácsadás elérhetetlen. Központoz mentális segítségnyújtásért fordulók jelentős hányada az egyéni tanácsadást preferálja. A Testi-lelki Egészségfejlesztési Központ hiánypótló, sokrétű, színvonalas szakmai tevékenysége a munkatársak és a külső partnerek együttműködésével valósulhat meg.

Az iroda épülete méretében, területi elhelyezkedésében ideális. Akadálymentesített, a városközponti részen helyezkedik el, közvetlenül az autóbusz pályaudvar szomszédságában. Az épület rendelkezik egy többfunkciós szobával melyben mind kisebb mozgásprogramok, mind mentálhigiéné csoportfoglalkozások megvalósulhatnak. Rendelkezünk két külön bejáratú mentálhigiéné egyéni tanácsadó szobával is, melyre Tapolca járásban egyre nagyobb igény mutatkozik. A fejlesztő eszközök, sporteszközök részére egy raktár kialakítására is lehetőség nyílik.

A koragyermekkorai szűréseket a védőnők és a gyermek házi orvosok elvégzik.

2024 évtől egy hosszú távú együttműködés vette kezdetét a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal a tapolcai hajléktalanellátó szervezet klienseinek, az idősek nappali ellátásának klienseinek és az alapellátásban dolgozó segítő szakemberek részére ingyenes tüdőszűrés valósult meg egy tüdőszűrő busz segítségével, mely a hajléktalan ellátásban dolgozó szakemberek kezdeményezésére jött létre.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Egészségügyi rehabilitációs ellátást a Tapolcai Deák Jenő Kórházban, vagy a közeli városokban, Keszthelyen, Hévízen, illetve Veszprémben vehetik igénybe a rászorulóknak.

A Veszprém Megyei Értelmi Fogyatékosokkal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége Közhasznú Egyesülete Tapolcán rehabilitációs munkahelyet működtet, melynek célja, olyan munkahelyet működtetni ahol a fogyatékosokkal élő és megváltozott munkaképességű munkavállalók képzettségüknek és egészségi állapotuknak megfelelő munkát, munkafolyamatot végezhetnek. Az egyesület úgy alakítja tevékenységi körét, hogy az a lehető legjobban alkalmazkodjon a megváltozott munkaképességű személyek igényeihez. Fő profiluk drót munkát foglal magába különböző módozatban: hajtogatás, pedrés, köszörülés, csipkedés, mérés. A munkahelyen megváltozott munkaképességű látás, hallás, értelmileg és mozgássérült munkatárs is dolgozik. Jelenleg 72 fő dolgozik a munkahelyen, ebből 54 fő megváltozott munkaképességű és fogyatékosokkal élő és 6 fő segítő munkatárs dolgozik.

Az Életlehetőség Nappali Intézményében Tapolcán, munka-rehabilitációt biztosít. Célja az Intézményben ellátott személy munkakészségének, valamint testi és intellektuális képességeinek munkavégzéssel történő megőrzése, illetve fejlesztése, továbbá a fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásra való felkészítés.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Közétkeztetést a Tapolcai Diák-, és Közétkeztető Szolgáltató Kft. (100%-ban önkormányzati tulajdonú Kft.) útján biztosítja az önkormányzat az intézményeiben. Az egészséges táplálkozás

szempontjait a szolgáltató figyelembe veszi, az arra rászorulóknak a diétás étkeztetés feltételeit is megteremtette. Mint közétkeztetést ellátó gazdasági szervezet részt vesz a „Mintamenza Programban”, mely programot kifejezetten az egészséges táplálkozás elterjesztése, meghonosítása érdekében dolgozták ki

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Tapolca sokszínű és mozgalmas kulturális és közösségi életének fő szervezői az önkormányzat intézményei, amelyeket a 100%-ban önkormányzati tulajdonú Tapolca Kft üzemeltet.

A Csermák József Rendezvénycsarnok épülete 2003-ban került átadásra, létesítésével olyan többfunkciós épülettel gyarapodott Tapolca, amely elsősorban a sport, de emellett a kulturális élet kiteljesedéséhez is hozzájárul.

A rendezvénycsarnok mellett két műfüves sportpálya, a városi Sporttelep és a Honvéd sporttelep áll a sportolni vágyók rendelkezésére. Ezen kívül az iskolák tornatermei, a sportpályák, a kiépített kerékpárút stb. a sportprogramokhoz való hozzáférés széleskörű lehetőségét kínálják. (a köznevelési intézmények tornatermei a 2016-2019-es időszakban a Tao pályázatoknak köszönhetően megújultak) Az önkormányzat az esélyegyenlőségi célcsoportok sportprogramokhoz való hozzáférését lehetővé teszi azáltal is, hogy a városban számtalan ingyenes tömegsport lehetőséget biztosít. (kerékpár és futóversenyek, ügyességi játékok stb.)

Tapolca Városi Sportegyesület (TVSE) szakosztályai:

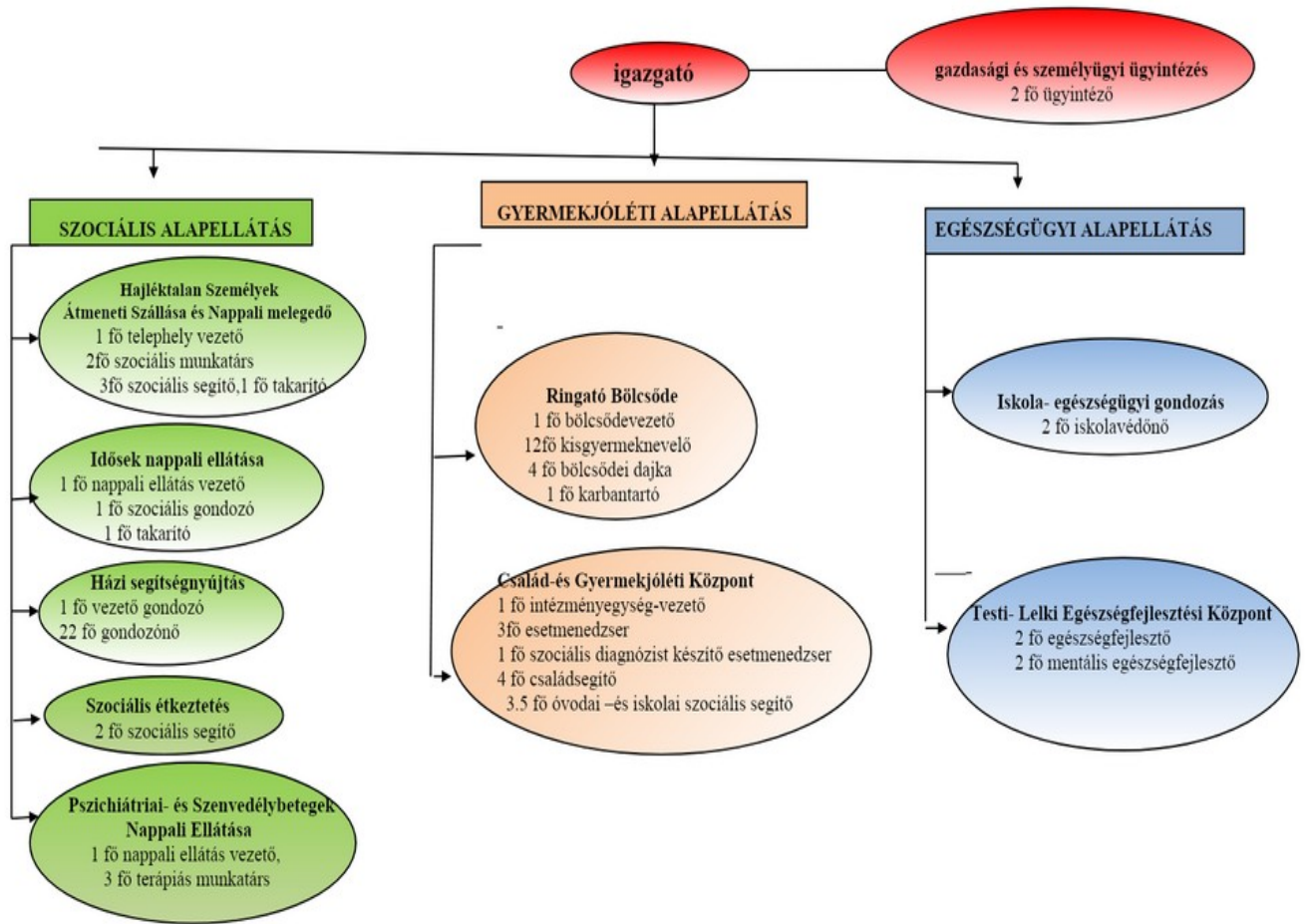
- extrém
- Futó
- Jiu-jitsu
- Karate
- Kézilabda Férfi
- Kézilabda Női
- Labdarúgó Férfi
- Labdarúgó Női
- Lovas
- Magashegyi túra és sziklamászó
- Kosárlabda
- Sakk
- Teke
- Tenisz
- Természetjáró
- Thai Bokszt

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében a szociális törvény (továbbiakban: Szt.) határozza meg a szociális ellátásokat, rendelkezik a szociális igazgatás rendszeréről.

A törvény felhatalmazást ad a települési önkormányzatok részére, hogy a törvényben szabályozott ellátásokat saját költségvetésük terhére kiegészítsék, ill. új ellátásokat állapítsanak meg. A Szt. 86.§-a az önkormányzatok kötelezően biztosítandó szociális feladatait határozza meg:

3. számú ábra

Tapolca városban az alábbi szolgáltatásokat biztosítjuk:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- támogató szolgáltatás,
- nappali ellátás,
 - idősek nappali ellátása
 - nappali melegedő
 - szenvedélybetegek nappali ellátása
 - pszichiátriai betegek nappali ellátása
- család és gyermekjóléti központ
- hajléktalan személyek átmeneti szállása

A város szociális ellátórendszere összességében az igényeket és a szükségleteket kielégíti, azonban néhány területen indokolt lenne a fejlesztés, beruházás. Szükség lenne családok átmeneti otthonára az átmenetileg lakás nélkül maradt családok számára, emellett a demográfiai tendenciák is igazolnák egy idősek otthona létrehozását.

Tapolca Városban a szociális ellátások biztosítása –támogató szolgálat kivételével- a Tapolcai Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet feladatkörébe tartozik. Az intézet fenntartója

Tapolca, Gyulakeszi és Raposka települések által létrehozott Tapolcai Szociális és Alapszolgáltatási Intézményi Társulás.

A Veszprém Megyei Értelmi Fogyatékosokkal élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége Közhasznú Egyesülete Tapolcán biztosítja az alábbi szolgáltatásokat:

- személyi segítő szolgáltatás
- támogató szolgálat
- információnyújtás, tanácsadás
- rehabilitációs munkahely
- fogyatékosok személyek nappali ellátása
- fogyatékosok támogatott lakhatása

Idősek otthonai Tapolcán:

- Megbecsülés Idősek Otthona
- Gondviselés Alapítvány Dr. Somogyi József Idősek Otthona

Mentál Florens Alapítvány szolgáltatási Tapolcán:

- közösségi pszichiátriai ellátás
- szenvedélybetegek támogatott lakhatása

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Tapolca városában drogprevenációs szolgáltatások tekintetében az alábbi szolgáltatók, és szervezetek működnek együtt:

- Testi – Lelki Egészségfejlesztési Központ
- Szendélybetegek nappali ellátása
- Család és Gyermejjóléti Központ; óvodai – iskolai szociális segítők
- „Én-Kép-Tér” Szociális és Mentálhigiénés Alapítvány
- Tapolcai Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

Drogprevenáció rendszeresen megvalósult általános és középiskolás diákok részére. Több szervezettel együttműködésben a megjelenő igényekhez igazodva. Ingyenesen elérhető szolgáltatás a drogprevenáció Tapolcán.

A drogprevenációs programok tekintetében kiemelhető a „Humán szolgáltatások fejlesztése Tapolcán és környékén” című EFOP-1.5.2-16-2017-00012 projekt, melynek keretében több drogprevenációs foglalkozás valósult meg Tapolcán.

A tapolcai Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézethez tartozó Testi-Lelki Egészségfejlesztési Központ évek óta együttműködik a tapolcai iskolákkal a testi-lelki egészségfejlesztési tevékenységek tekintetében, melyekben a különböző tárgyú prevenció programok kiemelkedő jelentőséggel bírnak. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján a 9/A. § előírásaiban foglalt testi- lelki egészségfejlesztési feladatok ellátásának biztosításához együttműködési megállapodást kezdeményezett a szervezet a tapolcai intézményeik vonatkozásában a Balatonfüredi Tankerületi Központtal tekintettel arra, hogy előírás az együttműködés megléte és továbbra is szívesen nyújt szakmai támogatást az iskoláknak.

A jogi szabályozás szerint külső szervezet nem vehet részt köznevelési intézmények programjaiban, amennyiben az nem regisztrál a megadott területen, regisztrációhoz viszont nem hoztak létre sem szervezetet, sem területet, ezzel mintegy minden szervezetet kizárva a köznevelési intézmények programjaiból.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor nem ismert.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Amikor olyan esettel találkozik az önkormányzat, amely pozitív diszkrimináció szükségességét veti fel, akkor él vele az önkormányzat.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Tapolca városában nem működik népkonyha.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Az önkormányzat és a civil szervezetek között az együttműködés jónak mondható, a civil szervezetek feladatok vállalásával, véleményezéssel segítik az önkormányzat munkáját, az önkormányzat pedig – lehetőségéhez mérten – anyagi támogatást biztosít számukra feladataik ellátásához, működésükhöz.

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Az önkormányzat tulajdonát képező Tamási Áron Művelődési Központ Tapolca város önkormányzati kulturális intézménye, a kulturális és a közösségi élet egyik központja, illetve a Csermák József Rendezvénycsarnok is sok kulturális eseménynek ad helyet, a rengeteg sportprogram mellett. A Wass Albert Könyvtár és Múzeum, szintén várja és fogadja az olvasókat és érdeklődőket. A közösségi rendezvények megtartásának színtereként említhető még a Csobánc Művelődési Ház (teljesség igénye nélkül felsorolva). A nyári időszakban a szabadterei rendezvények is ideális lehetőséget biztosítanak a város lakóinak összejövetelihez. Ezen túl a városban számtalan olyan program van, mely a célcsoportba tartozók részére ingyenes szórakozási és kikapcsolódási lehetőséget biztosít. Kiemelve a Tópartot és az alsó tótól vezető sétányt, a város impozáns Főterét, és a Köztársaság teret.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsonzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)

db	van/nincs	db	db
7	van	54 383	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Konfliktus helyzetekre specifikusan szakmai programuk mentén reagál a Testi – Lelki Egészségfejlesztési központ, amely szolgáltatásai bárki számára elérhetőek,

- kis és nagyközösségek
- munkahelyi közösségek
- egyéni konfliktuskezelés

A közösségi együttélés, konfliktuskezelés programok tekintetében kiemelhető a „Humán szolgáltatások fejlesztése Tapolcán és környékén” című EFOP-1.5.2-16-2017-00012 projekt, melynek keretében több a fenti témát érintő program valósult meg Tapolcán.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény megjelenése is elismerte azt, hogy fontossá vált az önkéntes munka a szociálisan hátrányos helyzetű emberek segítésére. Önkéntes tevékenység a társadalom tagjainak szolidaritásán alapuló, az állampolgárok öntevékenységet kifejező, a személyeknek és közösségeiknek más vagy mások javára ellenszolgáltatás nélkül végzett munka.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

2024.10.09. én megalakult Tapolcán az új **német és roma nemzetiségi önkormányzat** elfogadták a szervezeti működési szabályzatokat, illetve többek között elképzeléseikről, gyakorlati teendőikről egyeztettek a hivatal illetékes munkatársaival. A német nemzetiségi választópolgárok száma 22 volt, ebből 15 fő jelent meg a szavazófülkékben, a roma nemzetiségi önkormányzat is megtartotta alakuló ülését. A választáson összesen 70 fő szerepelt a választási névjegyzékben, ebből 41 fő jelent meg az urnáknál. A választásokon eredményesen szereplő képviselők megválasztották a helyi roma nemzetiségi önkormányzat elnökét és elnökhelyettesét, illetve elfogadták a szervezeti működési szabályzatot.

Kiemelhető a városunkban működő **„Tapolcai Finn Barátok Köre”**

Tapolcán, mint egy kisvárosban, a kulturális sokszínűség egyre inkább megjelenik, különösen az utóbbi években, amikor növekszik a turizmus, valamint a különböző háttérű emberek jelenléte a térségben. A kulturális sokszínűség Tapolcán számos előnnyel járhat. A különböző nemzetiségekből és kultúrákból érkező emberek új perspektívát hozhatnak a helyi gazdaságba, például sajátos gasztronómiai szolgáltatások révén. Az oktatási intézményekben is jelentkezhetnek a kulturális sokszínűség pozitív hatásai. Ha például a helyi iskolákban eltérő nemzetiségű gyerekek tanulnak, az segítheti a fiatalokat abban, hogy nyitottabbá váljanak a világra, és megtanulják a tolerancia alapjait. A különböző kultúrák megismerése gazdagabbá teszi a tapasztalataikat, és hozzájárul egy befogadóbb generáció neveléséhez. Ugyanakkor, mint mindenhol, Tapolcán is vannak kihívások. Az újonnan érkező emberek beilleszkedése nem mindig zökkenőmentes, különösen, ha kulturális különbségek miatt nehezebben találják meg a közös hangot a helyiekkel. Egy kisvárosban, ahol a hagyományok és a közösségi normák erősen meghatározóak, az integráció időt és erőfeszítést igényelhet mindkét fél részéről.

Fontos a közösségi összefogás és a párbeszédre nyitott hozzáállás.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Anonim Alkoholisták Pannon Régióján belül működik a tapolcai - Csobánc csoport A gyűlés ideje: hétfő, 18:00 óra, címe: Tapolca és Környéke Kistérségi Többcélú Társaság, Nyárfa u. 3.

Az Anonim Alkoholista csoportok alkoholista személyeknek nyújtanak bensőséges közösséget és támogatást. A közösségek biztosítják a tagok számára, hogy névtelenek maradjanak, és ne érje őket hátrány azért, mert alkoholizmussal küzdenek. A csoportokban a tagok meghallgatják egymás történeteit, akik kockázat nélkül mesélhetnek és oszthatnak meg magukról bármit, amit fontosnak tartanak. A tagok nem adnak egymásnak tanácsot, nem reflektálnak egymás történeteire, hanem egy elfogadó közösséget biztosítanak egymás számára annak érdekében, hogy mindenki a saját ritmusában épülhessen fel függőségéből.

Az AA csoporttal párhuzamosan működik a Tapolcai Al-Anon csoport is (Helyszín: Tapolca Környéki Önkormányzati Társulás épülete, Nyárfa u. 3., Időpont: hétfő, 18:00-19:00) Az Al-Anon független közösségként határozza meg magát, amelynek kinyilvánított célja az alkoholisták rokonainak és barátainak segítése. Az Al-Anon valójában nem szervezet, hanem egy olyan program, amely szerint az alkoholizmus családi betegség.

Egyesületek, alapítványok civil szervezetek Tapolcán:

- "Gyalogelőny" Sakk Alapítvány
- Alapítvány a Magyar Népeesség Megtartásáért
- Assisi Szent Ferenc Állatmenhely Alapítvány
- Badygard King Sportegyesület
- Balaton Isover Vívóklub Közhasznú Szervezet
- Bárdos Lajos Alapítvány a Tapolcai Gyermekekért
- Batsányi János Általános Iskoláért Alapítvány
- Bauxitbányász Horgász Egyesület
- BOLDOG ÉLET a Meddő Betegekért Alapítvány
- Bölcsődéért Alapítvány
- Cukorbeteg Tapolcai Egyesülete
- Dr. Burján Imre Egészségügyi Alapítvány
- Dr. Ládics Ottó Egészségügyi Alapítvány
- Dr. Papp Pál Egészségügyi Alapítvány
- Együtt a Jövőnkért Alapítvány
- Életértékek Alapítvány
- Első Magyar Látványtár Kiállítóháza
- Erdei Racing Team Közhasznú Egyesület
- Értelmi Fogyatékosok és Segítők Országos Érdekvédelmi Szövetsége Tapolcai Közhasznú Egyesület
- Félúton Ház Alapítvány
- Glázer Sándor Egészségügyi Alapítvány
- Kinizsi Táncegyüttes és Kulturális Egyesület
- Magyar Kyokushin Karate Seibukai Szervezet
- MOL-NARI Fallabda Sportegyesület
- Mozgássérültek Megyei Egyesülete Tapolcai Csoport
- Nemzetközi Motocross Enduro-Quad Centrum-Ev Egyesület
- Ovisokért Alapítvány
- Pro Certo Alapítvány
- Reményforrás Egyesület
- Rozsdamarók Veteránjármű Egyesülete
- Szent György-hegy Hegyközség
- Tanúhegyek Egyesület
- Tapolca és Környéke Bányászati Hagyományápoló Egyesület.
- Tapolca és Környéke Honvéd Bajtársi Egyesület
- Tapolca és Környéke Kistérségi Nyugdíjasok Érdekvédelmi, Érdekképviselői Egyesülete
- Tapolca Város Épített és Természeti Környezetéért Közalapítvány
- Tapolca Városi Sportegyesület (TVSE)
- Tapolcai ÁFÉSZ idősek Szociális és Kulturális támogatásáért Alapítvány
- Tapolcai Barackvirág Óvodáért Alapítvány
- Tapolcai Diáksport Bizottság
- Tapolcai Finn Barátok Köre
- Tapolcai Hajléktalanokért Alapítvány
- Tapolcai Honvéd SE

- Tapolcai Horgászegyesület
- Tapolcai Kórházért Alapítvány
- Tapolcai Könyvtárpártoló Alapítvány
- Tapolcai Média Közalapítvány
- Tapolcai Nőklub Egyesület
- Tapolcai Plecotus Barlangkutató csoport
- Tapolcai Repülő Egyesület
- Tapolcai Városgazdálkodási Kft. Szakszervezete
- Tapolcai Városszépítő Egyesület
- Tapolcaiak A Nemzetért Egyesület
- Területi Ipartestület
- TIAC VSE
- TIED Talentum Ifjúsági Egyesület Diszel
- Török János Népfőiskola Alapítvány
- VDSZSZ Szolidaritás Vasutas Dolgozók Szabad Szakszervezete
- Zenés Színházért Alapítvány
- Dobó Lakótelep Családjaiért Egyesület

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

2024.10.09. én alakult meg Tapolcán a roma nemzetiségi önkormányzat, melynek újrászerveződését, működését támogatja a települési önkormányzat. Melynek gyakorlati megmozdulásai folyamatban vannak.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kevés és rossz állapotú bérlakások	Bérlakás állomány megújítása, bérlakás építési programokhoz való csatlakozás (pályázati források feltérképezése)
Szociális és mentálhigiénés tapolcai szolgáltatások, kapjanak nagyobb nyilvánosságot a helyi médiában (Tapolca TV, Tapolcai Újság)	Minél szélesebb körben ismerjék meg a helyi ellátórendszert a lakosok. A helyi újságban rendszeresen jelenjen meg 1 – 1 helyi szociális, mentálhigiénés szolgáltatás.

Néhány roma család életminősége lemarad a városban élők átlagától és munkapiaci esélyei hátrányos helyzetben vannak.	A kisebbségi csoporthoz tartozás miatt nem érheti hátrány a munkavállalót. A diszkrimináció mellett az alacsony képzettségi szint is konzerválja a roma népesség alacsony arányú munkaerő-piaci részvételét és előmenetelét, ami kihat az életminőségre is.
A roma lakosság érdekképviselőinek friss létrejötte miatt aktivitásuk még nem számottevő	A Roma Nemzetiségi Önkormányzat támogatása, aktivitásuk elősegítése, ösztönzése.
Hajléktalan személyek integrációja, lakhatási támogatása	Lépcsőzetes hajléktalanellátó rendszer fejlesztése külső lakhatás létrehozása, önkormányzati bérlakásban.
Családok Átmeneti Otthonának hiánya	Pályázati lehetőségek monitorozása, családok átmeneti otthonának kialakításához.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Az alábbi táblázat Tapolca város lakosságának gyermekek számának és arányának megoszlását mutatja be.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint 2023 év adatai alapján

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	6 879	7 671	14550	47,35 %	52,65 %
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			315	2,06 %	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	869	833	1702	6,11 %	5,96 %
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	193	211	404	1,35 %	1,68 %

8. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma (2023.08.28. szerinti állapot)

Korcsoport	Fő		Változás
	2013	2023	Fő
16 éves gyermekek száma	141	132	-9
17 éves gyermekek száma	176	137	-39
Összesen	317	269	-48

Forrás: TEIR - KSH,
Népszámlálási adatok

A Magyarországi adatokhoz hasonlóan Tapolcán is csökkentő tendenciát mutat a gyermekek száma, mely hozzájárul a feljebb már kifejtett „előregedéshez”. 2013-hoz képest 48-al kevesebb kiskorú gyermek van Tapolcán 2023-nan.

a) *veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;*

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló

tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan, a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot értünk, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

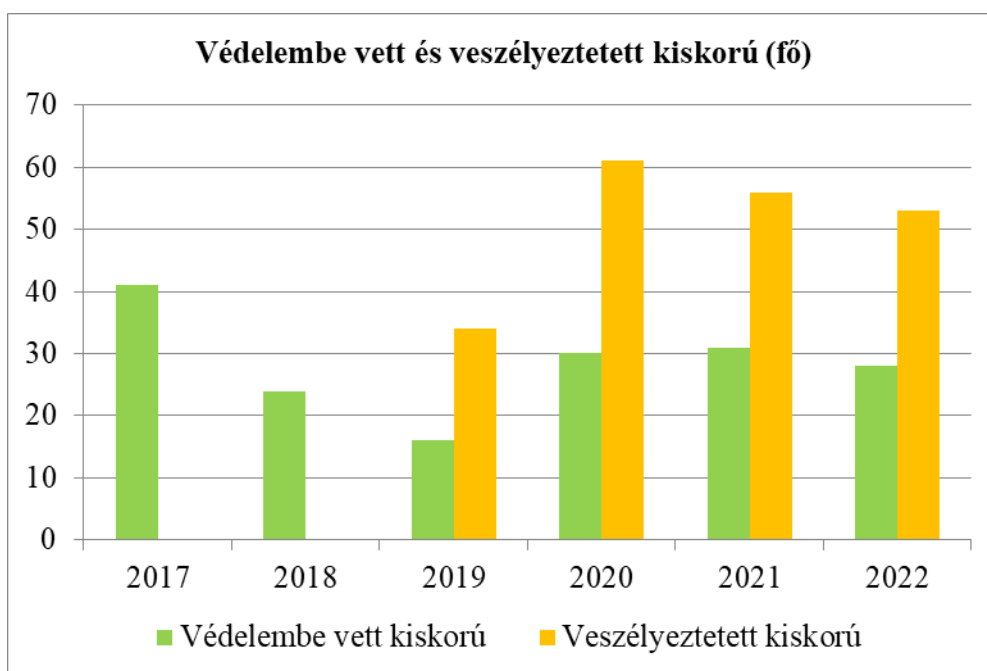
Az ellátórendszer tapasztalatai alapján az alapvető felnőttkori és szülői kompetenciák hiánya az, amely sok esetben a gyermek elhanyagolásához, bántalmazásához, családból történő kiemeléséhez vezet. Az elmúlt években leginkább előforduló veszélyeztető tényezők voltak a nevelési problémák, családon belüli konfliktusok, elhanyagolás, higiéniai problémák, szennedélybetegségek, és devianciák. Ezen körülmények kísérő tünetei a gyermeknél a tankötelezettség teljesítésének elmulasztása, beilleszkedési- tanulási- magatartási- nevelési problémák, devianciára hajló viselkedés, pszichoszomatikus betegségek, pszichés állapotromlás. Rendszerszintű válaszként szükséges kidolgozni és bevezetni egy olyan képzési rendszert, amely a szülői kompetenciákat erősíti, a jelenleg is folyó jó gyakorlatokat összegyűjti és a gyermekjóléti alapellátás eszköztárát is növeli. Erre jó fejlesztési irány lehetne a biztos kezdet gyerekház intézménye, mint a társadalmi felzárkózást segítő komplex prevenciós szolgáltatás. Továbbá lehetőséget adhatna az intenzív családmegtartó szolgáltatás bevezetésére is. Ennek lényege a gyakorlati és terápiás hatású intenzív szociális munka, amely alkalmazkodva a család szükségleteihez, leginkább olyan családok megsegítését célozná, ahol a gyermekek családjukból történő kiemelése már indokoltá vált.

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	41	n.a.
2018	24	n.a.
2019	16	34
2020	30	61
2021	31	56
2022	28	53

Forrás: TeIR, KSH Tstar

23. számú diagram

A táblázatból, illetve diagramból látható, hogy a védelembe vételek száma a vizsgált időszakban változékonyságot mutat 2017 és 2019 között egy csökkenő tendencia figyelhető meg, majd 2020-ban egy nagyobb emelkedés, ami 2022-ig stagnálást mutat. A veszélyeztetett kiskorúak tekintetében 2019 és 2020 között volt egy nagyobb emelkedés, ami az ezt követő időszakban egy lassú csökkenést mutat.

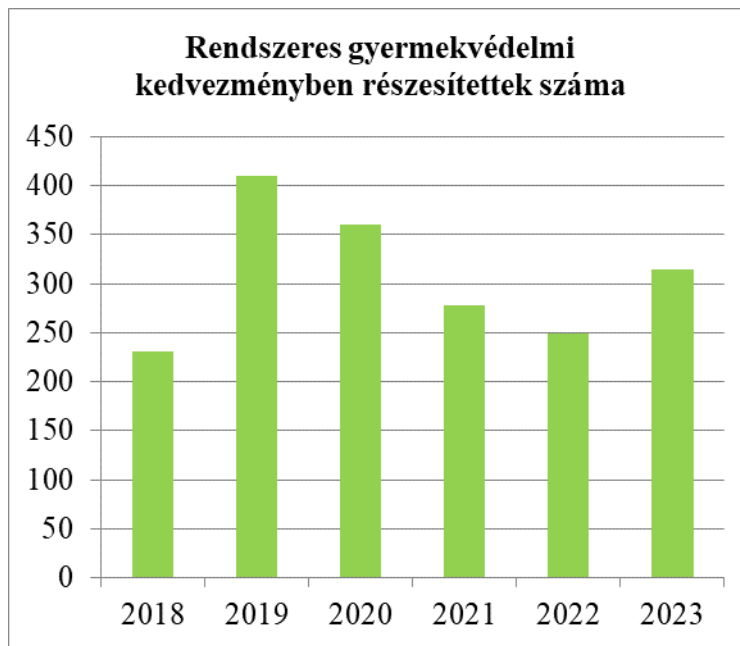
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	231
2019	410
2020	361
2021	278
2022	249
2023	315

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

24. számú diagram

A fenti táblázatból és diagramból jól látható a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek számának alakulása. 2018 és 2019 között történt egy kiugró emelkedés (179 fő), amely az azt követő években egy csökkenő tendenciát mutat 2022-ig, ami 2023-ban ismét emelkedik.

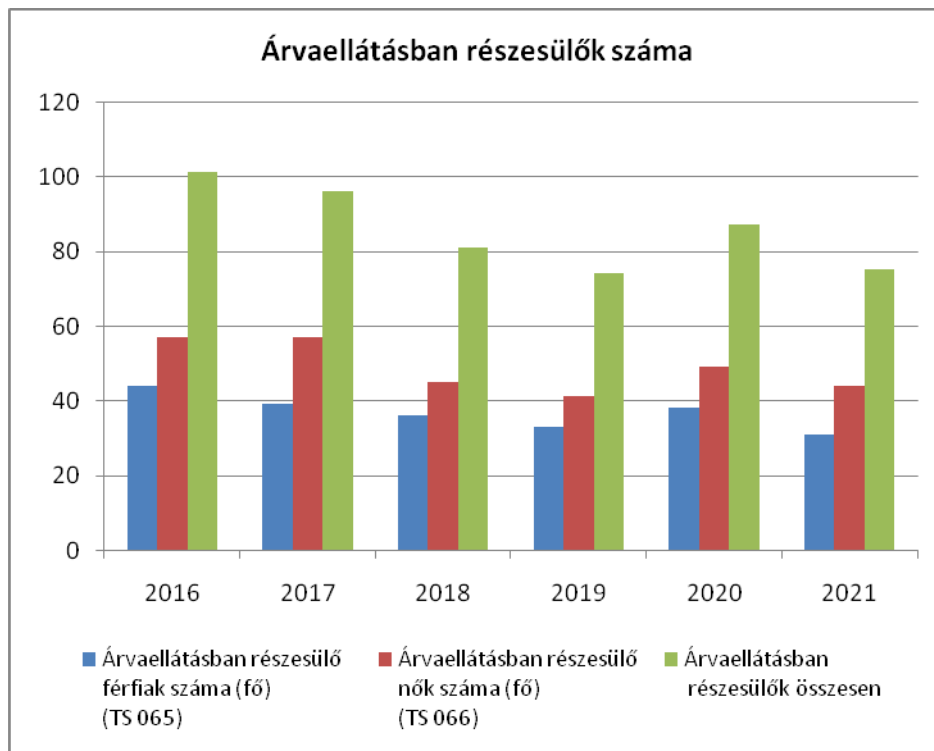
c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	44	57	101
2017	39	57	96
2018	36	45	81
2019	33	41	74
2020	38	49	87
2021	31	44	75

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

25. számú diagram

A fenti táblázatból és diagramból jól látható, hogy az árvaellátásban részesülő személyek száma a vizsgált időszakban folyamatosan csökken – 2020-ban figyelhető meg egy kisebb emelkedés, ami 2021-re ismét csökkenést mutat visszatérve a 2019 éves értékre.

d) *ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői*

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő
2018	30 fő
2019	17 fő
2020	12 fő
2021	7 fő
2022	4 fő
2023	1 fő

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatok

A nyári étkezésben részesülők számát mutatja a fenti táblázat, ami láthatóan folyamatos csökkenést mutat a vizsgált időszakban. Míg 2018-ban még 30 fő vette igénybe, addig ez a szám 2023-ra 1 főre csökkent.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermekek száma alacsony. (a köznevelési intézmények adatszolgáltatása alapján 1-2 fő)

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem rendelkezünk adattal az állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekekről.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A KSH népszámlálási adatai szerint Tapolcán egy olyan terület azonosítható be, ahol a szegregációs mutató túllépi a 30%-ot. Ez a terület a városközpont közel található, szilárd útburkolattal, közművekkel ellátott, közintézményekhez (iskola, óvoda, kórház, Városháza) közel elhelyezkedő terület. Az itt élő gyermekek részesülnek mindazon ellátásokban, melyek őket a jogszabályok alapján megilletik. (pl. rendszeres gyermekvédelmi támogatás)

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítását a Gyvt. Az alábbiak szerint szabályozza:

1) **Hátrányos helyzetű (HH)** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba-fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba-fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható,

hogyan a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba-fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba-fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

2) **Halmozottan hátrányos helyzetű (HHH)**

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

(3) A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

(4) A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

(5) A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő határozatában megállapítja a halmozottan hátrányos helyzet fennállását. A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételét és a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő jogerős határozatát megküldi a 138. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető gyámhatóság részére.

(6) A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának megszűnése vagy megszüntetése esetén megállapítja a halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megszűnését. A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételének és a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának megszűnéséről vagy megszüntetéséről szóló jogerős határozatát megküldi a 138. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető gyámhatóság részére.

a) *védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)*

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma	
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)
	db
2018	6
2019	6
2020	6
2021	6
2022	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői szolgálat szakmai felügyeletet ellátó intézmény a VEMKH Balatonfüredi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete, a szakfelügyeletet ellátó személy a **járási vezető védőnő**.

A védőnők feladatai:

- A család- és nővédelmi tanácsadás, reprodukzív egészségfejlesztés,
- a várandós anyák gondozása,
- a gyermekágyas és szoptató anyák gondozása,
- az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása,
- az óvodában a védőnői feladatok végzése, az oktatási intézményben a tanulók ellátása,
- az oktatási intézménybe nem járó otthon gondozott tanköteles korú gyermek gondozása,
- családgondozás,
- a gyermek családban való nevelkedésének elősegítése, együttműködés a háziorvossal, házi gyermekorvossal, a gyermekjóléti szolgálattal a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében,
- a gyermekvédelmi jelzőrendszer részeként a gyermek veszélyeztetettségének jelzése a háziorvosnak, házi gyermekorvosnak, a gyermekjóléti szolgálatnak, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározott esetekben hatósági eljárás kezdeményezése,
- az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezése.

Az iskolavédőnők által ellátandó feladatok:

- Az éves munkatervhez a védőnői feladatok összeállítása, egyeztetése a nevelési-oktatási intézmény egészségnevelési programjában meghatározott feladatok figyelembevételével,
- a tanulók védőnői vizsgálata 6 éven felüliek esetében kétévenként (kivéve a színlátás vizsgálata): a testmagasság, testtömeg, a testi fejlettség és tápláltsági állapot hazai standardok szerinti értékelése, a nemi fejlődés értékelése, a pszichés, motoros, mentális, szociális fejlődés és magatartásproblémák feltárása, érzékszervek működésének vizsgálata (látás, kancsalság, hallás) és a színlátás vizsgálata a 6. évfolyamban,
- mozgásszervek vizsgálata: különös tekintettel a lábstatikai problémákra és a gerinc-rendellenességekre,
- vérnyomásmérés, pajzsmirigy tapintásos vizsgálata a 4. évfolyamtól.
- gyermekek, tanulók személyi higiénéjének ellenőrzése,
- elsősegélynyújtás,
- az orvosi vizsgálatok előkészítése,
- a védőoltásokkal kapcsolatos szervezési, előkészítési feladatok elvégzése,
- a krónikus betegek, magatartási zavarokkal küzdők életvitelének segítése,
- részvétel az egészségtan oktatásában,
- testnevelés, gyógytestnevelés, technikai órák, iskolai helyiségek és környezet, az étkeztetés higiénés ellenőrzésében való részvétel,
- kapcsolattartás a szülőkkel (szülői értekezlet, családlátogatás),
- pályaválasztás segítése,
- az elvégzett feladatok dokumentációjának vezetése (egészségügyi törzslapok, egészségügyi könyv, ambuláns napló, védőoltások, szakorvosi beutalások, veszélyeztetettek nyilvántartása stb.).

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás			
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)
	db	db	db
2017	1	6	3
2018	1	6	3
2019	1	6	3
2020	1	6	3
2021	1	6	3
2022	1	6	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

fenti táblázatból látható, hogy a vizsgált időszakban a gyermekorvosi ellátás biztosított Tapolcán és nem változott azok száma.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Tapolcai Tagintézményében az alábbi szolgáltatásokat biztosítják a 0-7 éves, speciális ellátást igénylő gyermekek részére:

- gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, gondozás
- szakértői bizottsági tevékenység
- nevelési tanácsadás
- logopédiai ellátás
- konduktív pedagógiai ellátás
- gyógytestnevelés
- iskolapszichológia, óvodapszichológiai ellátás
- kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása
- A vizsgálat kérése személyesen, telefonon, e-mailben vagy írásban (törvényes képviselői aláírással) kérhető.

A 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet 13.§-a alapján szakértői vizsgálat indítható:

- hivatalból,
- hatósági megkeresésre (Gyámhivatal, Oktatási Hivatal),
- szülői / törvényes képviselői kérelemre,
- illetve a szülő / törvényes képviselő egyetértésével: nevelési-oktatási, illetve a szakképző intézmény, a család- és gyermekvédelmi szolgálat, család- és gyermekjóléti központ, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, gyermekotthon, területi gyermekvédelmi szakszolgálat, nevelőszülői hálózat működtetője, fogyatékosok ápoló-gondozó otthona, fogyatékosok rehabilitációs intézménye, fogyatékosok nappali intézménye kezdeményezésére.

A Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Tagintézményei által ellátott járási szakértői bizottsági feladatok a 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet értelmében a következők:

- gyermekek, tanulók teljes körű pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai vizsgálata,

- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség (BTMN) megállapítása vagy kizárása, illetve ehhez kapcsolódó felülvizsgálatok elvégzése,
- járási szakértői bizottság megítélése szerint a gyermeknél sajátos nevelési igény (SNI) valószínűsíthető, abban az esetben saját vizsgálati dokumentációját, eredményeit, vizsgálat megállapításait, rendelkezésre álló egyéb iratokat megküldi a vármegyei szakértői bizottság részére,
- korai fejlesztésre való jogosultság megállapítása vagy kizárása és az ehhez kapcsolódó felülvizsgálatok elvégzése. A pedagógiai szakszolgálat előjegyzéses rendszerben nyújt szolgáltatást.

A pedagógiai szakszolgálat előjegyzéses rendszerben nyújt szolgáltatást.

Az iskolák és óvodák (alapító okiratukban foglaltak alapján) fogadják a sajátos nevelési igényű tanulókat, és a szakértői véleményben meghatározott fejlesztő foglalkozásokat a megfelelő óraszámban biztosítják részükre.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az ellátórendszer tapasztalatai alapján az alapvető felnőttkori és szülői kompetenciák hiánya az, amely sok esetben a gyermek elhanyagolásához, bántalmazásához, családból történő kiemeléséhez vezet. Az elmúlt években leginkább előforduló veszélyeztető tényezők voltak a nevelési problémák, családon belüli konfliktusok, elhanyagolás, higiéniai problémák, szennvedélybetegségek, és devianciák. Ezen körülmények kísérő tünetei a gyermeknél a tankötelezettség teljesítésének elmulasztása, beilleszkedési- tanulási- magatartási- nevelési problémák, devianciára hajló viselkedés, pszichoszomatikus betegségek, pszichés állapotromlás. Rendszerszintű válaszként szükséges kidolgozni és bevezetni egy olyan képzési rendszert, amely a szülői kompetenciákat erősíti, a jelenleg is folyó jó gyakorlatokat összegyűjti és a gyermekjóléti alapellátás eszköztárát is növeli. Erre jó fejlesztési irány lehetne a biztos kezdet gyerekház intézménye, mint a társadalmi felzárkózást segítő komplex prevenciók szolgáltatás. Továbbá lehetőséget adhatna az intenzív családmegtartó szolgáltatás bevezetésére is. Ennek lényege a gyakorlati és terápiás hatású intenzív szociális munka, amely alkalmazkodva a család szükségleteihez, leginkább olyan családok megsegítését célozná, ahol a gyermekek családjukból történő kiemelése már indokoltá vált.

e) *Gyermekek napközbeni ellátása, bölcsődei ellátás*

4.3.3. a). számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma	Bölcsődébe felvett gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyermekek száma (családsegítő által javasolt gyermek, egyedülálló szülő, munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2017	1	95	2	0
2018	1	96	2	0
2019	1	99	3	0
2020	1	102	2	0
2021	1	101	2	0
2022	1	97	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A táblázat adatai azt mutatják, hogy a bölcsőde kihasználtsága jó, férőhelyszáma 62 fő, a vizsgált időszakban 7 fő + / - gyermekszám változás tapasztalható, ami nem számottevő arányait tekintve. A gyermekszám 95 és 102 között mozog. 2022-ben 97 bölcsődébe felvett gyermek volt. Minden évben 2 fő volt a szociális alapon bölcsődébe bekerült gyermekek száma. Kivétel a 2019-es év amikor 3 fő került be szociális szempontok alapján.

A bölcsőde 1960. június 4-én nyitotta meg kapuit, majd sok - sok változást követően 2011. nyarán, egy pályázatnak köszönhetően, felújításra és bővítésre került. 2013-ban már 5 gyermekcsoporttal, 62 férőhellyel működik, a Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet önálló szakmai egységként.

Konyháját a Tapolcai Diák-és Közétkeztető Szolgáltató KFT működteti. A gyerekeknek napi négy étkezést biztosítanak. Lehetőségünk van a speciális diétára szoruló gyermekek étkeztetésére is. A szakszerűen összeállított étrenddel és a korszerű konyhatechnikai eljárásokkal biztosítják a korosztály számára a fejlődéshez szükséges tápanyagokat és vitaminokat.

A bölcsődei felvételnél érvényesül az az alapelv, hogy előnyt élvez az a gyermek, akit egyedülálló (élettárssal nem rendelkező hajadon, nőtlen, elvált vagy özvegy családi állapotú) szülője nevel;

akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma a három főt meghaladja; aki családgondozásban részesül, és fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége; akinek szülője, orvosilag igazolt betegsége miatt, az ellátást biztosítani nem vagy csak részben tudja; akit – gyámhatósági határozat alapján – gyámként kirendelt időszerű (a rá vonatkozó nyugdíjkorhatárt elérte) hozzátartozója nevel. A bölcsődei ellátás a városban minden, a feltételeknek megfelelő igénylő részére biztosított.

A bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, amely az alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermek számára. A bölcsődei gondozás - nevelés családi, derűs, nyugodt légkörben zajlik, biztosítva a gyermek fejlődéséhez szükséges változatos feltételeket. Feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi, etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, viselkedési minták nyújtásával, kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával elősegíti a harmonikus fejlődést.

A szegény és periférián élő családok gyermekei esetében a kisgyermeknevelők segítik a hátrányok és azok következményeinek enyhítését, az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést, egyéni fejlettségnek megfelelően összeállított napirend segítségével.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a védőnő, a házi gyermekorvos, család és gyermekjóléti szolgálat/ központ, gyámhivatal is kezdeményezheti.

A bölcsődei gondozás szolgáltatási önköltsége a 2022. évben 104.944.000,-Ft, az állami normatíva 94.687.000, - Ft, e két összeg különbözetéből számított éves intézményi térítési díj 10.266.000,-Ft/év, 165.581,- Ft/ fő/év. Az intézményi térítési díj egy főre jutó összege 6.607 Ft/nap. A szülők által a bölcsődei gondozásért megállapított intézményi térítési díj 0,-Ft. A bölcsődei napi négyzseri étkezésért megállapított nettó számlázási ár 1239,-Ft

A családi napköziben - a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - legfeljebb öt gyermek gondozható. Ha a családi napköziben egy fogyatékos gyermeket is gondoznak, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb négy fő. Ha a családi napköziben gondozott valamennyi gyermek fogyatékos, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb három fő. A rendeletben meghatározott létszámon túl még két gyermek, ha fogyatékos gyermekről van szó, még egy gyermek gondozható a családi napköziben, feltéve, hogy az ellátást nyújtónak állandó segítője van. Tapolcán nem működik családi napközi. Támogatása javasolt, némiképp javítaná a foglalkoztatottságot és bővítené az ellátások körét is. (Bölcsődei ellátás részletezése, a 63. oldalon kifejtésre került).

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődéi férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődéi férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődéi férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	62	62
2018	0	0	0	0	0	0	62	61
2019	0	0	0	0	0	0	62	62

2020	0	0	0	0	0	0	62	62
2021	0	0	0	0	0	0	62	62
2022	0	0	0	0	0	0	62	61

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 15. § (1) bekezdése szerinti pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) gyermekétkeztetés
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A települési önkormányzat jegyzője törvény szerinti jogosultság esetén rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg egy év időtartamra, az arra rászoruló gyermekek részére (Gyvt. 18. § (1) bekezdés és 19-20/B. §).

Gyermekétkeztetés

A gyermekétkeztetésen belül a Gyvt. megkülönbözteti egymástól az intézményi és a szünidei gyermekétkeztetést, a gyermekétkeztetés általános szabályai azonban mindkét ellátásnál érvényesülnek. Az intézményi gyermekétkeztetés vonatkozásában a Gyvt. 21/A. §-a részletesen meghatározza, hogy azt mely esetekben kell a települési önkormányzatnak biztosítania. Ezzel szemben a szünidei gyermekétkeztetés megszervezése minden esetben a települési önkormányzat, méghozzá a gyermek lakóhelye, vagy ha a gyermek életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási hely szerinti települési önkormányzat kötelezettsége.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása.
- gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- az otthont nyújtó ellátás,
- az utógondozói ellátás,
- a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- a védelembe vétel,
- a családba-fogadás,
- az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- a nevelésbe vétel,
- a nevelési felügyelet elrendelése,
- az utógondozás elrendelése,
- az utógondozói ellátás elrendelése,
- a megelőző pártfogás elrendelése.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat általános szociális és gyermekvédelmi feladatain túl végzi a gyámhatósági döntéssel érintett ügyek esetenedzselését. Ennek keretében közvetítési, szervezési és gondozási tevékenységet is végez a tapolcai járás harminchárom települését érintően. A gyermekek érdekeit védő személyes szociális szolgáltatást nyújt, melynek célja a gyermek egészséges fejlődése, veszélyeztetettségének megelőzése, illetve kezelése, családjukban történő nevelkedésük elősegítése, a családjukból kiemelt gyermekek visszahelyezése.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat általános feladatain túl továbbá speciális egyéni és csoportos szolgáltatásokat szervez és nyújt, ennek keretében biztosított. A fokozatosan súlyosbodó társadalmi problémák miatt elengedhetetlen a speciális szolgáltatások fejlesztése, hogy a lakosság számára ingyen és elérhető szakmai segítség legyen a településen. Az igényekkel összehangolva fontos a pszichológiai szolgáltatás bővítése, a családkonzultáció biztosítása, fejlesztőpedagógiai tanácsadás elérhetősége.

Jelenleg biztosított szolgáltatások:

- pszichológiai tanácsadás
- mentálhigiénés tanácsadás
- mediáció
- mentorszülő szolgáltatás (autista specifikus)
- jogi tájékoztatás
- táborok, szabadidős programok biztosítása
- közösségi tér biztosítása gyermekek, fiatalok számára

Kapcsolattartási ügyelet működtetése keretében a Központ bonyolítja a hatóság által elrendelt felügyelt kapcsolattartásokat. A Gyámhivatal vagy a Bíróság által szabályozott külön élő, kapcsolattartásra jogosult szülő/hozzátartozó, és a gyermek felügyelt kapcsolattartásának biztosítására személyi feltételt és helyszínt biztosít. A Kapcsolattartási Ügyelet célja, hogy nyugodt, semleges, barátságos helyet biztosítson a gyermek(ek) és a külön élő, kapcsolattartásra jogosult szülő/hozzátartozó számára a találkozásokra, illetve együttlétre meghatározott időben/időtartamban, szükség szerint szakember jelenlétében.

A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, kezelés körébe továbbá végzi a helyi észlelő- és jelzőrendszer járási szintű koordinálását. Rendszeresen szervez és tart szakmai- és esetmegbeszéléseket a szociális és gyermekjóléti jelzőrendszer helyi szereplőivel. Évente egy alkalommal pedig éves szakmai tanácskozást szervez, melynek ennek célja, hogy a helyi jelzőrendszeri hálózat tagjainak tájékoztatói alapján bemutassa a települések szociális és gyermekvédelmi helyzetét, és ezek alapján megfogalmazzon esetleges fejlesztési irányokat. Továbbá ez lehetőséget adhat a helyi erőforrások felkutatására, egységes álláspontok, közös szakmai nyelv kialakítására, és információcserére, a szakmaközi együttműködés javítására.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások:

Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet Család - és Gyermekjóléti Központja készenléti szolgálatot működtet, amelynek célja a munkaidőn túli időszakban felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítségnyújtás, tanácsadás vagy tájékoztatás. Az "krízistelefon" száma a központ honlapján mindenki számára elérhető. és rendszeresen hirdetve van a helyben szokásos módokon. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, illetve Központ általános szociális és gyermekjóléti feladatai keretében szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást és gondozást végez, továbbá a mindenkori igényekhez és lehetőségekhez igazítva szervez a szabadidő hasznos eltöltését célzó programokat: nyári napközis tábor, pótvizsgára felkészítő, felzárkóztató programok, szünidei délutáni játszóházak stb. Család és Gyermekjóléti Szolgálat szociális segítő munkát végez, támogatást nyújt a nehéz helyzetbe került családok krízishelyzetének megoldásában, az életminőségük javításában, a családban nevelkedő kiskorú gyermek

veszélyeztetettségének megelőzésében. Feladatai közé tartozik a válsághelyzetben lévő várandós anyák támogatása, segítése. A készenléti szolgálat telefonszáma: 06 30 563 5927

A Testi - Lelki Egészségfejlesztési Központ működése kiemelkedő jelentőségű Tapolca városában a krízishelyzetekben igénybe vehető szolgáltatásokat tekintve, melynek fő célja, egy olyan egységes mentális egészségügyi szervezési és egészségfejlesztési rendszer kialakítása, mely jól meghatározott kliens utak mentén biztosítja Tapolca és térségében élők számára a szükségleteknek és igényeknek megfelelő szolgáltatásokat. Fontos feladat a mentálhigiénés szolgáltatások bővítése, a mentális egészség megőrzése, a mentális problémák korai felismerése. A LEK feladata, hogy koordinálja a járás mentális egészségfejlesztési programjait, összekötő kapocsként működjön az egészségügyi alapellátás, a járóbeteg szakellátás és az egészségfejlesztési programokat megvalósító szervezetek között. A Lelki Egészségfejlesztési Központ (LEK) a járás lakosságának mentálhigiénéjét pozitív irányba mozdítja elő, ezáltal lelkileg egészségesebb, aktívabb élethez juttatja őket. A LEK, működésével rendszeres és tudatos kockázat felmérési, mentorálási tevékenységeket végez, illetve a járás lelki egészségfejlesztési szereplői prevenció tevékenységeinek támogatásával, működésük összehangolásával, együttműködések létrehozásával erősíti meg a járás mentális egészségi állapotát. Kiemelkedő krízishelyzetek az elmúlt vizsgált időszakot tekintve, melyben azonnali segítségnyújtást kértek a Központtól:

- gyermekkori öngyilkosság
- felnőttkori öngyilkosság
- osztálytársak tragikus elvesztésének feldolgozása
- munkatárs tragikus elvesztésének feldolgozása
- családon belüli bántalmazás
- iskolai zaklatás és általa okozott krízishelyzet
- munkahelyi zaklatás
- válás krízise
- munkanélküliség krízise
- élettani krízisekre való reagálás
- gyász krízise

Amint az ország, úgy Tapolca és járásában élő emberek megoldatlan lelki problémái, a munkahelyi és családi konfliktusok, a munkanélküliségből, szociális problémákból fakadó lelki gondok, a gyermek és fiatalok magatartásproblémái, beilleszkedési zavarai, depresszió, az öngyilkosságok, és öngyilkossági kísérletek száma indokolja, hogy komolyan szükséges foglalkozni a lakosság mentális állapotával Tapolcán. A LEK elindulása óta beépült működésünk a lakosság és az intézményrendszer köztudatába. Egyéni és szervezeti szinten is folyamatos megkeresésekkel élnek a LEK felé. A LEK ingyenes programjai széles spektrumával áll a város és a járás lakói rendelkezésére. A legtöbben egyéni tanácsadásra érkeztek az ügyfelek (pszichológiai tanácsadás, mentálhigiénés tanácsadás, krízisintervenció, problémamegoldó modell, segítő beszélgetés), illetve pszichológiai, mentálhigiénés tesztek kitöltésére érkeztek érdeklődők.

Alábbi kiemelt programok valósultak meg a vizsgált időszakot tekintve a teljesség igénye nélkül:

- Kisgyermeket nevelő szülők mentálhigiénés támogatása
- Öngyilkosság megelőző felvilágosítás
- Lelki egészség világnapja program „pozitív üzenetekkel”
- Önismereti tréning
- Szupervízió a szociális szférában
- Vívó klub táboraiban mentálhigiénés foglalkozás gyermekeknek (2 korcsoportban)
- Drogprevenció középiskolában Noszlopi rehabilitációs otthonnal együttműködésben
- Alkoholprevenció interaktív színházi előadással középiskolás diákok részére RÉV (2024. november)
- Idősek számára rendezett előadássorozat a mentális egészségről
- Iskolai zaklatás prevenció foglalkozás általános iskolai diákok számára
- Pályaorientációs foglalkozás általános iskolások részére

- Stigmatizációt csökkentő csoportfoglalkozás
- Gyászfeldolgozó csoport
- Hajléktalan személyek mentálhigiénés csoportfoglalkozása
- Krízis és pánikbetegség megelőző, feldolgozó csoportfoglalkozás
- Pszichiátriai betegek számára mentálhigiénés csoportfoglalkozás
- SNI-s gyermekek szüleinek tartott mentálhigiénés csoportfoglalkozás

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés lehetőségei a településen biztosítottak.

Az Egészségfejlesztési Iroda célja és feladata, hogy Tapolca és a járás lakosságának életszínvonala javuljon, és a működésünk során nyújtott magas minőségű szociális és egészségügyi szolgáltatásokon keresztül fenntartható módon az elérhető legtöbb társadalmi és egészség haszonhoz juttassuk Tapolca város és a Tapolcai járás lakóit térítésmentesen.

Az irodában elvégzett feladatok mellett sor került számos mozgásprogram, kitelepülésre, gyermekkortól a senior korosztályig. Feladata, hogy minél többféle programmal hozzájáruljon az egészséges életmód kialakításához. Az idősebb korosztály számára senior tornára heti rendszerességgel van lehetőség, valamint a kora nyári időszakban könnyű túrákra. Stretching és preventív gerinctrénig kortól nemtől függetlenül, heti rendszerességgel van lehetőség. Jógára szintúgy. Rendszeres körtúrákat is szervez a központ.

Minden évben megszervezik a Mellrák ellenes sétát, csatlakoznak a száraz Novemberhez illetve a Movemberhez, a férfi egészség hónapjához.

Az Egészségfejlesztési Iroda népszerűségét a környékbeli településeken hétvégén, esetenként hétköznap késő délutáni időszakokban megrendezésre kerülő egészségnapok, sportnapok is növelik. Kérésre egészséges életmóddal kapcsolatos tanácsadás, teljes test analízis, illetve egy csepp vérből történő szűrésre kerül sor. Együttműködve az óvodai és iskolai szociális segítő szakemberekkel minden évben részt vesz a Központ a tavaszi és a nyári szünetben megvalósuló táborok programjain.

Iskolai egészségnap megrendezéséhez a közoktatási intézmények kérik a Központ segítségét, fizikai és mentális egészségfejlesztés tekintetében egyaránt.

A külső helyszíneken megvalósuló programok mellett a közösségi oldalakon is folyamatosan megjelenítenek az egészséges életmóddal, mentális egészséggel kapcsolatos cikkeket. A napi megjelenésekkel felhívják a prevenció fontosságára a figyelmet.

Elmondható, hogy a programjaik népszerűek.

Alábbi kiemelt programok valósultak meg a vizsgált időszakot tekintve a teljesség igénye nélkül:

• Mozgásprogram jóga	• Senior túra
• Senior jóga	• Munkahelyi jóga
• Örömtánc	• Alzheimer prevenciók
• Táncterápia – Székes tánc	• filmvetítés
• Zumba	• Mellrák ellenes séta
• Iskolai táborok – játékos mozgásprogramok	• Egyéni egészségfejlesztés
• Preventív gerinctrénig	• Táplálkozási tanácsadás
• Stretching	• Betegklub
• Munkahelyi egészségfejlesztés	• Szűrések
– Túra	

A szünidős programoknál kiemelkedő jelentőségű, és népszerű a Család és Gyermejkölési Központ óvodai iskolai szociális segítői által minden évben megvalósított napközis „Értéközrök

Tábor”, (2 – esetenként 3 hetes nyári napközis tábor), amely a rászoruló családok gyermekeinek biztosítja szolgáltatását. A táborhoz csatlakoznak a Testi – lelki Egészségfejlesztési központ egészségfejlesztő munkatársai is.

Az egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés programok tekintetében kiemelhető a „Humán szolgáltatások fejlesztése Tapolcán és környékén” című EFOP-1.5.2-16-2017-00012 projekt, melynek keretében több a fenti témát érintő program valósult meg Tapolcán.

A TVSE munkássága szintén kiemelkedő Tapolca város sport életét tekintve.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az esélyegyenlőségi célcsoportba tartozó gyermekeknek adható kedvezményeket az alábbi jogszabályok határozzák meg:

- a nemzeti köznevelésről szóló CXC. törvény,
- az éves költségvetési törvény,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI törvény

Az intézményi gyermekétkeztetés (minimum napi háromszori) hét közben minden rászoruló gyermek részére biztosított. Amennyiben jelzés érkezik önkormányzatunkhoz, hogy a hétvégi étkezése valamelyik gyermeknek nem megfelelő (pl. nem elégséges), önkormányzatunk azonnal intézkedik. Szünidei étkeztetésre az elmúlt évek során folyamatosan pályáztunk, az arra rászoruló gyermekek részére minden esetben biztosítottuk az ellátást.

A tanulók számára megszervezhető – kellő számú igény esetén - nyári gyermekfelügyelet a gyermekek napközbeni ellátása keretében. A szünidei gyermekétkeztetéshez kapcsolódóan a települési önkormányzat szabadidős programot biztosíthat a gyermekek számára, különösen a nyári szünet időtartama alatt. Ennek lebonyolításába bevonhatja a helyi civil szervezeteket, iskolákat, helyi ellátórendszer szereplőit, a család- és gyermekjóléti központot.

A Gyvt. rendelkezése alapján erre az önkormányzati szolgáltatásra egyre növekvő igény mutatkozik a városban, mely mérhető a Család és Gyermekjóléti Központ által szervezett “Értékörzők” és a “Nefelejcs” programjainak sokszoros túljelentkezése. A szülők igényeihez igazodva az önkormányzatnak feladata a szolgáltatás kiépítése.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A gyermekprogramok e tekintetben integráltak, vagyis minden program elérhető a városban minden gyermek részére. Kivételt képez, a Család és Gyermekjóléti Központ óvodai iskolai szociális segítői által minden évben megvalósított napközis „Értékörzők Tábor”, (3 hetes nyári napközis tábor), amely népszerűsége és csekély anyagi hozzájárulás miatt eltolódott a rászoruló családok gyermekein túl minden iskolás korú gyermek nyári programja felé.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal a településen élő gyermekeket esetlegesen érintő hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről a szolgáltatások nyújtásakor.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül biztosítottak. Pl. iskolai korrepetálások, fejlesztőpedagógiai ellátások.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) *a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;*

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló az Nkt. 4 § 13. pontja alapján:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja.

A sajátos nevelési igényű gyermekek intézményi nevelésben történő részvétele jelentősen javult Magyarországon, és Tapolca városban is. Településünkön az állami fenntartású iskolák és az önkormányzati óvodák fogadják a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekeket, és biztosítják részükre a szükséges ellátást. Az intézményekben fejlesztő pedagógusok segítik a gyermekek fejlődését. A kiemelten tehetséges gyermekek különböző tehetség gondozó programokban vehetnek részt.

Beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyermek, tanuló,

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciát mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. (Nkt. 4§ 3.pont) A köznevelési intézményekben folyó szociális támogató szolgáltatás bővítése, a gyermekek, tanulók sikeres tanulmányi előmenetelének támogatása, az esetleges veszélyeztetettségük megelőzése, kiszűrése, kialakult veszélyeztetettségük megszüntetésében való közreműködés, családjukban történő nevelkedésüknek segítése, egészségfejlesztése érdekében 2018. szeptember 1-től megjelent egy új típusú, járási szintű kötelezően biztosítandó speciális szolgáltatás, melyet a Gyermekvédelmi törvény a Család- és Gyermekjóléti Központok feladatkörébe utalt. Az óvodai és iskolai szociális segítő szakember munkájának helyszíne a járásban működő nevelési-oktatási intézmények. Célja, hogy a szociális munka eszközeivel támogatást nyújtson az intézménybe járó gyermekeknek, a gyermekek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak. Elsősorban preventív munkát végez.

A jogszabályoknak megfelelő teljes létszámmal (3,5 fő) tudja a Központ biztosítani a rendszeres és folyamatos jelenlétet és segítő szolgáltatást a járás összes köznevelési intézményében. A kollégák előre meghatározott időbeosztás szerint vannak jelen az óvodákban és iskolában, ahol egyéni, csoportos közösségi szinteken nyújtanak preventív és problémakezelő beavatkozásokat. Az adott tanévre szóló szolgáltatási terv mentén végzik a feladatukat, kiépített jól működő kapcsolati háló által. A gyermekek egészséges fejlesztésében főként preventív programokkal pozitívan hatnak, a jelzőrendszer tagjainak együttműködésben hidat képezve működnek közre. Fontos feladatuk a szakemberek együttműködésének segítése, katalizálása, koordinálása. Egyéni beavatkozásaik főként problémakezelő jellegűek, csoportos programokat osztályközösségeknek

tartanak osztályfőnökök kérésére, intézményi igényekhez igazodva részt vesznek a közösségi programokon.

9. táblázat - Tapolca város köznevelési intézményrendszere

Intézmény	fenntartó
Tapolcai Kertvárosi Óvoda és tagintézményei (Barackvirág, Hársfa)	Tapolca Város Önkormányzata
Szent Erzsébet Óvoda	Szeretet Leányai Társulat
Szivárvány Óvoda	Veszprémi Érsekség
Bárdos Lajos Általános Iskola és tagintézménye (Batsányi)	Balatonfüredi Tankerületi Központ
Kazinczy Ferenc Általános Iskola	Balatonfüredi Tankerületi Központ
Nagyboldogasszony Római Katolikus Általános Iskola	Veszprémi Érsekség
Batsányi János Gimnázium és Kollégium	Balatonfüredi Tankerületi Központ
Széchenyi István Baptista Technikum, Szakképző Iskola és Gimnázium	Baptista Szeretetszolgálat EJSZ
Szász Márton Általános Iskola,	Balatonfüredi Tankerületi Központ
Tapolcai Járdányi Pál Zenei Alapfokú Művészeti Iskola	Balatonfüredi Tankerületi Központ
Batsányi János Gimnázium és Kollégium	Balatonfüredi Tankerületi Központ
Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Tapolcai Tagintézménye	Veszprémi Tankerületi Központ

A *Bárdos Lajos Általános Iskola* kettő feladatellátási helye más-más szakterületekre specializálódott (matematika, számítástechnika, idegen nyelvek, sport stb.), amelyek jól kiegészítik egymást. A Batsányi János tagintézményben két tannyelvű (magyar-angol) oktatás is folyik.

A *Kazinczy Ferenc Általános Iskola* emelt óraszámában oktatja az angol nyelvet, felmerülő igények esetén a német nyelvet, matematikát és az informatikát (digitális kultúrát).

A *Nagyboldogasszony Római Katolikus Általános Iskola* katolikus hagyományoknak megfelelő oktatást képviseli. Így, mint a Veszprémi Főegyházmegye katolikus intézménye elhivatottak a katolikus értékrend továbbadásában és megszilárdításában.

A *Széchenyi István Baptista Technikum, Szakképző Iskola és Gimnázium szakképző intézmény* profilja a turizmus - vendéglátás, de emellett más szakmák (informatika, rendészet - közszolgálat, épületgépészet szerkezetlakatos, hegesztő) oktatásában is kiemelkedőek, igazodva a változó igényekhez. Az intézmény térségi feladatokat lát el, az itt tanulók kétharmada más településekről jár ide.

A járás egyetlen *gimnáziuma* „hagyományos” négy évfolyamos képzést folytat, aminek eredményességét a tanulmányi versenyeken elért eredmények is igazolják. A gimnázium fontos szerepet tölt be a térségben, tanulói egyharmada bejáró.

A gimnáziumhoz tartozó *kollégium* igen alacsony kihasználtsággal működik annak ellenére is, hogy itt kapnak elhelyezést a Széchenyi Szakképző Iskola és a Szász Márton Általános Iskola ellátást igénylő diákjai is.

A *Járdányi Pál Zeneiskola* nem csupán a művészeti alapoktatás szempontjából érdemel említést. Az iskola diákjai a város rendezvényeinek állandó szereplői, de saját szervezésű művészeti eseményei, hangversenyei is népszerűek.

A *Szász Márton Általános Iskola* ugyancsak hiánypótló intézmény a térségben, miután tanulásban akadályozott, középsúlyos értelmi fogyatékos és autista gyermekek nevelésével, képzésével is foglalkozik. Az alapképzés mellett a diákok pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztő foglalkozásokon, fakultációkon vesznek részt.

A *Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Tapolcai Tagintézményében* gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, gondozás, szakértői bizottsági tevékenység, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, konduktív pedagógiai ellátás, gyógytestnevelés, iskolapszichológia, óvodapszichológiai ellátás, kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása szakfeladatok

területén vehetnek igénybe szolgáltatásokat a rászorulóknak. A feladatellátáshoz tartozik a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás, melyet vármegyei szinten a Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat lát el.

Tapolcának *felsőoktatási intézménye* nincs, de az önkormányzat nagy figyelmet fordít a tehetséges helyi fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatására. Ennek érdekében a 4,0 átlag fölötti tanulmányi eredménnyel rendelkező tapolcai hallgatók számára – pályázati úton - ösztöndíjat nyújt az önkormányzat, emellett rendszeres részt vevő a Bursa Hungarica felsőoktatási pályázatnak.

Összességében a város oktatási kapacitása mennyiségi és strukturális szempontból is megfelelőnek minősíthető, kielégíti a városi és a térségi igényeket, s a középtávú demográfiai előrejelzések alapján a későbbiek sem szükséges kapacitásbővítés.

Tapolca Város közigazgatási területén Az alábbi óvodák működnek:

A Kertvárosi óvoda önkormányzati fenntartásban áll és két tagintézmény tartozik hozzá, a Barackvirág és a Hársfa tagintézmény. Valamennyi óvodaköteles gyermek felvételét biztosítják.

A *Kertvárosi Óvoda* Tapolca központjában, a kertváros csendes, nyugodt környezetében helyezkedik el. Az épület hat csoport elhelyezését teszi lehetővé, melyben barátságos, galériás csoportszobák várják a gyermekeket. Kiemelt céljuk és feladatunk a szűkebb és tágabb természeti, társadalmi környezet megismertetése, valamint a környezet szeretetére, védelmére, óvására nevelés. Intézményünk 2009-ben a „Madárbarát Óvoda”, 2010-ben a „Zöld Óvoda” címet nyerte el, 2022 óta pedig Örökös Zöld Óvodaként, az Energiaügyi Minisztérium Veszprém vármegye Zöld Óvoda Bázisintézményeként is aktívan tevékenykedik.

A *Barackvirág Tagintézmény* a város keleti városrészben, az Y házak ölelésében, csendes, nyugodt környezetben található. Jól felszerelt, világos csoportszobákban fogadják a hozzánk járó gyermekeket. Az épületet tágas, füves udvar veszi körül, sok fás területtel, kültéri játékkal, fedett terasszal. Kiemelten foglalkoznak a néphagyományok tevékenységközpontú megismertetésével.

A *Hársfa Tagintézmény* nagyon családias, a város nyugati részén található, kertvárosi, nyugodt környezetben. Három óvodai csoporttal működik. Különleges hangsúlyt fektetnek a gyermekek egészséges életmódjának kialakítására. Nagy hangsúlyt fektetnek a testi - lelki egészségfejlesztésre. Nevelőmunkánkba hosszú évek óta szervesen beépülnek az egészségnapok, a mozgásfejlődést - fejlesztést szolgáló játékos programok, melyek elősegítik az alapvető egészségvédő szokások megalapozását.

A *Szent Erzsébet* egyházi fenntartású óvoda jelentős számban fogad vidéki gyermekeket, de a városi szintű feladatellátásban is közreműködik. Küldetésük: „Szentnek kell tartanunk a gyermek érintetlen lelkét; amit abba elültetünk, minden próbát kiálljon.” (Kodály Zoltán) Az óvoda három vegyes korosztályú csoporttal működik, amely lehetőséget ad arra, hogy a testvérek együtt lehessenek, megkönnyítve ezzel a beszoktatás folyamatát. Az intézmény sajátos arculatát elsősorban annak katolikus keresztény jellege határozza meg. A keresztény élet értékeinek „elültetése” a nevelési folyamat egészén belül valósul meg. A zenei nevelés hangsúlyozásával a gyermekek zenei ízlésének formálása, zenei képességeik fejlesztése, a magyarság tudatalatti elemeinek beültetése történik. Ezt segíti a néptánc oktatás is. A fellelhető természeti adottságok megismerése és megszerettetése által a Haza szeretetére nevelést hangsúlyozzák.

Veszprémi Főegyházmegye képviselőjében Dr. Udvardy György érsek úr kezdeményezésére a Tapolcai Kertvárosi Óvoda Szivárvány Tagintézményének fenntartását és működtetését 2022. augusztus 1. napjával átvette Tapolca Város Önkormányzatától. A tagóvoda egyházi fenntartásba kerülése intézményát szervezésnek minősül. A *Szivárvány Római Katolikus Óvoda* a város nyugati részén helyezkedik el, ahol szintén a fontos hangsúly helyeződik a keresztény élet értékeire.

A 2013. évi jogszabályváltozás következtében a HH/HHH-s gyermekek statisztikai létszáma jelentősen lecsökkent, mert sokan nem akarnak nyilatkozatot tenni. (adatok:lásd: 4.3 pont)

4.4. a) 1. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	511	3	0,59
2017	494	3	0,61
2018	518	9	1,74
2019	529	10	1,89
2020	477	12	2,52
2021	457	10	2,19

A fenti táblázatból jól látható, hogy a vizsgált időszakban a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma folyamatos növekvő tendenciát mutat. Míg annak aránya 2016-ban 0,59 % volt, addig ez 2021-re 2,19 % -ra emelkedett. Emellett látható, hogy az óvodába beírt gyermekek száma csökkenést mutat vizsgált időszakban 2017 -ről 2021- re 54 gyermekkel csökkent az óvodába beírt gyermekek száma. Összegezve elmondható, hogy csökken az óvodás gyermekek száma Tapolcán ami az elöregedéshez vezet, illetve a csökkenő létszámban egyre több gyermeket érint a hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzet.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók		
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	%
2016	38	2,82
2017	49	3,70
2018	36	2,86
2019	35	2,94
2020	35	2,91
2021	38	3,22

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A fenti táblázatból jól látható, hogy a vizsgált időszakban hullámzást, kisebb emelkedést mutat a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolás tanulók aránya. Csökkenő a gyermekszám mellett a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolás tanulók száma nem számottevően tér el a vizsgált időszakban. Kivételt képez a 2017-es év ahol 11 fővel nőtt a nevezett tanulók száma 2016-hoz képest.

4.4. a). 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	9	4	23	8	2	1
2017	1	0	29	11	1	1
2018	0	0	26	10	2	2
2019	2	1	17	6	2	1
2020	1	0	0	0	0	0
2021	1	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR,
KSH Tstar

A fenti táblázatból látható, hogy középiskolában a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma a vizsgált időszakban csökken. 2021-re csak a gimnáziumban van 1 fő hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanuló. Az óvodához és az általános iskolához viszonyítva, arányszámuk elenyésző.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	74	4
2019	71	0
2020	60	0
2021	70	0
2022	66	2
2023	96	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar; Önkormányzat a.

A fenti táblázatból jól látható, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma a vizsgált időszakban növekedést mutat 2018-hoz képest a számuk 22 fővel nőtt 2023 évre. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek számában a vizsgált időszakban nem történt számottevő változás.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A településen a Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Tapolcai Tagintézményének munkatársai látják el a közneveléshez kapcsolódó szakszolgálati feladatokat az alábbi területeken:

- gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, gondozás,
- szakértői bizottsági tevékenység,
- nevelési tanácsadás,
- logopédiai ellátás,
- konduktív pedagógiai ellátás,
- gyógytestnevelés,
- iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás,
- kiemelten tehetséges gyermekek ellátása

Alábbi szakemberekkel:

- logopédus
- pszichológus
- gyógypedagógus
- konduktor
- gyógytestnevelő
- adminisztrátor
- dajka, takarító

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	Óvodai gyermek csoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermek csoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	22	575	5	511	0	0	23
2017	22	575	5	494	0	0	22
2018	22	575	5	518	0	0	24
2019	22	575	5	529	0	0	24
2020	21	575	5	477	0	0	23
2021	21	568	5	457	0	0	22

Forrás: TeIR, KSH
Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A fenti táblázatból is a gyermekek számának csökkenését láthatjuk (ami az előregedéshez vezet), 2020-ban egy óvodás csoport megszűnt, a gyermekek száma a vizsgált időszakban 511 főről 457-re csökkent, ami 57 fő különbséget jelent. A csoport megszűnése mellett is kis mértékben csökkent az egy csoportra jutó gyermekek száma.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	8	62	6	21,74	22,92
2017	8	62	6	21,35	21,22
2018	7	60	6	20,95	21,00
2019	7	59	6	20,17	20,67
2020	5	56	6	21,48	22,69
2021	5	54	6	21,83	23,41

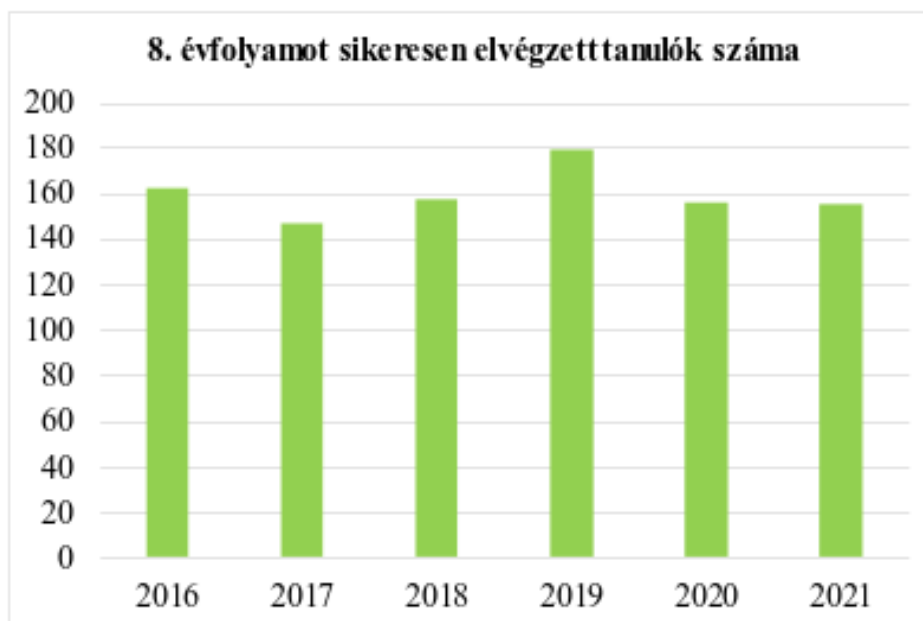
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatból jól látható, hogy az általános iskolai osztályok száma a vizsgált időszakban folyamatosan csökken Tapolcán. míg 2016-ban 62 általános iskolai osztály volt, addig ez a 54-re csökkent 2021 –re. Ami 8 osztálynyi csökkenést jelent. A csökkenő osztálylétszám mellett az osztályok átlagos tanulói létszámában nem történt számottevő változás. Átlagosan 21 fős osztályok működnek Tapolcán.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	162
2017	147
2018	157
2019	179
2020	156
2021	155

Forrás: TeIR, KSH Tstar

26. számú diagram

A fenti táblázatból és diagramból kiolvasható, hogy a vizsgált időszakban a 8 általános osztályt befejező diákok száma (kisebb hullámzással) csökken. 2019-ben volt egy nagyobb létszám, ami az azt követő években csökkenést mutat. A vizsgált időszakban 2016-hoz képest a 7 fővel csökkent a 8 általános osztályt befejező diákok száma.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Jogellenes elkülönítés az oktatás képzés területén nem ismert.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VII. 31.) EMMI rendelet (továbbiakban: rendelet) 24. § (1) bekezdése szerint eljárva, a megyeszékhely szerinti járási hivatal az iskolai felvételi körzetek megállapításához minden év október utolsó napjáig beszerzi az illetékességi területén található települési önkormányzatok véleményét.

A települési önkormányzat véleményének tartalmaznia kell a település jegyzőjének nyilvántartásában szereplő, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hátrányos helyzetű általános iskolába járó gyermekek létszámát intézményi, tagintézményi bontásban.

Abban az esetben, ha a településen több általános iskola vagy tagintézmény, feladatellátási hely működik, a hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb tizenöt százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó hátrányos helyzetű gyermekek település egészére kiszámított aránya.

Nem jelölhető ki kötelező felvételt biztosító iskolának az az általános iskola, amely körzetének kialakításánál a hátrányos helyzetű gyermekek „körzeti aránya” túllépésére vonatkozó rendelkezés nem tartható meg.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében és az oktatás hatékonyságában nem tapasztalhatók eltérések, a nyolcadik osztályt eredményesen befejezők száma 98-100% között mozog.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

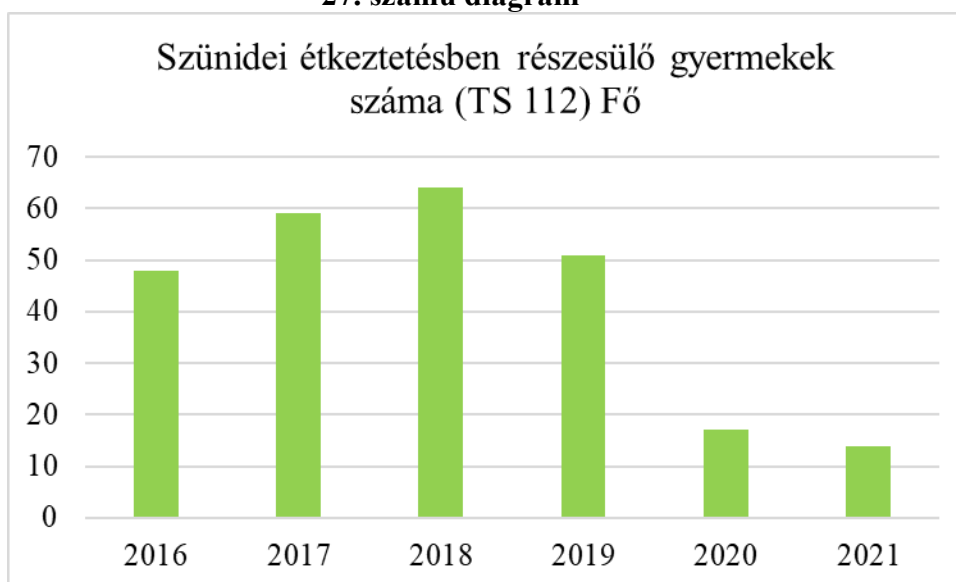
Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül biztosítottak. Pl. iskolai korrepetálások, fejlesztőpedagógiai ellátások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	48
2017	n.a.	n.a.	n.a.	59
2018	n.a.	n.a.	n.a.	64
2019	n.a.	n.a.	n.a.	51
2020	n.a.	n.a.	n.a.	17
2021	n.a.	n.a.	n.a.	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

27. számú diagram

A fenti táblázatból és diagramból jól látható, hogy a vizsgált időszakban a szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma nagymértékben csökkent. 2016-ról 2021-re 34 fő csökkenés történt e tekintetben.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kevés gyermekszám, előregedő népesség	Gyermekvállalási kedv ösztönzése
Iskoláskorú gyerekek nyári szünidőben való foglalkoztatásának hiánya	A dolgozó szülők, humánerőforrásuk hiányában nyáron problémát okoz munkaidőben az iskoláskorú gyermekek felügyelete, ezért szükség volna több nyári napközis tábor szervezésére.
Nincs „helyettes szülő” a városban hiányzó helyettes szülői hálózat,	Helyettes szülők toborzása
Kevés nevelőszülő	Nevelőszülők toborzása
Jelzőrendszer működésének fontossága	Jelzőrendszer fontosságának interiorizációja
Gyermekek, fiatalok biztonságos együttlétét elősegítő közösség hely hiánya és egyre növekvő igénye	Ifjúsági ház létesítése
Generációk közötti kevés kontaktus, Gyenge tanulmányi eredmény	Aktív nyugdíjas pedagógusok rászoruló, gyenge tanulmányi eredményű gyermekek korrepetálása, felkészítése. Nyári táborok szervezése, Idősek Klubjával közös programokkal.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és a férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék, minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,

- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

A statisztikai adatok alapján a lakónépesség körében a nők magasabb létszámban vannak, mint a férfiak, ugyanakkor a nemek megoszlása a foglalkoztatottság tekintetében nem követi a lakónépesség arányait. A különbség nem csak városunkra jellemző, országos jelenségről van szó.

A nők és férfiak közötti egyenlőtlenség okai, amely jelenleg is észrevehető a mai magyar társadalomban, a szocializációs folyamatok legmélyebb gyökerei között keresendő, és nem könnyű tenni ellene. Nagyon nehezen észrevehető, mert sokszor maguk a nők azok, akik tiltakoznak, ha arról van szó, hogy a mindennapi életükben hátrányt szenvednek-e el a férfiakhoz képest. A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve is tiltja, de az egyenlőtlenség felszámolása érdekében jogszabályi szinten alig történik valami.

A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A nők és férfiak eltérő társadalmi helyzetű csoportok. Eltérő helyzetüket különböző szükségleteik, speciális, éppen nemük miatt rájuk jellemző problémáik tartják fenn.

A két nem közötti egyenlőtlenség megszüntetésének egyik eszköze a települési esélyegyenlőségi programban meghatározott célok, intézkedések. Magyarország szinte minden településére jellemző, hogy kisgyermekkorban a nők száma kevesebb, az életkor emelkedésével a férfiak száma fokozatosan csökken és időskorúak között már jellemzően a nők száma több.

Az önkormányzatok és annak intézményei a kiindulási időpontban csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek a nemre, nemek közötti különbségekre való szempontok és problémák tekintetében.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A foglalkoztatás egyik meghatározója az iskolai végzettség, mely tekintetében a nők általában az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező népesség és a magas iskolai végzettséggel rendelkező népesség arányában felülreprezentáltak.

A nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra és a szolgáltatási szektor. Vannak kifejezetten csak nők által betöltött munkakörök (varrónő, óvónő, ápolónő, stb.) és vannak olyan munkakörök, melyek az elmúlt időszakban pontosan az alacsony bérezésük miatt elnőiesedtek (pedagógus, közszolgálati tisztviselő).

A település nem rendelkezik kimutatással a nők foglalkoztatottságára vonatkozóan. Az önkormányzat területén működő intézmények tekintetében elmondható, hogy az önkormányzat hivatalában, az iskolában és az óvodában is több a női foglalkoztatott, mint a férfi.

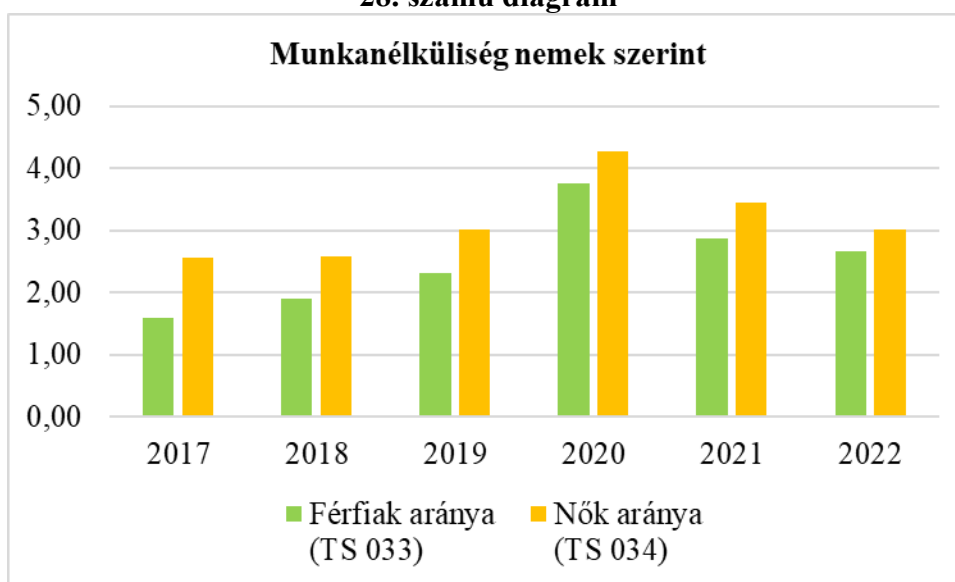
A nők munkaerőpiaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és a nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújtanak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	1,59	2,56	2,08%
2018	1,91	2,59	2,25%
2019	2,32	3,02	2,67%
2020	3,75	4,28	4,02%
2021	2,88	3,44	3,16%
2022	2,66	3,01	2,84%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

28. számú diagram

A fenti táblázat mutatóiból és a diagramból leolvasható, hogy a vizsgált időszakban a munkanélküliség növekvő tendenciát mutat. A nemek szerint megvizsgálva, látható, hogy míg 2017-ben 0,97%-al magasabb volt a nők aránya, addig 2022-ben ez az arány 0,35% lett. Vagyis továbbra is több a női munkanélküli, viszont a nők és a férfiak közötti különbség csökkenő tendenciát mutat. Ez a csökkenés a vizsgált időszakban lassú de folyamatos.

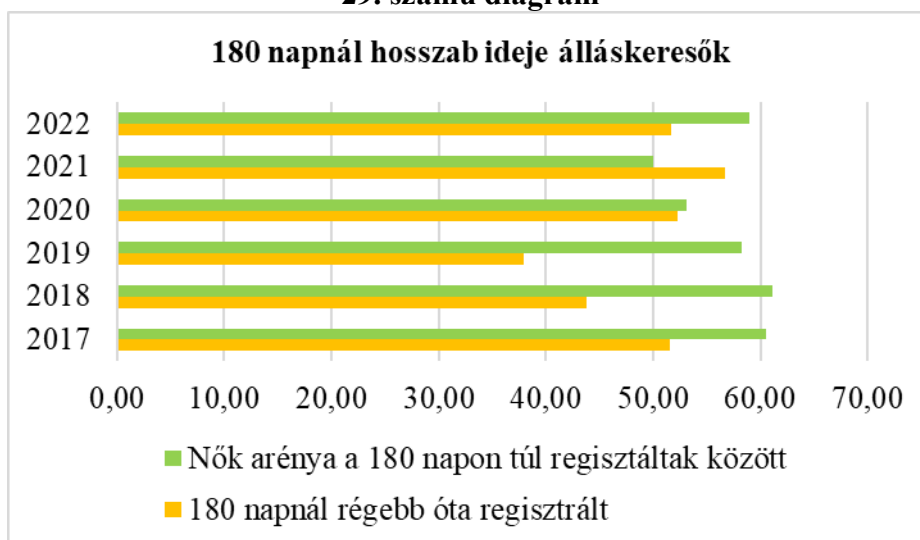
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)

	%	%
2017	51,58	60,53
2018	43,83	61,17
2019	37,87	58,25
2020	52,25	53,11
2021	56,68	50
2022	51,67	58,99

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

29. számú diagram

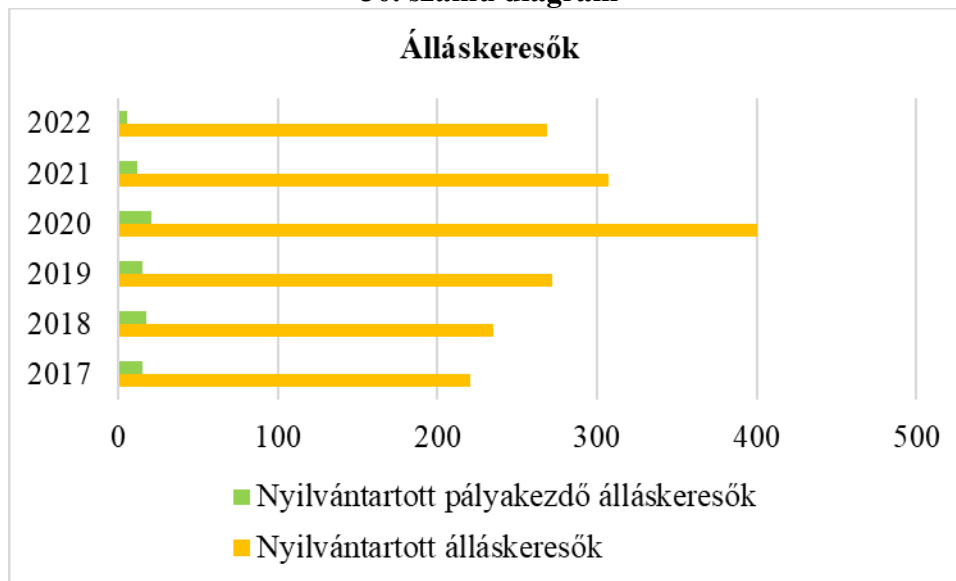

A fenti diagramon látható, hogy a tartósan, azaz 180 napnál hosszabb ideje álláskereső között a nők és férfiak aránya változékonyságot mutat a vizsgált időszakban. Míg 2017-ben 60,53%-ban nők voltak akik tartósan munkanélküliek voltak, addig 2022-re ez az érték 58,99%-re csökkent. 2021 évben a nemek aránya kiegyenlített volt, 50 – 50 % 2017 és 2021 között fokozatos csökkenés tapasztalható, ami 2022-re egy nagyobb „ugrás” figyelhető meg, ahol ismételt nőtt a nők aránya a 180 napnál hosszabb ideje álláskereső között.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	221	15
2018	235	18
2019	272	15
2020	400	21
2021	307	12
2022	269	6

30. számú diagram

A fenti táblázat és diagram jól szemlélteti, hogy a pályakezdő álláskeresők száma ingadozik a vizsgált időszakban. 2017 és 2020 között egy folyamatos emelkedés látható, 2020 évben egy nagyobb „ugrás” látható. Azt követően folyamatosan csökken a pályakezdő álláskeresők száma. Az álláskeresők száma 2017 és 2022 között 48 fővel növekedett, addig a pályakezdő álláskeresők száma 9 fővel csökkent.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nincs információnk a nők részvételéről a foglalkoztatást segítő és képzési programokról.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők munkaerő-piaci pozíciója a férfiakénál rosszabb, a piaci/munkaerő-piaci verseny éleződése számukra kedvezőtlen hatásokkal jár. A külső és belső munkaerőpiac a nők hátrányára rangsorolja a foglalkozásokat, munkaköröket és a felvételi, az előmeneteli diszkrimináció korlátozza az egyenlő esélyeket. Jóllehet a nők előnyben vannak az iskolázottság szempontjából, a nemek szerinti iskolázottsági és foglalkozási koncentráció korlátozza munkaerő-piaci versenyképességüket, karrieresélyüket. A feminizálódás mechanizmusa a foglalkozási hierarchia alsó szféráiba szorítja a nőket, ahol az előmeneteli lehetőség, az elérhető jövedelem, az állásbiztonság az átlagosnál rosszabb, és ennek következtében nagyobb a szegénység kockázata. A nők és férfiak foglalkozási szegregációja és az ún. üvegplafon, az egyenlőtlen bérezés általában a javakhoz és lehetőségekhez való egyenlőtlen hozzáférést eredményezi.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők és férfiak bérezésével kapcsolatosan adatokkal nem rendelkezünk. Azt azonban a tapasztalatok bizonyítják, hogy a nők jellegzetesen az alacsony bérezéssel bíró munkahelyeken dolgoznak, statisztikai és szociológiai tanulmányok alapján.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag kiszolgáltatottak. Róluk még a kis települések önkormányzatai sem rendelkeznek pontos adatokkal.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkahelyi esélyegyenlőtlenségének lehetséges okai közül a leggyakrabban a munkahelyi és a családi kötelezettségek összeegyeztetésének nehézségei merülnek fel. E problémának az enyhítésére a munkaidő kedvezmény alkalmazása válhat gyakorlattá, melynek alkalmazása azonban – elsősorban a munkáltatók számára – nehézségekkel jár. Az eredményes munkaerő-piaci beilleszkedés segítéséhez a foglalkoztathatóság javítását meg kell előznie, vagy ki kell egészítenie a képezhetőség javítására irányuló szolgáltatásoknak és az egyéni adottságokhoz igazodó, támogató szolgáltatásoknak. Az iskolarendszeren kívüli alternatív képzési programok az iskolából lemorzsolódott fiatalok számára egy új lehetőséget biztosíthatnak tanulmányaik folytatására, egyéni adottságaikhoz és körülményeikhez igazodó képzési formában.

A kisgyermeket nevelő alkalmazottak munkahelyi esélyegyenlőtlensége is főként a munkahelyi és a családi kötelezettségek összeegyeztetésének nehézségeire vezethető vissza. E nehézség kezeléséhez leggyakrabban nyújtott segítség az, hogy a kisgyermekesek szabadságolásakor figyelembe veszik gyermekeik iskolai szüneteinek időpontját. Ugyanakkor a kisgyermekesek pozitív diszkriminációja a szabadságolásakor súrlódásokat okoz, és ezzel nehezíti is e csoport foglalkoztatását.

A Ringató Bölcsőde nemcsak Tapolcáról, hanem Raposkáról is fogadja a bölcsődés korú gyermekeket, ezáltal, e település női munkavállalóit is segíti a munkaerő-piacra való visszatérésre. Az óvodák gyakorlatilag egész évben fogadják a gyermekeket, a heti és éves nyitva tartást, valamint a nyári zárva tartást is úgy szervezik, hogy valamelyik tagintézmény mindig fogadja a gyermekeket. (erről fenntartói határozat rendelkezik) Az iskolákban a délutáni felügyelet biztosított. Nagyobb problémát a hétfélig munkaszüneti napok és az ünnepnapok jelentik.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma	
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)
	db
2018	6
2019	6
2020	6
2021	6
2022	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.3.1. számú táblázattal azonos.

5.2.2. a) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő
2017	62	62
2018	62	61
2019	62	62
2020	62	62
2021	62	62
2022	62	61

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázatból jól látható, hogy a tapolcai bölcsőde folyamatosan teljes kihasználtsággal működik.

5.2.2. b) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	62	62
2018	0	0	0	0	0	0	62	61
2019	0	0	0	0	0	0	62	62
2020	0	0	0	0	0	0	62	62
2021	0	0	0	0	0	0	62	62
2022	0	0	0	0	0	0	62	61

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.3. b.) számú táblázattal azonos.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család és nővédelmi gondozást az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV törvény 41.§-a rögzíti. Ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és a gondozás eszközeivel, a családtervezéssel kapcsolatos ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket. Magyarországon egyedülállóan kiépített védőnői hálózat már a terhesség megállapításának időpontjától nagy figyelmet fordít valamennyi kismamára és születendő gyermekére.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a védőnői szolgálattal szorosan együttműködve közreműködött abban, hogy intrauterin fogamzásgátló eszközt (spirál) kapjanak azok a helyi lakosok, aki önkéntesen igénylik, vissza nem térítendő önkormányzati támogatás formájában.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

2020. január 1. napjától a korábban a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró járási hivatal hatáskörébe tartozó családvédelmi koordináció a települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe került át.

A hozzátartozók közötti erőszak megelőzéséhez kapcsolódó feladatot látják el a törvényben meghatározott alaptevékenységük keretében

- a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ, gyermekjóléti szolgálat, gyermekjóléti központ, gyermekek vagy családok átmeneti otthona,
- c) a köznevelési intézmény, a szakképző intézmény és a nevelési tanácsadó,
- d) a gyámhatóság,
- e) a rendőrség,
- f) az ügyészség,
- g) a bíróság,
- h) a pártfogó felügyelői szolgálat,
- i) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- j) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- k) az egyesületek, alapítványok.

Ezen intézmények és személyek kötelesek jelezni a családvédelmi koordinációért felelős szervnek, ha hozzátartozók közötti erőszak veszélyét észlelik.

A családvédelmi koordinációért felelős szerv a bántalmazottat kérelmére személyesen meghallgatja. Ebben az esetben a bántalmazó meghallgatására is sor kerül azzal, hogy a bántalmazott kérelmére a bántalmazót és a bántalmazottat külön-külön kell meghallgatni. A bántalmazott kérelmére arról is megfelelően gondoskodni kell, hogy a bántalmazó a személyes meghallgatást közvetlenül megelőző és azt közvetlenül követő időben se lépessen kapcsolatba bántalmazottal.

A családvédelmi koordinációért felelős szerv a hozzátartozók közötti erőszak, vagy annak veszélye miatt tett jelzés fogadását követően – figyelemmel a hozzátartozók közötti erőszak kiemelkedő súlyára – a bántalmazottat és a bántalmazót személyes meghallgatás érdekében történő megjelenésre hívhatja fel. A bántalmazó és a bántalmazott köteles a családvédelmi koordinációért felelős szerv felhívásában megjelölt helyen és időpontban megjelenni.

A családvédelmi koordinációért felelős szerv tájékoztatást ad a bántalmazottnak a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható intézkedésekről, a bántalmazottat megillető jogosultságokról, a

család és a gyermekek védelmét szolgáló szociális intézményrendszerrel és szolgáltatásokról, valamint arról, hogy a hozzátartozók közötti erőszak miatt helye van-e büntető- vagy szabálysértési eljárás megindításának, továbbá a hamis vád következményeiről. A bántalmazott kérelmére a családvédelmi koordinációért felelős szerv gondoskodik arról, hogy a bántalmazott jogi, egészségügyi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget kapjon.

A családvédelmi koordinációért felelős szerv tájékoztatást ad a bántalmazónak a hozzátartozók közötti erőszak folytatásának következményeiről.

A családvédelmi koordinációért felelős szerv tájékoztatja a bántalmazottat és a bántalmazót az igénybe vehető terápiás kezelésekről és más segítségnyújtási, konfliktuskezelő lehetőségekről. Ezek eléréséhez igény szerint segítséget ad.

A családvédelmi koordinációért felelős szerv a személyes meghallgatáson elhangzottakat jegyzőkönyvbe foglalja és – a bántalmazott akaratának figyelembevételével – megteszi a szükséges intézkedéseket a hozzátartozók közötti erőszak megelőzése vagy megszakítása érdekében.

A családvédelmi koordinációért felelős szerv az eljárásáról és a feltárt tényekről haladéktalanul tájékoztatja a rendőrséget.

Évről évre magasabb a beérkezett jelzések száma. 2020. évben 1, 2022. évben 4, 2023. évben 5 jelzés érkezett.

Minden ilyen esetben személyesen meghallgatásra kerül sor, amennyiben kiskorú gyermek bármilyen formában érintett az ügyben (p. szem vagy fültanúja a bántalmazásnak) az önkormányzat jelzéssel él az illetékes gyámhivatal felé.

A nőket érő erőszak nagyobb részt a családon belül fordul elő, emiatt gyakran láthatatlan. Az áldozat számára az érzelmi kiszolgáltatottság megnehezíti a segítségkérést, így nagyon ritka, hogy ezekről a települések adatokkal rendelkezzenek.

Önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal az illetékes hatóság által a családtól való távoltartás ügyében hozott döntésekről sem.

A nőket érő erőszak elkerülése és megelőzése érdekében szükséges a nők köztudatformálása, önvédelmi oktatások szervezése, önkéntességen alapuló, erőszakmentes szexről felvilágosítás, az ismeretek tananyagba építése (iskola, nevelőintézmények). Az áldozatok támogatása, rehabilitációja fontos teendője a pszichológusoknak, jogászoknak, civil szervezeteknek, valamint a település közösségének is. A leány-, illetve fiatal anyák támogatása során szükséges a nevelés, gyermekfelügyelet, továbbtanulás, munka, önismeret, önvédelem, stb. biztosítása.

A Család- és Gyermekjóléti Központ és a rendőrség helyi szereplőivel szoros együttműködésben fogadóórát biztosít „Családbarát Rendőrség” elnevezéssel. Havi egy alkalommal van lehetősége személyesen bárkinek segítséget kérni a családon belüli bántalmazás témakörében, garantálva az anonimitást. A település jegyzőjének mint családvédelmi koordinációért felelős helyi hatósággal is kölcsönös az együttműködés a jelzett esetekben.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Tapolca városában nem elérhető sem anyaotthon, sem családok átmeneti otthona, melynek fontosság megkérdőjelezhetetlen.

Krízishelyzetben segítséget nyújtó szervezetek:

- Rendőrség
- Család és Gyermekjóléti Központ
- Testi – Lelki Egészségfejlesztési Központ
- Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása és Nappali Melegedő

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Tapolca város közéletében a nők szerepe számos területen megfigyelhető, és az elmúlt évtizedekben fokozatosan erősödött. A nők aktív részvétele a helyi politikában, kulturális életben, oktatásban, civil szervezetekben és a közösségi programok szervezésében jól tükrözi a társadalmi változásokat és a nemek közötti egyenlőség iránti elkötelezettséget. A 2024 évi képviselő testületben jelenleg 3 női képviselő van. Ezek a nők nemcsak a város fejlesztésében vesznek részt, hanem hangsúlyos figyelmet fordítanak olyan ügyekre is, mint az oktatás, a családok támogatása és a közösségépítés.

A város civil szervezeteiben is meghatározó a nők jelenléte. Számos nő által vezetett egyesület működik Tapolcán, például játékonysági, kulturális vagy környezetvédelmi szervezetek. Ezek a csoportok hozzájárulnak a helyi közösség erősítéséhez, események szervezéséhez és különféle társadalmi problémák kezeléséhez.

Tapolca kulturális életében a nők sokszor kulcsszereplők, akár művészeti tevékenységekkel, akár hagyományörző csoportok irányításával. Kézműves körök és kulturális rendezvények szervezése is női vezetés alatt áll. Emellett fontos szerepük van a város hagyományainak megőrzésében és továbbadásában.

Az oktatásban és az egészségügyben dolgozó nők nagyban hozzájárulnak Tapolca társadalmi fejlődéséhez. Az iskolákban tanító nők, óvónők és bölcsődei dolgozók a jövő generációinak nevelésében játszanak meghatározó szerepet. Az egészségügyben dolgozó nővérek és orvosnők pedig a helyi lakosság jóllétét segítik elő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fenti kérdésről nem rendelkezünk adatokkal.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nőket érintő erőszakról nincs adatunk	Nők informálása, segítése védőnői, orvosi, egyházi és civil szervezetek bevonásával
Fiatalkorú pályakezdő nők munkanélkülisége	Fiatalkorú pályakezdő nők foglalkoztatásának elősegítése
Egyedülálló szülők	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások kialakítása.
Gyermekeket nevelő nők foglalkoztatásának elősegítése	Családbarát munkahelyek, atipikus foglalkoztatási formák létrehozása (részmunkaidő, rugalmas munkavégzés, esetlegesen gyermekfelügyelet biztosítása a munkahelyen), családi napközi kezdeményezése ahol - a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermekeket is beszámítva - öt gyermek gondozható.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

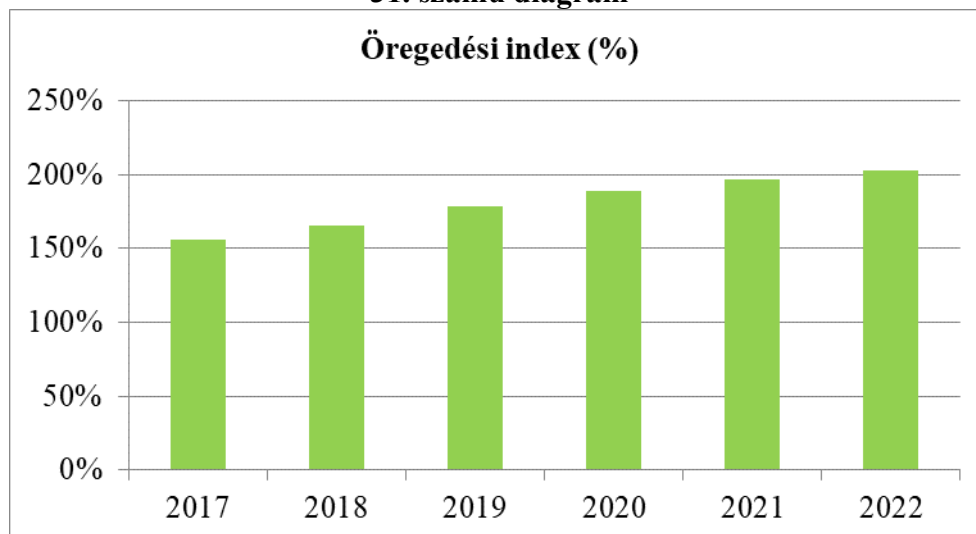
A lenti táblázatból látható, hogy Tapolca városában a nyugdíjasok száma növekedést mutat. Ezzel szemben a 14 év alatti gyermekek száma folyamatosan csökken, ami a város lakosságának elöregedését mutatja. A vizsgált időszak 6 évében a nyugdíjasok száma 353 fővel emelkedett, míg a 14 év alatti gyermekek száma 302 fővel csökkent.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	3 187	2 044	155,92%
2018	3 275	1 982	165,24%
2019	3 411	1 908	178,77%
2020	3 492	1 845	189,27%
2021	3 503	1 782	196,58%

2022	3 540	1 742	203,21%
------	-------	-------	---------

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

31. számú diagram

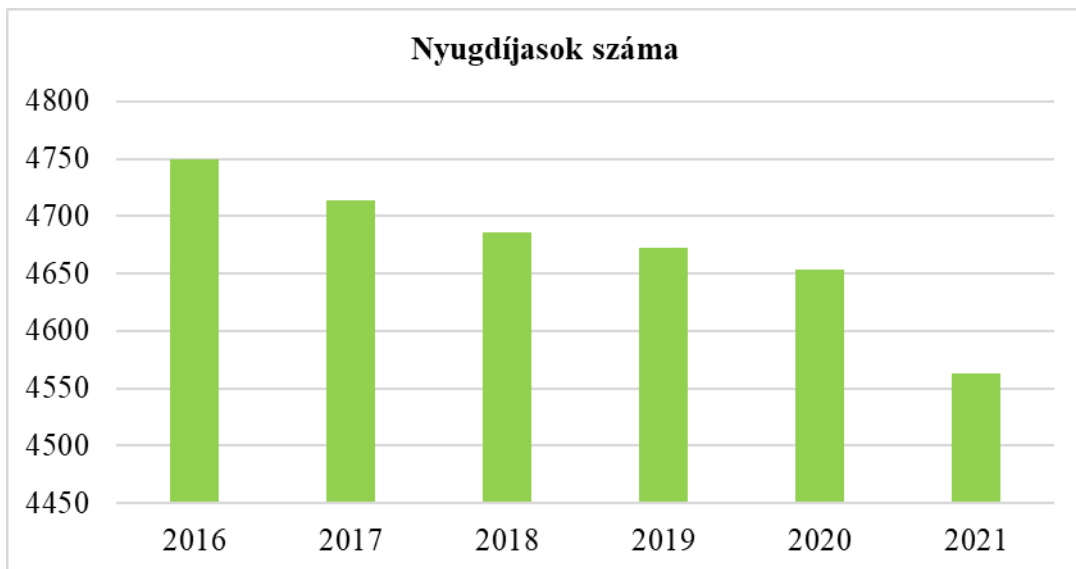
A népesség idősödésének egyik gyakran használt mérőszáma az öregedési index, amely egyben a jövőbeni tendenciákat vetíti előre. Az öregedési index a 14 éves és ennél fiatalabb népességre jutó idősök (65 évesek és annál idősebbek) arányát mutatja. Tapolcán 2017-ben 100 gyermekre 155,92 idős jutott, addig ez a szám 2022-ben 203,21-re emelkedett.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	1 924	2 825	4749
2017	1 892	2 822	4714
2018	1 881	2 805	4686
2019	1 868	2 804	4672
2020	1 824	2 829	4653
2021	1 795	2 768	4563

Forrás: TeIR, KSH Tstar

32. számú diagram

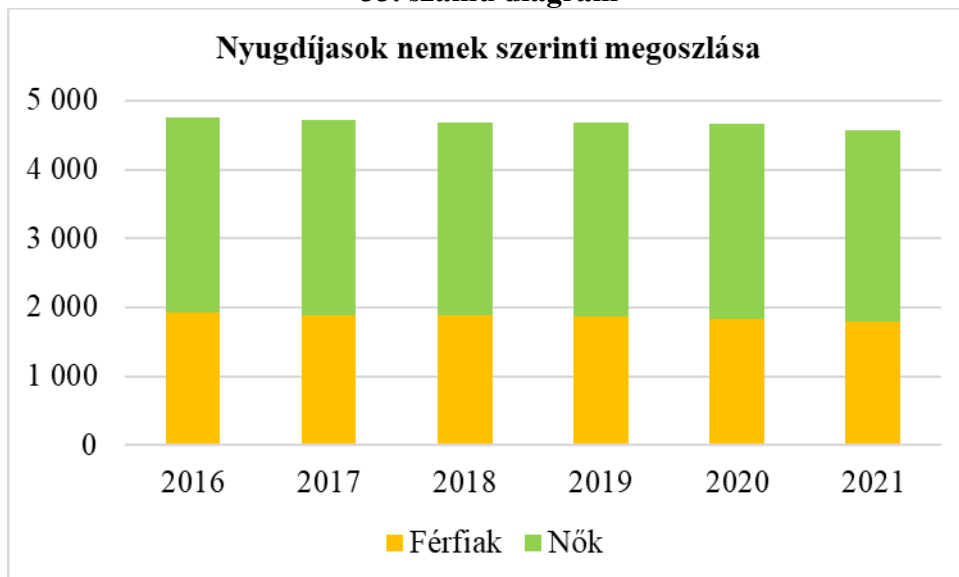

A fenti diagramból jól látható, hogy az előregedő városunk ellenére folyamatosan csökken a nyugdíjasok száma. A vizsgált időszak 6 évét szemügyre véve látható, hogy 186 fővel csökkent a nyugdíjasok száma.

A fenti táblázat és diagram értékeiből arra az eredményre jutunk, hogy Tapolca város lakossága előregszik, és az előregedés mellett csönnek a lélekszám.

Fontos következtetés, hogy a város lakosságának számához képest magas a nyugdíjasok száma. A város előregedése folyamatos.

33. számú diagram

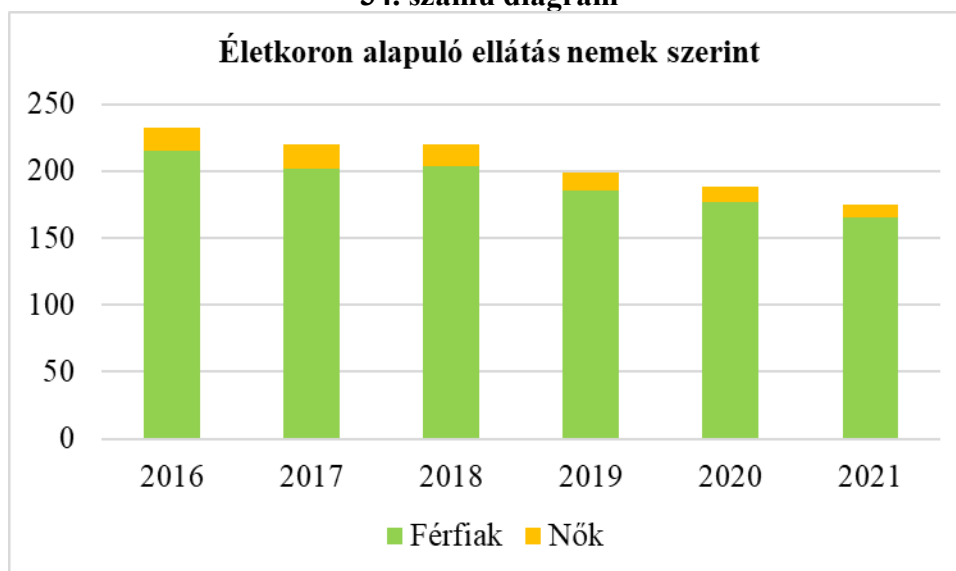
A fenti diagramból látható, hogy a nyugdíjasok számát tekintve többen vannak a nők, mint a férfiak, az arányuk a vizsgált időszakot tekintve lassú eltérést mutat. A férfiak száma nagyobb arányban csökken városunkban. Mindkét nem tekintetében megfigyelhető a folyamatos csökkenés. A vizsgált időszak 6 évében a női nyugdíjasok száma 57 fővel csökkent, a férfiaké viszont 129 fővel, annak ellenére, hogy megközelítőleg 1000 fővel több nyugdíjas nő él Tapolcán.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	215	18	1 362	2 310	4	127	0
2017	202	18	1 358	2 331	3	116	9
2018	204	16	1 371	2 347	5	111	11
2019	186	13	1 399	2 387	4	91	10
2020	177	11	1 383	2 402	3	87	9
2021	165	10	1 364	2 379	3	72	10

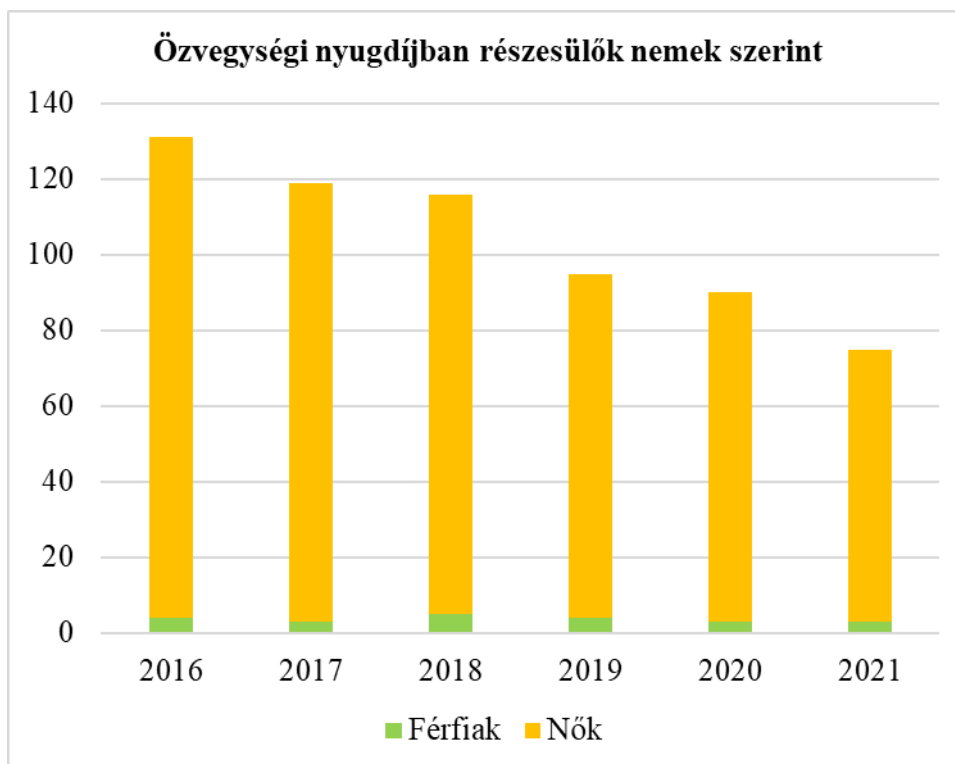
Forrás:
TeIR,
KSH
Tstar

34. számú diagram

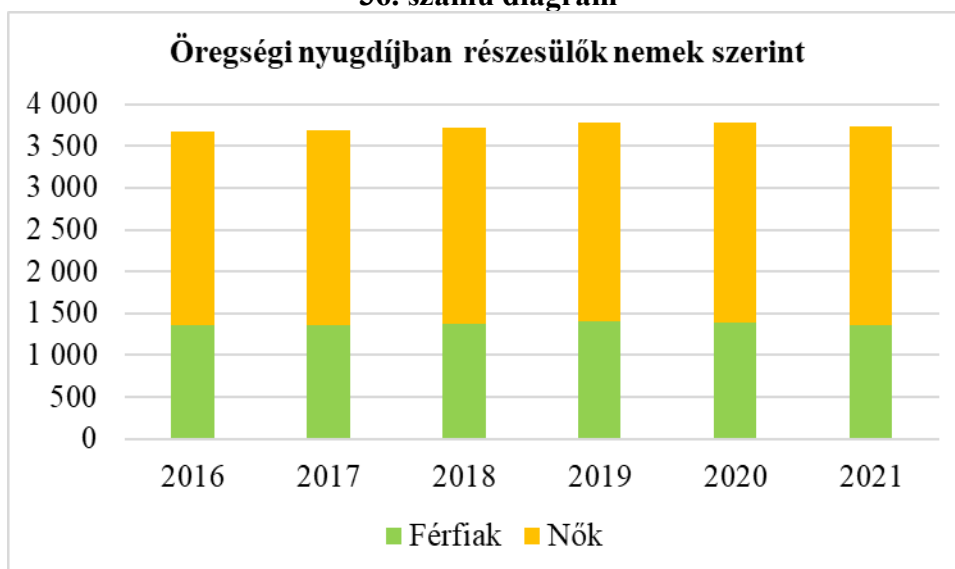
A fenti táblázatból és diagramból jól látható, hogy az életkoron alapuló ellátásban részesülők száma a vizsgált időszakban folyamatos csökkenést mutat. A nők száma a vizsgált 6 évben 50 fővel csökkent, míg a férfiaké 8 fővel csökkent.

35. számú diagram

A fenti diagramból leolvasható, hogy az özvegyégi nyugdíjban részesülők száma a vizsgált időszakban folyamatosan csökken. A nemek arányát tekintve a férfiak száma elenyésző akik özvegyi nyugdíjat kapnak. Ez az adat is arra következtet, hogy a nők tovább élnek mint a férfiak.

36. számú diagram

A fenti diagram az öregségi nyugdíjban részesülők számát mutatja a nemek tükrében. Látható, hogy e tekintetben a vizsgált időszakban minimális eltérések tapasztalhatók. Mind a számokat, mind az arányokat tekintve. nőknél figyelhető meg kisebb mértékű emelkedés, a férfiak tekintetében a stagnálás jellemző.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) *idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;*

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	221	235	272	400	307	269
41-45 év (TS 042)	Fő	21	22	26	41	30	34
	%	9,50%	9,36%	9,56%	10,25%	9,77%	12,64%
46-50 év (TS 043)	Fő	18	14	22	43	38	22
	%	8,14%	5,96%	8,09%	10,75%	12,38%	8,18%
51-55 év (TS 044)	Fő	32	34	35	38	31	30
	%	14,48%	14,47%	12,87%	9,50%	10,10%	11,15%
56-60 év (TS 045)	Fő	27	24	23	43	36	29
	%	12,22%	10,21%	8,46%	10,75%	11,73%	10,78%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	55	53	45	63	69	70
	%	24,89%	22,55%	16,54%	15,75%	22,48%	26,02%

Forrás: TeIR, Nemzeti

Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázatból leolvasható, hogy nyilvántartott álláskeresők tekintetében a vizsgált időszakban mindvégig a 61 éves, vagy a feletti személyek voltak legtöbben, számuk pedig folyamatosan nőtt.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az idősek foglalkoztatottsága csökkenő tendenciát mutat, melyhez a jogszabályi környezet megváltozása is hozzájárult (megváltozott nyugdíjkorhatárok). 50 év felett nagyon nehéz elhelyezkedni, bár elmondható hogy a munkáltatóknak az adózási háttér miatt egyre inkább megéri az alkalmazottak nyugdíj melletti továbbfoglalkoztatása. Hivatalban, egészségügyben egyre több nyugdíjas marad továbbfoglalkoztatásban. A diplomás nyugdíjasok közül többen dolgoznak, mint a felsőfokú végzettséggel nem rendelkezők.

Az életminőség alakulására jelentős hatást gyakorolhat az élethosszig tartó tanulás. Országszerte kevés az olyan képzés, amely kifejezetten az idősödő korosztályt célozza meg. A nyugdíjasok foglalkoztatásának egyik alternatív lehetősége az önkéntes tevékenység végzésébe való bekapcsolódás.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nincs adatunk a hátrányos megkülönböztetésről az idősek hátrányos megkülönböztetéséről a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A időskori aktivitás megtartásának egyik alapvető követelménye a hozzáférhető és akadálymentes közlekedés, mely magába foglalja a gyalogos- és tömegközlekedés biztonságos feltételeinek kialakítását, a megfelelő menetrend bevezetését, az elvárásoknak megfelelő buszmegállók kialakítását és a tömegközlekedés megfizethetőségét. Tapolca város gazdasági programjában, Integrált Városfejlesztési Stratégiájában valamint az egyéb közép, hosszú távú dokumentumaiban

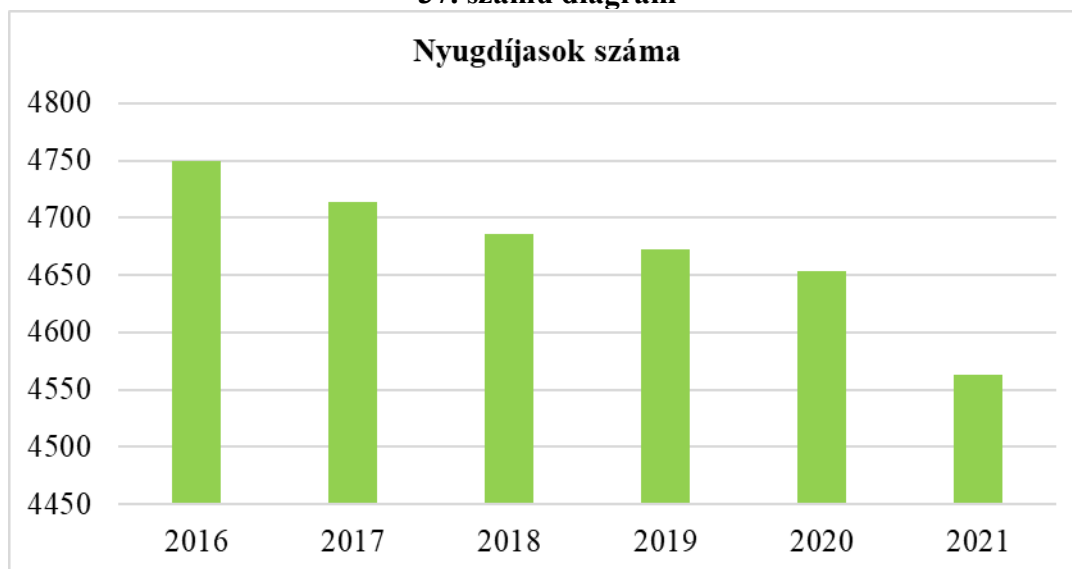
prioritást élvez a település „akadálymentesítése”, a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	1 924	2 825	4749
2017	1 892	2 822	4714
2018	1 881	2 805	4686
2019	1 868	2 804	4672
2020	1 824	2 829	4653
2021	1 795	2 768	4563

Forrás: TeIR, KSH Tstar

37. számú diagram

A népesség idősödésének egyik gyakran használt mérőszáma az öregedési index, amely egyben a jövőbeni tendenciákat vetíti előre. Az öregedési index a 14 éves és ennél fiatalabb népességre jutó idősök (65 évesek és annál idősebbek) arányát mutatja. Tapolcán 2017-ben 100 gyermekre 155,92 idős jutott, addig ez a szám 2022-ben 203,21-re emelkedett.

Az idősök szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése többségében biztosított a városban. (lásd: Egészségügyi Alapellátási Intézet által ellátott feladatok, az önkormányzat szociális rendeletéről szóló fejezet).

Tapolca városban a Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet (fenntartó: Tapolcai Szociális Alapszolgáltatási Társulás) keretein belül idősök számára igénybe vehető szolgáltatások:

1. étkeztetés,
2. házi segítségnyújtás,
Elérhetőség: Tapolca, Nagyköz u. 1-3. Tel.: 87-414-485
3. Idősek nappali ellátása, Idősek klubja,
Elérhetőség: Tapolca, Szent István u. 12. Tel.:87-730-092
4. Hajléktalanok Átmeneti Szállása és Nappali Melegedő
Elérhetőség: Tapolca, Arany J. u. 16. Tel.:411-004

A városban működő nem önkormányzati intézmények és szolgáltatások közül az alábbiakat kell még megemlíteni:

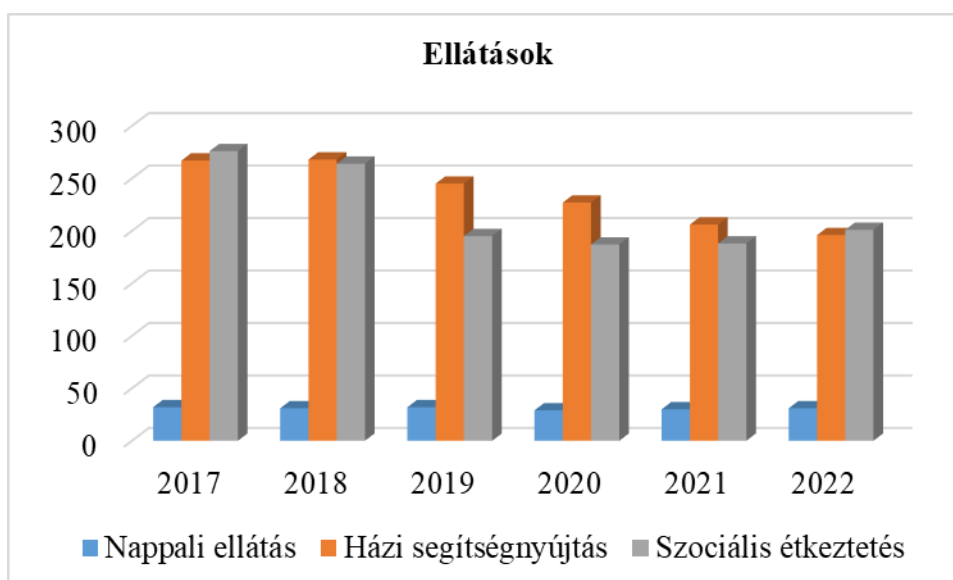
5. Baptista Szeretetszolgálat házi segítségnyújtása,
6. A Katolikus Karitás humanitárius szervezet Tapolcai irodája, amely helyi önkéntesek bevonásával ruhát, élelmiszert adományoz a rászorulóknak.
7. Két vállalkozási formában működő idősek otthona (közülük az egyikben 3 férőhellyel az önkormányzat is rendelkezik, ezekben ideiglenes jelleggel, legfeljebb egy év időtartamra helyeznek el időseket).

Városunkban sok családnak nagy problémát okoz az idős, esetenként demens emberek ellátása. A Tapolcai Deák Jenő Kórház keretein belül működő Ápolási osztály enyhíti a problémát, de közel sem teljes körűen, tehát mindenképpen indokolt lenne önkormányzati idősek bentlakásos otthonának létrehozása. Ez egyrészt egy ellátási formát biztosíthatna, hiányt pótolna, másrészt pedig a foglalkoztatást is javíthatná.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idős korúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	3 187	32	267	276
2018	3 275	31	268	264
2019	3 411	32	245	195
2020	3 492	29	227	187
2021	3 503	30	206	188
2022	3 540	31	196	201

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

38. számú diagram

A fenti táblázat és diagram jól szemlélteti, hogy a Tapolcán működő idősek nappali ellátását a vizsgált időszakban folyamatosan 29 és 32 fő között igénybe vették. A házi segítségnyújtás szolgáltatás igénybevétele a vizsgált időszakot tekintve, lassan de folyamatosan csökken. A vizsgált időszak 6 évében 71 fővel csökkent a szolgáltatási igénybe vevők száma. A szociális étkeztetést megvizsgálva látható, hogy 2018 és 2019 között történt egy nagyobb visszaesés a szolgáltatást igénybe vevők számában, 69 fővel csökkent. Az azt követő vizsgált 3 évben, stagnálás, 2022-ben emelkedés figyelhető meg.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés a településen biztosított. Pl. nyugdíjas kirándulások önkormányzat általi támogatása, színházlátogatások szervezése, egészségügyi felvilágosító előadások, szűrőprogramok szervezése.

c) idősek informatikai jártassága;

Az idősek informatikai jártasságát is segítő számítógépes tanfolyamok a városban elérhetőek.

d) a generációk közötti programok.

Az idősek generációk közötti összekötő programra van jó gyakorlata a városnak. A Család és Gyermekegészségügyi központ által szervezett nyári táborok alkalmával az idősek nappali ellátását igénybe vevő kliensek is bevonásra kerülnek.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A városban nyugdíjasklub, dalkör működik. E foglalkozásokhoz önkormányzatunk ingyenesen biztosítja a helyiséget.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyedülálló idősök egészségügyi ellátáshoz való eljuttatása. Problémát okoz városon belül a szakellátásokhoz való eljutás.	Ehhez nélkülözhetetlen volna a városnak egy személyszállító autó beszerzése, illetve annak működtetésére humánerőforrás.
Időskori depresszió megakadályozása	Mentálhigiénés tanácsadás szolgáltatás fejlesztése
Nem megoldott az idősök megfizethető bentlakásos ellátása, valamint a nappali ellátás infrastruktúrája.	Szükségszerű volna önkormányzati idősök otthona (bentlakásos) létrehozása, illetve az „idősök klubja” épület felújítása, fejlesztése (demens részleg)
Egészségügyi szolgáltatások csökkenése, egészségsszorongás	A Tapolcai Deák Jenő Kórház aktív ágyainak megtartása, kórház fejlesztése, az idősök egészségügyi biztonságérzetének javítása

7. A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékossgal élő emberek a munkavállalók egyik leghátrányosabb helyzetű csoportja. Munkaerőpiaci helyzetük lényegesen rosszabb, mint a társadalom nem fogyatékossgal élő tagjaié. Összehasonlíthatatlanul nehezebben találnak tartós foglalkoztatást biztosító munkahelyet, illetve ha valaki már gazdaságilag aktív korában válik fogyatékossga / megváltozott munkaképességűvé, nagyon kicsi az esélye, hogy korábbi munkahelyén visszafoglalkoztatják. Fogyatékossgal élő személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1. cikk szerint fogyatékos személy az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja. A fogyatékossgal élő emberek és családjaik világszerte a legérzékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja.

Jelenleg Tapolcán nem megoldott azon fogyatékossgal élő gyermekek óvodai ellátása, akik együttnevelése, integrációja, a gyermek szakértői bizottság vizsgálata alapján, többségi óvodákban

nem lehetséges. A szülők Ajkára, Keszthelyre viszik szegregált intézménybe a gyermekeiket, így ezen szülők munkavállalása is korlátozott.

Ez elsősorban a súlyosan -és halmozott fogyatékosággal élő illetve az autizmusban érintett gyermekeket érinti.

Megoldási lehetőség: szakértői véleménye alapján integrációra, együttnevelésre nem alkalmas gyermekek részére kis létszámú óvodai csoport létrehozása.

Az ENSZ Fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló egyezmény elfogadásával Magyarország kidolgozta az Országos Fogyatékosügyi Programot, amely rögzíti a „Semmit rólunk nélkülünk!” elvét. Az Egyezmény alapvető kritériumként határozza meg, hogy a fogyatékosággal élő embereket is érintő intézkedések előkészítésében és végrehajtásában – saját jogon vagy az általuk választott képviselők útján – maguk az érintettek is részt vehessenek. Fontosnak tartom, hogy a későbbiekben ezen fejezet kidolgozása és minden őket érintő tervezés, döntés az érintettek bevonásával történjen.

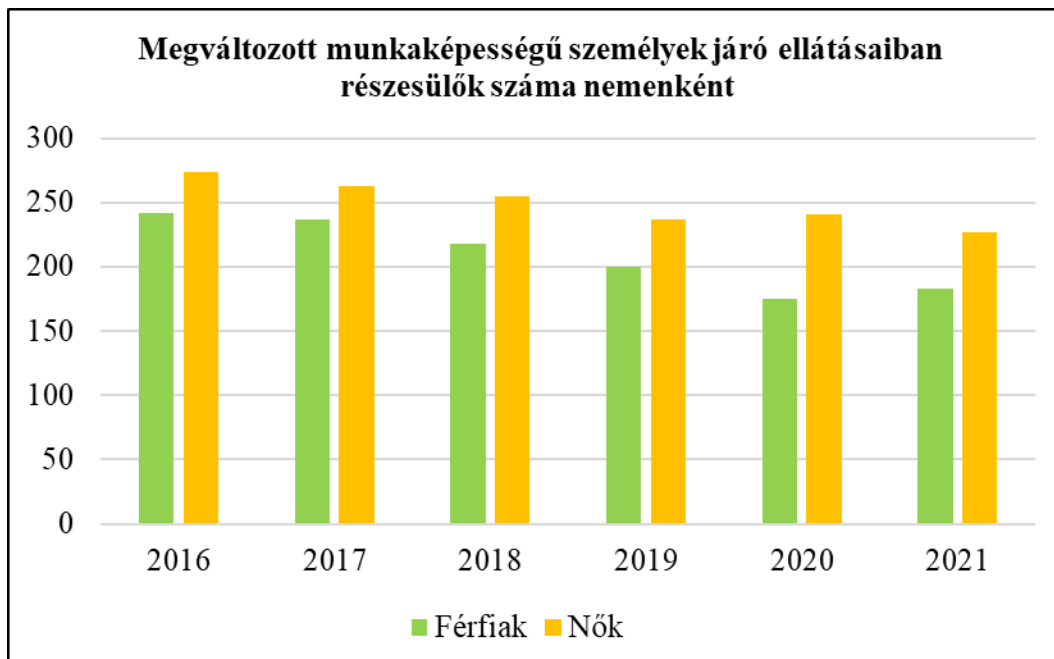
Legfontosabb feladat a társadalom számára, hogy a fogyatékosággal élő emberek esélyegyenlőségének szempontjait figyelembe véve megtegye azokat a lépéseket, amelyek helyzetüket javítja. Mindannyiunk feladata a fogyatékosággal élő emberek integrációjának megteremtése, amely csak részben jelent pénzkérdést. Az emberek szemléletének, hozzáállásának megváltoztatására is nagy szükség van, ami nem függ az adott ország, település anyagi helyzetétől. Tekintettel arra, hogy a népszámlálás során a fogyatékoság kérdésre nem kötelező a válaszadás, ezért a statisztikai hivatal adatbázisa is csak hozzávetőleges adatokkal rendelkezik a fogyatékosok számára vonatkozóan.

Kézzelfogható, számszerű adatok a fogyatékosági támogatásban részesülő, valamint a megváltozott munkaképességű személyekre vonatkozóan vannak, amely adatok a támogatásokat megállapító hivatal nyilvántartásában szerepelnek.

7.1.1. számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	242	274	516
2017	237	263	500
2018	218	255	473
2019	200	237	437
2020	175	241	416
2021	183	227	410

Forrás: TeIR, KSH Tstar

39. számú diagram

A fenti táblázat és diagram jól szemlélteti a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részeseülők számát nemek szerinti bontásban. Összességében elmondható, hogy a vizsgált időszakot tentve a csámuk folyamatos csökkenést mutat. 2016-hoz képest 2021-re a számunk 106 fővel csökkent. A nembeli különbségeket szemügyre véve elmondható, hogy mindkét nem tekintetében csökkent a szemlélteti a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részeseülők száma. Azonban a nők tekintetében nem olyan mértékű csökkenés figyelhető meg mint a férfiakéban. Míg a vizsgált időszak 6 évében a nők esetében 47 fővel, addig a férfiak tekintetében 59 fővel csökkent a számuk.

**7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban
részeseülő
fogyatékosokkal élők száma**

Év	Nappali ellátásban részeseülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	27
2017	25
2018	n.a.
2019	29
2020	n.a.
2021	29

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázatból jól látható, hogy a vizsgált időszakban a nappali ellátásban részeseülő fogyatékos személyek száma számottevően nem változott

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A munkaerőpiacon való részvétellel (normál vagy védett munkahelyen) pénzbeli és nem pénzbeli járandóságokhoz lehet hozzájutni, ami pozitív hatással van a résztvevők egészségére. Ezen túlmenően a munka elősegíti a személyiség fejlődését, meghatározott státuszt és elismertséget biztosít. Lehetővé teszi a társadalmi kapcsolatok kialakulását és a társadalomba való beilleszkedést. A dolgozó fogyatékossgal élő emberek fizetést kapnak, személyi jövedelemadót és társadalombiztosítás járulékot fizetnek, önálló életvitelre képesek.

A fogyatékossgal élő személyek csökkent, illetve megváltozott munkaképességű személynek tekinthetők a munkaerő-piacon.

Veszprém Megye Értelmi Fogyatékosok és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOÉSZ) Tapolcai Közhasznú Egyesület a térségben élen jár a fogyatékossgal élők foglalkoztatásában és érdekvédelmében. Rehabilitációs munkahelyének célja olyan munkahelyet működtetni, ahol a fogyatékossgal élő és megváltozott munkaképességű munkavállalók képzettségüknek és egészségi állapotuknak megfelelő munkát, munkafolyamatot végezhetnek.

Az egyesület úgy alakítja tevékenységi körét, hogy az a lehető legjobban alkalmazkodjon a megváltozott munkaképességű személyek igényeihez.

A munkahelyen megváltozott munkaképességű látás-, hallássérült, intellektuális képességzavarral élő és mozgáskorlátozott, autista munkatárs is dolgozik. A munkavégzés nem jár emeléssel, megterhelő fizikai igénybevétellel. A munkáltató a foglalkoztatást a munkajogi és munkavédelmi szabályok megtartása mellett, a munkavállaló meglévő képességeinek megfelelő, rehabilitációs célú munkavégzés keretében biztosítja.

A támogató szolgáltatást az ÉFOÉSZ Tapolcai Közhasznú Egyesület által működtetett „Segítünk” Támogató Szolgálat biztosítja.

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A szolgáltatást azok a Tapolca, Badacsonytomaj, Kapolcs, Monostorapáti, Taliándörögd, Ábrahámhegy, Nemesgulács, Badacsonytördemic, Raposka, Gyulakeszi, Révfülöp, Kővágóörs, Köveskál, Mindszentkál, Szentbékáll, Balatonhenye, Salföld, Balatonrendes, Kisapáti, Kékkút- községek közigazgatási területén lakó, fogyatékossgal élő személyek vehetik igénybe, akik fogyatékossgukat szakorvosi vagy Országos Rehabilitációs és Orvosszakértői Intézet által kiadott szakvéleménnyel igazolják, fogyatékossgai támogatásban, vakok személyi járadékában vagy emelt összegű családi pótlékban részesülnek és a Magyar Államkincstár (MÁK) által kiadott határozattal rendelkeznek. A támogató szolgálat két személygépkocsival rendelkezik, melyek közül az egyik a törvénynek megfelelően hárompontos biztonsági rögzítéssel és mobil rámpával rendelkező akadálymentesített gépkocsi.

A településen található vállalkozások csak kevés számban alkalmaznak megváltozott munkaképességű személyt, többnyire csak a törvényi előírások által meghatározott/ ajánlott/támogatott/ kötelező mértékben vállalják foglalkoztatásukat.

Az önkormányzat közfoglalkoztatás keretében átlagosan 1-2 fő megváltozott munkaképességű és fogyatékossgal élő személyt alkalmazott az elmúlt időszakban.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A munkavállalás segítését a fenti módon a Veszprém Megye Értelmi Fogyatékosok és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOÉSZ) Tapolcai Közhasznú Egyesület látja el.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A munkáltató megsérti az egyenlő bánásmód követelményeit, ha közvetlen vagy közvetett módon hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, különösen az alábbi esetekben:

- munkához való hozzájutásban, különösen nyilvános álláshirdetésben, a munkára való felvételben, az alkalmazási feltételekben;
- foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését megelőző, azt elősegítő eljárással összefüggő rendelkezésben.

A fogyatékossgal élő személyek számára a fogyatékossgukat is toleráló, akadálymentesített munkahelyek felkutatása nagyon nehéz. Fogyatékossgal élő személyeket általában speciális munkáltatók foglalkoztatnak, amelyek csak a nagyobb városokban található és csak korlátozott számban alkalmazzák a megváltozott képességekkel rendelkező személyeket. A közlekedés feltételei sem minden esetben kedveznek a fogyatékossgal élő személyeknek, ezáltal a munkahelyre való eljutás nehézségbe ütközik.

A különböző mértékben megjelenő akadályok miatt a fogyatékossgal élő emberek nagy része kiszorul a munkaerő piacról, és ha állapota jogosulttá teszi, rokkantsági nyugdíjasként vagy rokkantsági járadékosként inaktívvá válik. Jobb helyzetben vannak azok, akik családban élnek és családtagjaik segítségével élik a mindennapjaikat. Az idősebb, egyedül élő fogyatékos személyek többsége szociális otthonokban élik le életüket.

A foglalkoztatás során Tapolca város tiszteletben tartja a munkavállalók emberi értékeit, méltóságát, egyediségét. A munkavállalók érdekeit figyelembe véve azokat összeegyeztetve olyan munkafeltételeket, munkakörülményeket, munkahelyi légkört alakítunk ki, amelyek ezeknek az alapvető értékeknek a megőrzéséhez és megerősítéséhez hozzájárulnak.

Tapolca város a foglalkoztatási viszony keretei között is a partnerség elvének érvényesítésére törekszik.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A fogyatékossgal élők önálló életvitelét támogató helyi szervezet az ÉFOÉSZ Tapolcai Közhasznú Szervezet, mely fogadja a környező településekről bejáró fogyatékosok támogatását is. Az érintetteknek szervezett programok:

Játzóház, zeneterápia, judo foglalkozások, tánc foglalkozások, dráma foglalkozások, lovasterápia, Szülőknek szervezett foglalkozások:

klubfoglalkozások

Szakembereknek nyújtott segítség: tanfolyamok, esetmegbeszélések

A szervezet részt vesz a „Kulcs programban” (alternatív lakhatási, támogatási forma fogyatékossgal élők részére).

További fontos teendők:

- A fogyatékossgal élő személyek speciális munkahelyen történő foglalkoztatása további feltételeinek megteremtése.
- Integrált munkavégzést támogató programok kidolgozása.
- A rehabilitációs foglalkoztatás támogatási rendszerének felülvizsgálata, munkaadói támogatási rendszer átalakítása.
- A fogyatékossgal élő emberek számára meg kell könnyíteni a kapcsolatteremtést, és javítani kell a kommunikációs lehetőségeket a hátrányok leküzdése, az integrációs esélyek növelése érdekében.
- Az előítéletek csökkentése, a társadalmi kohézió növelése érdekében támogatni kell az egyes hátrányos helyzetű csoportokat a sikeres foglalkoztathatósági esélyek növelése és a társadalmi integráció elérése érdekében az alapellátásban működő szolgáltatások támogató programjain, valamint a nem állami szervezetek és önkéntes segítők tevékenységén keresztül.
- A társadalmi kirekesztés elleni küzdelmet a hatékonyság növelése érdekében célzott programokkal, kiadványokkal, kampányokkal is támogatni kell.

- A munkahelyi integráció elősegítése érdekében szélesíteni kell azokat az eszközöket, feltételeket, amelyek igénybevétele mellett több fogyatékossgal élő ember dolgozhat a nem fogyatékos emberekkel együtt. Ki kell építeni a súlyosan fogyatékos személyek „terápiás foglalkoztatásának” jogszabályi, szakmai, tárgyi és finanszírozási hátterét.
- Szabályozni szükséges a munkáltató rehabilitációs feladatait. A jogszabályi környezet átalakítására kell ösztönözni a törvényhozókat, lehetővé kell tenni valamennyi munkavégző képességgel rendelkező, és munkát vállalni szándékozó fogyatékos állampolgár foglalkoztathatóságát.
- A Család- és Gyermekejóléti Központban havi egy alkalommal tart fogadóórát fogyatékossgügyi tanácsadó szakember, aki a járás területén fogyatékossgal élőknek főként tanácsadással, információnyújtással, munkaerőpiaci szolgáltatások ajánlásával, ügyintézésel, sorstárs csoportok szervezésével működik közre életminőségük javításában, önálló életvitelük fenntartásában. A fogyatékossgügyi tanácsadó feladatkörében tartozik az érzékenyítés is, így az óvodai-, iskolai szociális segítőkkel közösen oktatási intézményeknek ajánlanak programot.
- A Testi – Lelki Egészségfejlesztési központ foglalkoztat mentális egészségfejlesztőt, aki a mentálhigiénés képesítése mellett gyógypedagógiai képességgel is rendelkezik. Fogyatékossgal élők is fordulhatnak a központhoz mentálhigiénés tanácsadás miatt.

7.2 Fogyatékossgal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékossgal élő személyek részére biztosítandó esélyegyenlőség egyik eszköze az akadálymentesítés, amely alatt ma már valamennyi fogyatékossgai csoporthoz tartozó ember speciális szükségleteinek figyelembe vételével kialakítandó komplex akadálymentesítést kell érteni. Nemcsak liftek és rámpák szerelését jelenti, hanem hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek stb. elhelyezését, beszerzését is. Sőt nemcsak az épületek, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférését is jelenti, például honlap akadálymentesítése, ezen kívül az emberek részéről megkívánja azt a megváltoztatott szemléletet is, amely a fogyatékossgal élő személyt egyenjogúnak tekinti. Mindezek megvalósításának egyik eszköze az esélyegyenlőségi terv és annak betartása.

A fogyatékossgal élők pénzübeli, természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik. A központi rendelkezések értelmében a teljesség igénye nélkül:

- A gyermekek vonatkozásában a fogyatékos vagy tartósan beteg gyermek részére emelt összegű családi pótlékot folyósítanak.
- A szülőt tartósan beteg, fogyatékos gyermeke után 2 nap pótszabadság illeti meg.
- A magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek és kísérője a tömegközlekedési eszközök igénybevétele során kedvezményben részesülnek.
- Az oktatási-nevelési intézményekben az igénybevett étkeztetés során 50 %-os térítési díjkedvezmény jár a tartósan beteg és fogyatékos gyermekek részére.
- A fogyatékossgai támogatásban részesülő személyek gépkocsi beszerzési és -átalakítási támogatásban is részesülhetnek, illetőleg parkolásuk megkönnyítése érdekében parkolási igazolványt igényelhetnek.
- A munkáltatót megváltozott munkaképességű személy alkalmazása során járulékfizetési kedvezmény illeti meg.
- A tartósan beteg munkavállaló adókedvezményt kap.
- AUTISTÁK segítésére létrejövő civil szervezet támogatása
- A magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermekek részére közgyógyellátás jár. Némely betegség kezelését egészségügyi térítésköteles tevékenységgel támogatják.

- A súlyosan fogyatékos, illetve 18 év alatti tartósan beteg személyek ápolása, gondozása okán orvosi szakértői vélemény alapján (korábban a települési önkormányzat jegyzője) 2013-tól a járási hivatal az ápolást végző személy részére ápolási díjat állapít meg.

A fogyatékossgal élő és tartósan beteg személyeket közel egyenlő mértékű támogatás illeti, aztán később az életkor előre haladtával a tartósan beteg gyermekek, személyek részére megállapítható támogatások, jogosultságok ritkulnak, figyelemmel arra, hogy a két állapot eltérő sajátosságokkal rendelkeznek.

Az önkormányzat a helyi rendeletében megállapítható ellátások biztosításánál nem alkalmaz az egyes fogyatékossgal élő emberek hátrányára negatív diszkriminációt.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Tapolca városában az egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetőségét a Veszprém Megye Értelmi Fogyatékosok és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOÉSZ) Tapolcai Közhasznú Egyesület látja, a fent bemutatásra kerülő módon.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A KDOP-3.1.1/B-2f-2010-002 „a tapolcai belváros értékmegőrző rehabilitációja” pályázatnak köszönhetően, a felújítások következtében az önkormányzati épületek egy része részben vagy teljesen akadálymentesített. Keresni kell a lehetőséget arra, hogy külső források bevonásával a lehető legtöbb intézmény akadálymentes legyen.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A sportpályához való eljutás, játszótér igénybevétele akadálymentesítettsége többségében megoldott.

A helyi boltok szolgáltatásainak igénybevétele néhány esetben nehezített. A város jelenleg üzemelő honlapja akadálymentesített.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az akadálymentesítés terén csak úgy érhetünk el látványos sikereket, ha a tervezés és a kivitelezés során rendszerben gondolkozunk. Ki kell alakítanunk egy akadálymentes hálózatot, amely érinti a legfontosabb akadálymentes intézményeket, közterületeket.

A településen működő munkahelyek akadálymentesítettsége csak részben megoldott.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Kiemelt területként kell kezelni a fogyatékossgal élők akadálymentes közlekedésének lehetőségét a közművelődési intézmények tekintetében, az épületen belüli akadálymentes közlekedés lehetőségét is meg kell teremteni, folytatni kell az info-kommunikációs akadálymentesítést is. A városban lévő önkormányzati utak és járdák állapota többnyire nem teszi lehetővé az akadálymentes közlekedést.

f) *fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);*

A település nagyságából adódóan a fogyatékos személyek helyi ellátása, valamint szociális szakellátása helyben megoldott. Ebben jelentős szerepet vállal az ÉFOESZ közhasznú szervezet, melyről már korábban részletesen szoltunk.

g) *előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).*

A városban jelenleg a fogyatékosok esélyegyenlőségének biztosítása érdekében hátránykompenzáló intézkedések az épületek és terek megkezdett akadály-mentesítésén túl nem történtek.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Elsősorban a Veszprém Megye Értelmi Fogyatékosok és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOESZ) Tapolcai Közhasznú Egyesület látja el a fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programokat, a fent bemutatott szolgáltatásokkal.

Fontos civil kezdeményezés, hogy működik a városban „Az én világom – Tapolca, a Tapolca és környéki autista gyermekekért Egyesület”, amely 2014. novemberben indított önségítő kezdeményezés, amely 2015. decembertől már bejegyzett Egyesületként működik. A megalakulás elsődleges oka, hogy több szülő autizmus gyanú esetén nehézségekbe ütközik. Tapasztalva a specifikus és hiányos ellátórendszert.

Fejlődik a diagnosztika, viszont a fejlesztési lehetőségek nehezen elérhetőek, kevés az olyan szakember aki autizmusban jártas. Tapasztalat, hogy vagy nem kapja meg a gyermek a szükséges óraszámban a fejlesztést, vagy magánúton kénytelenek a szülők, ingázással biztosítani a fejlesztéseket, ha találnak szakembert illetve ha anyagi helyzetük, idejük ezt lehetővé teszi.

A tapolcai Család- és Gyermejkölési Központ segítségével védőnőknek, óvónőknek, pedagógusoknak tartanak interaktív tájékoztatást, különböző szakemberek bevonásával érzékenyítő foglalkozás keretében. Elérhető az egyesületnél autizmus-specifikus mentorszülő.

Tagszervezet által nyújtott szolgáltatások:

- Szülőcsoport – tapasztalat csere, ventillálás
- Konkrét esetre kivetítve fejlesztési lehetőségek, szakemberek felkutatása.
- Tanácsadás, segítő beszélgetés.
- Ügyintézés.
- Családsegítés, családlátogatás.

7.5 A fogyatékossgal élöket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A Veszprém Megye Értelmi Fogyatékosok és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOESZ) Tapolcai Közhasznú Egyesület és az „Az én világom – Tapolca, a Tapolca és környéki autista gyermekekért Egyesület” indít kezdeményezéseket a fent bemutatásra kerülő módon, a fogyatékossgal élöket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák felszámolására.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Munkahelyek fogyatékossgal élőkkel szembeni zártsága.	Nyílt munkaerő piaci elhelyezkedés szorgalmazása – egyszerű foglalkoztatási munkakörökben. Munkáltatók és munkavállalók érzékenyítése, felkészítése, támogatása szükséges képzés, fórum, tájékoztatás, kommunikációs kampány formájában a nyílt munkaerő piaci elhelyezkedés felé. Ingyenes akadálymentesítési tanácsadás, személyre szabott akadálymentesítés megismertetése a munkáltatókkal.
Akadálymentesítés hiánya kiemelten a szociális intézményekben, „látszat akadálymentesítés” közintézményekben (Posta, Katolikus templom)	Akadálymentesítés szorgalmazása, kiemelten a szociális és közintézményeket, „Látszat akadálymentesítés” átgondolása (Posta, Katolikus templom) Ingyenes akadálymentesítési tanácsadás, egyénre szabás.
Specifikus lakhatási férőhelyek hiánya	Támogatott lakhatás férőhelyeinek bővítése, az életminőség és az önállóság javítása céljából.
Nem megoldott azon fogyatékossgal élő gyermekek óvodai ellátása, akik együttnevelése, integrációja, a gyermek szakértői bizottság vizsgálata alapján, többségi óvodákban nem lehetséges. Ez elsősorban a súlyosan -és halmozott fogyatékossgal élő illetve az autizmusban érintett gyermekeket érinti.	Szakértői véleménye alapján integrációra, együttnevelésre nem alkalmas gyermekek részére kis létszámú óvodai csoport létrehozása.

Több célcsoportot érintő településszintű megállapítások.

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Előregedő település, elvándorlások, csökkenő lélekszám	Városban maradás ösztönzése, gyermekvállalást, letelepedést segítő programok szervezése
Helyi munkahelyek információ hiánya az esélyegyenlőségi kérdések tekintetében	Helyi munkahelyek érzékenyítése az esélyegyenlőség érdekében.
Lakossági ismeretek hiánya a helyi szolgáltatások, jó gyakorlatok működéséről.	Szolgáltatások folyamatos promótálása a helyi sajtó, média bevonása. Esélyegyenlőségi fórum működtetése.
Helyi egészségügyi rendszer hiányosságai, szolgáltatások megszűnése a városban, hiányzó orvosok	Helyi egészségügyi rendszer fejlesztése.
Közintézmények elavultsága, akadálymentesség hiánya.	Közintézmények fejlesztése.
Úthálózatok, járdák, kerékpárutak hiánya, rossz minősége	Úthálózatok, járdák, kerékpárutak építése kialakítása, javítása, fejlesztése.
Kevés bérlakás	Bérlakás állomány növelése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A helyi partnerség erősítése érdekében továbbra is ösztönözni kell a civil szervezetek és az önkormányzat közötti együttműködést annak ellenére, hogy nem mindegyik települési civil szervezet kompetens az esélyegyenlőségi problémák orvoslásában.

A civil szervezetek kapacitásainak megerősítéséhez szükséges a szervezetek munkatársainak képzése és készségeinek fejlesztése, valamint a szervezetek közötti együttműködés erősítése.

A civil szektor abszorpciós kapacitásának (támogatások felvevőképességének, felhasználásának) növeléséhez, a támogatási programok sikeres végrehajtásához és eredményességéhez rendkívül fontos a megfelelő felkészítés és háttértámogatás biztosítása. Az intézkedés végrehajtása során ezért különösen nagy hangsúlyt kell helyezni a képzésre és a projektek kidolgozásának segítésére. A civil szervezetek által megvalósítandó projektek végrehajtásához folyamatos szakmai és módszertani támogatást kell nyújtani. A foglalkoztatási és szociális szolgáltatások fejlesztése érdekében ki lehet alakítani a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatását és/vagy képzését segítő non-profit szervezetek minőségirányítási rendszerét.

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen működő civil szervezetek száma a népességéhez viszonyítva magasnak mondható. Tevékenységi körük széles skálán mozog. Legnagyobb számban az egészségüggyel, oktatással, kultúra és hagyományápolással, szabadidő, sport, szociális, mentálhigiénés valamint érdekképviseleti tevékenységkörrel rendelkező szervezetek találhatók.

A civilek többsége megbízható partnerei az önkormányzatnak, javaslataikkal, tevékenységükkel hozzájárulnak a település közügyeinek, problémáinak, aktuális kérdéseinek megoldásához, valamint állandó résztvevői az önkormányzati képviselő-testületi üléseknek. A civil szervezetek egymás közötti kapcsolata igen erős, állandó az információáramlás, az egymás iránti érdeklődés és segítség. A non-profit szervezetek egy része jó kapcsolatot ápol a testvértelepülések szervezeteivel. Ezen kötődések révén a települések intézményei, dolgozói, oktatói, diákjai csereoktatásban, nyelvi képzésben, szakmai továbbképzésben vehetnek részt. Az ilyen jellegű szerveződések eredménye a testvérvárosi kapcsolatok jelentős része. A kapcsolatok alapja mindkét esetben két közösség tagjainak személyes ismeretségén és kontaktusán alapul és ez teljesedik ki a települési szintre. Tapolca testvér-települési kapcsolatai is ennek a személyes kapcsolattartásnak köszönhetőek. Tapolca Város évente jelentős összeggel járul hozzá civil szervezetek működéséhez, programjaihoz.

Néhány, az esélyegyenlőség szempontjából releváns tapolcai civil szervezet:

- Értelmi Fogyatékosok és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOESZ)
- Mozgássérültek Megyei Egyesülete Tapolcai Csoport,
- Reményforrás Egyesület,
- Tapolcai Nőklub Egyesület
- Tapolca és Környéke Kistérségi Nyugdíjasok Érdekvédelmi, Érdekképviseleti Egyesülete,
- Tapolcai Hajléktalanokért Alapítvány
- „ÉN-KÉP-TÉR” Szociális és Mentálhigiénés Alapítvány

Egyéb civil szervezetek:

- "Gyalogelőny" Sakk Alapítvány
- Alapítvány a Magyar Népeesség Megtartásáért
- Assisi Szent Ferenc Állatmenhely Alapítvány
- Badygard King Sportegyesület
- Balaton Isover Vívóklub Közhasznú Szervezet
- Bárdos Lajos Alapítvány a Tapolcai Gyermekekért
- Batsányi János Általános Iskoláért Alapítvány
- Bauxitbányász Horgász Egyesület
- BOLDOG ÉLET a Meddő Betegekért Alapítvány
- Bölcsődéért Alapítvány
- Cukorbeteg Tapolcai Egyesülete
- Dr. Burján Imre Egészségügyi Alapítvány
- Dr. Ládics Ottó Egészségügyi Alapítvány
- Dr. Papp Pál Egészségügyi Alapítvány
- Együtt a Jövőnkért Alapítvány
- Életértékek Alapítvány
- Első Magyar Látványtár Kiállítóháza
- Erdei Racing Team Közhasznú Egyesület
- Értelmi Fogyatékosok és Segítők Országos Érdekvédelmi Szövetsége Tapolcai Közhasznú Egyesület
- Félúton Ház Alapítvány
- Glázer Sándor Egészségügyi Alapítvány
- Kinizsi Táncgyűttes és Kulturális Egyesület
- Magyar Kyokushin Karate Seibukai Szervezet
- MOL-NARI Fallabda Sportegyesület
- Mozgássérültek Megyei Egyesülete Tapolcai Csoport
- Nemzetközi Motocross Enduro-Quad Centrum-Ev Egyesület
- Ovisokért Alapítvány

- Pro Certo Alapítvány
 - Reményforrás Egyesület
 - Rozsdamarók Veteránjármű Egyesülete
 - Szent György-hegy Hegyközség
 - Tanúhegyek Egyesület
 - Tapolca és Környéke Bányászati Hagyományápoló Egyesület.
 - Tapolca és Környéke Honvéd Bajtársi Egyesület
 - Tapolca és Környéke Kistérségi Nyugdíjasok Érdekvédelmi, Érdekképviselői Egyesülete
 - Tapolca Város Épített és Természeti Környezetéért Közalapítvány
 - Tapolca Városi Sportegyesület (TVSE)
 - Tapolcai ÁFÉSZ idősek Szociális és Kulturális támogatásáért Alapítvány
 - Tapolcai Barackvirág Óvodáért Alapítvány
 - Tapolcai Diáksport Bizottság
 - Tapolcai Finn Barátok Köre
 - Tapolcai Hajléktalanokért Alapítvány
 - Tapolcai Honvéd SE
 - Tapolcai Horgászegyesület
 - Tapolcai Kórházért Alapítvány
- b) *helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;*

Az önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség korrekt. Az egyes szervezetek vezetői az önkormányzat rendezvényeinek rendszeres meghívottjai, véleményükre számít a település vezetősége. Pályázati rendszert alkalmazva évente támogatást biztosít az önkormányzat a civil szervezetek részére szakmai és működési költségek biztosítása érdekében.

- c) *önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;*

Tapolca Város tagja volt a 33 tagönkormányzat társulásának (Tapolca Környéki Önkormányzati Társulás). 2014. január 1-től a Képviselő-testület döntése alapján megszűnt a tagsági viszony, de ennek ellenére a város és a járás települései, valamint azok társulásai között a szakmai partnerség továbbra is jól működik. (Pl. Területi együttműködés megvalósítása a Tapolcai térségben az esélyegyenlőség érvényesítése és foglalkoztatás javítása érdekében” című ÁROP-1.A.3.-2014-2014-0083 kódszámú pályázat, a „Humán szolgáltatások fejlesztése Tapolcán és környékén” című EFOP-1.5.2-16-2017-00012 projekt, melyek keretében több partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös program valósult meg. Utóbbi projekt az alábbi 7 település részvételével: Tapolca, Gyulakeszi, Raposka, Lesencetomaj, Lesenceistvánd, Zalahaláp, Monostorapáti.)

Tapolca város, Gyulakeszi község és Raposka község önkormányzatai 2013. március 1. napjától közös önkormányzati hivatalt hoztak létre és tartanak fenn.

Tapolcai Szociális Alapszolgáltatási Intézményi Társulás tagjai:

- Tapolca Város Önkormányzata
- Raposka Község Önkormányzata
- Gyulakeszi Község Önkormányzata

- d) *a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége*

Tapolca városban német és roma nemzetiségi önkormányzat működik.

2024.10.09.-én megalakult Tapolcán az új német és a roma nemzetiségi önkormányzat, megtartotta alakuló ülését (elsőként) a német, majd a helyi roma nemzetiségi önkormányzat a

polgármesteri hivatal emeleti tanácstermében. A képviselők esküt tettek, megválasztották vezető tisztségviselőiket, elfogadták a szervezeti működési szabályzatokat, illetve többek között elképzeléseikről, gyakorlati teendőikről egyeztettek a hivatal illetékes munkatársaival. A névjegyzékben szereplő német nemzetiségi választópolgárok száma 22 volt, ebből 15 fő jelent meg a szavazófülkékben, ugyanennyi volt a beérkezett lezárt borítékok száma is. Érvénytelen szavazat nem volt. Molnár Attila Ferenc és Molnárné Resch Myrtil jelöltre egyaránt 13 érvényes voks érkezett, Varga Pem Annamária 11 darab szavazatot kapott a választóktól.

A roma nemzetiségi önkormányzat választáson összesen 70 fő szerepelt a választási névjegyzékben, ebből 41 fő jelent meg az urnáknál. Lendvai Ramóna 24 szavazatot, Szikszai János Richárd szintén 24 voksot, Szikszai Csaba pedig 22 szavazatot kapott. Az eskütételt követően a választásokon eredményesen szereplő képviselők megválasztották a helyi roma nemzetiségi önkormányzat elnökét és elnökhelyettesét, illetve elfogadták a szervezeti működési szabályzatot. A szavazás eredményeként Szikszai János Richárd láthatja el a roma nemzetiségi önkormányzat elnöki teendőit, Lendvai Ramóna pedig alelnöki megbízatást kapott a megválasztott képviselők egyhangú döntése alapján.

A német nemzetiségi önkormányzat képviselői folyamatosan figyelemmel kísérik a település életét, javaslataikkal, véleményükkel, jelzéseikkel sokat tesznek azért, hogy a célcsoportba tartozók életminősége, esélyegyenlősége javuljon.

A roma nemzetiségi önkormányzat frissen alakult, így esetükben fontos cél az aktivitás ösztönzése.

A Tapolcai Roma és Német Nemzetiségi Önkormányzat esélyegyenlőségi tevékenysége a társadalmi integráció és a hátrányos megkülönböztetés csökkentése érdekében számos területre kiterjedhet.

A kulturális esélyegyenlőség érdekében a Roma Nemzetiségi Önkormányzat roma zenei, tánc- és kézműves programokat szervezhet, valamint népszerűsítheti a roma kultúrát a társadalmi elfogadás erősítése érdekében. A Német Nemzetiségi Önkormányzat hagyományőrző rendezvényekkel, például sváb bálokkal és ünnepekkel, valamint a német nyelv és hagyományok ápolásával járulhat hozzá a kulturális sokszínűséghez.

A diszkrimináció elleni fellépésben mindkét önkormányzat kiemelt jelentőséggel bír.

(közösségi fórumokat és szemléletformáló kampányokat szervezhet, amelyek a társadalmi előítéletek csökkentését célozzák). Az együttműködés érdekében szoros kapcsolatot kell ápolniuk más civil szervezetekkel és állami intézményekkel, valamint részt vehetnek országos és regionális esélyegyenlőségi programokban. Mindezekkel az önkormányzatok nemcsak a nemzetiségi közösségek jólétét növelik, hanem a társadalmi kohéziót is erősítik Tapolcán.

A Tapolcai Roma és Német Nemzetiségi Önkormányzatok esélyegyenlőségi tevékenysége arra irányul, hogy elősegítse a roma és német közösségek társadalmi integrációját, csökkentse a hátrányos megkülönböztetést, valamint támogassa a nemzetiségek kulturális identitásának megőrzését.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek a tevékenységi körüknek megfelelő esélyegyenlőségi feladataiban aktívan közreműködnek. Pl. Támogató szolgálat működtetése, érdekképviselési feladatok ellátása stb.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nincs adatunk róla.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában,

összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó hivatali, önkormányzati, kormányhivatali szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek, valamint a civil szervezetek képviselői. Az előkészítés módszere a személyes és az online kapcsolattartás, mely az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd a programtervezet véleményezésére koncentrált. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A helyzetelemzés előkészítésben részt vevő szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek a tevőleges bevonás során segítettek az adattáblák kitöltését és javaslatot tettek az egyes alfejezetek részletes kifejtésére, szöveges kiegészítésére. A helyzetelemzés előkészítésében résztvevők támogatták az intézkedési tervben szereplő intézkedések elfogadását, amelynek megvalósítására reális lehetőséget is láttak. HEP fórum megvalósult 2023 évben. Jelen HEP véleményezésébe kiegészítésébe előzetes és folyamatszerűen minden érintett szervezet bevonásra került.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kevés bérlakás, felhalmozott tartozások. 2. Szolgáltatások promotálása 3. Romák érdekképviselője, életminőségük és munkaerőpiaci esélyeik javítása 4. Intézményrendszer hiányossága. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bérlakásállomány bővítése, munkásszálló kialakítása 2. Helyi médiában való gyakoribb megjelenés. 3. Roma Önkormányzat aktivitásának szorgalmazása, integráció a munka világába. 4. CSAÓ, Hajléktalanok kiléptető lakása,
Gyermekek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kevés gyermeklétszám (előregedő település) 2. Iskolások nyári foglalkoztatása 3. Nincs „helyettes szülő” a városban hiányzó helyettes szülői hálózat, 4. Kevés nevelőszülő 5. Generációk közötti kevés kapcsolat. 6. Jelzőrendszer működésének fontossága 7. Gyermekek, fiatalok biztonságos együttlétét elősegítő közösség hely hiánya és egyre növekvő igénye 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gyermekvállalás ösztönzése 2. Nyári napközis táborok szervezése, Idősek Klubjával közös programok az eltérő generációk részére 3. Helyettes szülők toborzása 4. Nevelőszülők toborzása. 5. Aktív nyugdíjas pedagógusok által tartott korrepetálás, közösségi szolgálat ösztönzése, kortárssegítő csoport kialakítása 6. Jelzőrendszer fontosságának interiorizációja 7. Ifjúsági ház létesítése
Idősek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Egészségügyi ellátáshoz való eljutás 2. Időkori depresszió 3. Idősek intézményi ellátásának kérdései 4. Egészségügyi biztonságérzet csökkenése 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Személyszállítás megszervezése 2. Mentálhigiénés tanácsadás 3. Intézményrendszer bővítése (időotthon, idősek klubjának fejlesztése) 5. Tapolcai Deák Jenő Kórház aktív ágyainak

		megtartása, kórház fejlesztése, otthonápolás fejlesztése
Nők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nők elleni erőszak 2. Fiatal pályakezdő nők munkanélkülisége 3. Egyedülálló szülők problémaköre 4. Gyermeket nevelő nők foglalkoztatottsága 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bántalmazott nők segítése 2. Munkahelyek érzékenyítő programja 3. Célzott szakszerű segítség kialakítása, részmunkaidős foglalkoztatás szorgalmazása 4. Családbarát munkahely, családi napközi
Fogyatékossgal élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Munkahelyek fogyatékossgal élőkkel szembeni zártsága 2. Akadálymentesítés hiánya 3. Specifikus lakhatási férőhelyek hiánya 4. Nem megoldott azon fogyatékossgal élő gyermekek óvodai ellátása, akik a gyermek szakértői bizottság vizsgálata alapján, többségi óvodákban nem lehetséges (elsősorban a súlyosan -és halmozott fogyatékossgal élő, autizmusban érintett gyermekeket érinti). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Munkáltatók és munkavállalók érzékenyítése, bővíteni a specifikus munkahelyek számát 2. Akadálymentesítés 3. Támogatott lakhatás bővítése 4. Szakértői véleménye alapján integrációra, együttnevelésre nem alkalmas gyermekek részére kis létszámú óvodai csoport létrehozása.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	<ol style="list-style-type: none"> 1. Előregedő település, elvándorlások, csökkenő lélekszám 2. Helyi munkahelyek információ hiánya az esélyegyenlőségi kérdések tekintetében 3. Lakossági ismeretek hiánya a helyi szolgáltatások, jó gyakorlatok működéséről. 4. Helyi egészségügyi rendszer hiányosságai, szolgáltatások megszűnése a városban, hiányzó orvosok 5. Közintézmények elavultsága, akadálymentesség hiánya. 6. Úthálózatok, járdák, kerékpárutak hiánya, rossz minősége 7. Kevés bérlakás 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Városban maradás ösztönzése, gyermekvállalást, letelepedést segítő programok szervezése 2. Helyi munkahelyek érzékenyítése az esélyegyenlőség érdekében. 3. Szolgáltatások folyamatos promótálása a helyi sajtó, média bevonása. Esélyegyenlőségi fórum működtetése. 4. Helyi egészségügyi rendszer fejlesztése. 5. Közintézmények fejlesztése. 6. Úthálózatok, járdák, kerékpárutak építése kialakítása, javítása, fejlesztése. 7. Bérlakás állomány növelése.

1.2 A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont faktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Romák és mélyszegénységben élők társadalmi felzárkóztatásának segítése	Polgármester, jegyző, képviselő-testület, esélyegyenlőségi referensek, Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet, Család- és Gyermejjóléti Központ, Testi – Lelki Egészségfejlesztési Központ, intézmények vezetői, civilek, segélyszervezetek
Gyermekek	Gyermekek esélyegyenlőségének növelése	Polgármester, jegyző, képviselő-testület, esélyegyenlőségi referensek, Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet, Család- és Gyermejjóléti Központ, Testi – Lelki Egészségfejlesztési Központ, intézmények vezetői, civilek, segélyszervezetek, óvodavezető és az óvodai dolgozók, bölcsőde, iskolák, gyámhivatal
Idősek	Idősek életkörülményeinek javítása	Polgármester, jegyző, képviselő-testület, esélyegyenlőségi referensek, Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet, Idősek Nappali Ellátása, Család- és Gyermejjóléti Központ, Testi – Lelki Egészségfejlesztési Központ, Idősek Otthonai, Tapolcai Deák Jenő Kórház, intézmények vezetői, civilek, segélyszervezetek, gerontológia
Nők	Nők foglalkoztatottsága, áldozattá válása	Polgármester, jegyző, képviselő-testület, esélyegyenlőségi referensek, Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet, Család- és Gyermejjóléti Központ, Testi – Lelki Egészségfejlesztési Központ, intézmények vezetői, civilek, segélyszervezetek
Fogyatékossgal élők	Fogyatékossgal élők foglalkoztatottságának elősegítése.	Polgármester, jegyző, képviselő-testület, esélyegyenlőségi referensek, Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet, Család- és Gyermejjóléti Központ, Testi – Lelki Egészségfejlesztési Központ, intézmények vezetői, civilek, segélyszervezetek? ÉFOÉSZ Tapolca, Tapolcai Autista Egyesület

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák nyitottak és aktívan közreműködnek az integrációs kezdeményezésekben.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők a segítségi lehetőségeket használva életszínvonaluk emelkedjen.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek szabadidejük hasznos eltöltését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök bio-pszicho-szociális állapotára.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmód elvét.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékossgal élők társadalmi integrációjára.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

1.4.1

A	Intézkedés címe:	Romák és mélyszegénységben élők társadalmi felzárkóztatásának segítése
B	Feltárt probléma megnevezése	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kevés és rossz állapotú bérlakások, 2. A lakosság nem rendelkezik megfelelő információval szociális és mentálhigiénés tapolcai szolgáltatásokról 3. Romák életminősége alacsony színvonalú és hátrányosak munkaerőpiaci esélyeik, 4. Hajléktalan személyek integrációja – lépcsőzetes hajléktalanellátó rendszer továbbfejlesztése külső lakhatással 5. Családok Átmeneti Otthonának hiányzik.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bérlakásállomány bővítése, bérlakásépítés, a lakhatatlannak nyilvánított bérlakások felújítása. 2. Helyi médiában való gyakoribb megjelenés. a lakosok megfelelő információval való ellátása nyilvánosság (Tapolca TV, Tapolcai Újság) 3. Roma önkormányzat aktivitásának ösztönzése, 4. Romák integrációja a munka világába. 5. Családok Átmeneti Otthonának kialakítása 6. Lépcsőzetes hajléktalanellátó rendszer fejlesztése <p>RÖVIDTÁVÚ CÉL: megfelelő hiteles információ beszerzése, megvizsgálása, értékelése, felhasználása a felsorolt pontokban. KÖZÉPTÁVÚ CÉL: kapacitások, erőforrások feltárása mozgósítása HOSSZÚTÁVÚ CÉL: Romák és mélyszegénységben élők társadalmi felzárkóztatásának segítése</p>
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	<p> Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia Településfejlesztési koncepció Tapolca Város Környezetvédelmi programja Tapolca Város Közlekedésfejlesztési Koncepciója Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció Tapolca Város Közművelődési programja Településrendezési terv Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, önkormányzat szociális rendelete </p>
E	Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • adatgyűjtés, • igény és költségek felmérés • pályázati források monitorozása, elkészítése • humán erőforrás, megfelelő szakembergárda felkutatása, aktivizálása • szükség szerint vállalkozók, cégek, civil szervezetek aktivizálása, bevonása a cél megvalósításába. • lobbitevékenység
F	Az intézkedés felelőse	<p>Kiemelt célcsoportok, polgármester, jegyző, képviselő-testület, Közös Önkormányzati Hivatal dolgozói, esélyegyenlőségi referensek, külső szakemberek (szakértők), közintézményben</p>

		dolgozók, egészségügyi dolgozók, házi gondozók, családsegítők, gyermekjóléti és szociális szolgálat dolgozói, civil szervezetek, vállalkozók. Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet, Család- és Gyermekjóléti Központ, Testi – Lelki Egészségfejlesztési Központ
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Felújított önkormányzati lakások száma minimum 1 darab, épített bérlakások száma minimum 5 db, CSÁO megnyitása, kiléptető lakás kialakítása 2 fővel. Évente minimum 5 média megjelenés
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humánerőforrás, aktivitás, anyagi - pályázati forrás felkutatása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Csökkenő mélyszegénység a városban, roma csoportok esélyegyenlőségi helyzetének javulása, csökkenő elvándorlás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

1.4.2

A	Intézkedés címe:	Gyermekek esélyegyenlőségének növelése
B	Feltárt probléma megnevezése	<ol style="list-style-type: none"> 1. Iskoláskorú gyerekek nyári szünetében való foglalkoztatásának folytonossága. A dolgozó szülők, humánerőforrásuk hiányában nyáron problémát okoz munkaidőben az iskoláskorú gyermekek felügyelete, ezért szükséges rendszeres nyári táboroztatás megvalósítása. 2. Nincs helyettes szülő a városban 3. Kevés a nevelőszülő 4. Generációk közötti kevés kontaktus 5. Jelzőrendszer működésének fontossága 6. Gyermekek, fiatalok biztonságos együttlétét elősegítő közösség hely hiánya és egyre növekvő igénye 7. Kevés gyermeklétszám (előregedő település)
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<ol style="list-style-type: none"> 1. Több, folyamatos nyári napközis tábor szervezése. 2. Helyettes szülői hálózat kialakítása 3. Nevelőszülővé válás ösztönzése 4. Az idősek nappali ellátásának közvetítő szerep biztosítása idősek és fiatalok között a szükségletek és igények felmérése mellett. 5. Jelzőrendszer fontosságának tudatosítása 6. Ifjúsági ház létesítése 7. Gyermekvállalás elősegítése <p>RÖVIDTÁVÚ CÉL: megfelelő hiteles információ beszerzése, megvizsgálása, értékelése, felhasználása a felsorolt pontokban. KÖZÉPTÁVÚ CÉL: kapacitások, erőforrások feltárása mozgósítása HOSSZÚTÁVÚ CÉL: Gyermekek esélyegyenlőségének növelése</p>
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	<p>Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia Településfejlesztési koncepció Tapolca Város Környezetvédelmi programja Tapolca Város Közlekedésfejlesztési Koncepciója Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció Tapolca Város Közművelődési programja Településrendezési terv, Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, önkormányzat szociális rendelete</p>
E	Tevékenységek (a beavatkozás)	<ul style="list-style-type: none"> • adatgyűjtés, • igény és költségek felmérés

	tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • pályázati források monitorozása, elkészítése • humánerőforrás, megfelelő szakembergárda felkutatása, aktivizálása • képzések, tanfolyamok, szupervízió felkutatása, lebonyolítása • szükség szerint vállalkozók, cégek, civil szervezetek aktivizálása, bevonása a cél megvalósításába. • lobbitevékenység • előadások szervezése • jogi segítségnyújtás biztosítása
F	Az intézkedés felelőse	Kiemelt célcsoportok, polgármester, jegyző, képviselő-testület, Közös Önkormányzati Hivatal dolgozói, esélyegyenlőségi referensek, külső szakemberek (szakértők), közintézményben dolgozók, egészségügyi dolgozók, házi gondozók, családsegítők, gyermekjóléti és szociális szolgálat dolgozói, civil szervezetek, vállalkozók. Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet, Család- és Gyermekjóléti Központ, Testi – Lelki Egészségfejlesztési Központ
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Minimum évente 3 nyári tábor szervezése, nevelőszülők számának növekedése, idősek és gyermekek közös programja minimum 1 évente 10 – 10 fővel, 1 darab közösségi hely nyitása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humánerőforrás, aktivitás, anyagi - pályázati forrás felkutatása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

1.4.3

A	Intézkedés címe:	Idősek életkörülményeinek javítása
B	Feltárt probléma megnevezése	<p>1. Problémát okoz az egyedülálló időseknek városon belül a szakellátásokhoz való eljutás.</p> <p>2. Időskori depresszió, elmagányosodás.</p> <p>3. Nem megoldott az idősek megfizethető bentlakásos ellátása, valamint a nappali ellátás infrastruktúrája.</p> <p>4. Idősek egészségügyi biztonságérzetének csökkenése, a Tapolcai Deák Jenő Kórház aktív ágyainak megszűnése miatt.</p>
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<p>1. Személyszállítási megszervezése. Egyedülálló idősek egészségügyi ellátáshoz való eljuttatása. Ehhez nélkülözhetetlen volna a városnak egy személyszállító autó beszerzése, illetve annak működtetésére humánerőforrás.</p> <p>2. Mentálhigiénés tanácsadás szolgáltatás fejlesztése, Lelki Egészségfejlesztési Központ bevonásával.</p> <p>3. Szükségszerű volna önkormányzati idősek otthona (bentlakásos) létrehozása, illetve az idősek nappali ellátásának épületének felújítása, fejlesztése (demens részleggel bővítés).</p> <p>4. Tapolcai Deák Jenő Kórház aktív ágyainak megtartása, kórház fejlesztése, az idősek egészségügyi biztonságérzetének javítása.</p> <p>RÖVIDTÁVÚ CÉL: megfelelő hiteles információ beszerzése, megvizsgálása, értékelése, felhasználása a felsorolt pontokban. KÖZÉPTÁVÚ CÉL: kapacitások, erőforrások feltárása mozgósítása HOSSZÚTÁVÚ CÉL: Idősek életkörülményeinek javítása</p>
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	<p>Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia Településfejlesztési koncepció Tapolca Város Környezetvédelmi programja Tapolca Város Közlekedésfejlesztési Koncepciója Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció Tapolca Város Közművelődési programja Településrendezési tervEgyenlő Bánásmódról és az</p>

		Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, önkormányzat szociális rendelete
E	Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • adatgyűjtés, • igény és költségek felmérés • pályázati források monitorozása, elkészítése • humánerőforrás, megfelelő szakembergárda felkutatása, aktivizálása • képzések, tanfolyamok, szupervízió felkutatása, lebonyolítása • szükség szerint vállalkozók, cégek, civil szervezetek aktivizálása, bevonása a cél megvalósításába. • lobbitevékenység • előadások szervezése
F	Az intézkedés felelőse	Kiemelt célcsoportok, polgármester, jegyző, képviselő-testület, Közös Önkormányzati Hivatal dolgozói, esélyegyenlőségi referensek, külső szakemberek (szakértők), közintézményben dolgozók, egészségügyi dolgozók, házi segítségnyújtás gondozónői, civil szervezetek, vállalkozók. Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet, Idősek Nappali Ellátása, Idősek Otthonai, Család- és Gyermekejélési Központ, Testi – Lelki Egészségfejlesztési Központ
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	probléma specifikus elosztásban, 2029. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	1 darab idősek otthona megnyitása, egészségügyi ellátórendszer fejlődése, otthonápolás igénybevételének növelése, házi segítségnyújtás igénybevételének növekedése LEK-be való idős korosztály bevonása minimum évente 30 fő
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás, aktivitás, anyagi - pályázati forrás felkutatása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás, mentális egészségfejlesztés
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

1.4.4

A	Intézkedés címe:	Nők foglalkoztatottsága, áldozattá válása
B	Feltárt probléma megnevezése	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nők ellen elkövetett erőszak csökken, de látencia jelensége köztudott. 2. Fiatal, pályakezdő nők munkanélkülisége 3. Egyedülálló szülők problémaköre 4. Gyermeket nevelő nők foglalkoztatottsága
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bántalmazott nők segítése, nők informálása, segítése védőnői, orvosi, egyházi és civil szervezetek bevonásával 2. Fiatal, pályakezdő nők foglalkoztatásának elősegítése 3. Célzott szakszerű segítség kialakítása 4. Családbarát munkahelyek, atipikus foglalkoztatási formák létrehozása (részmunkaidő, rugalmas munkavégzés, esetlegesen gyermekfelügyelet biztosítása a munkahelyen), családi napközi kezdeményezése ahol - a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - öt gyermek gondozható. <p>RÖVIDTÁVÚ CÉL: megfelelő hiteles információ beszerzése, megvizsgálása, értékelése, felhasználása a felsorolt pontokban. KÖZÉPTÁVÚ CÉL: kapacitások, erőforrások feltárása mozgósítása HOSSZÚTÁVÚ CÉL: Nők foglalkoztatottságának elősegítése, áldozattá válás prevenciója és/vagy intervenciója.</p>
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia Településfejlesztési koncepció Tapolca Város Környezetvédelmi programja Tapolca Város Közlekedésfejlesztési Koncepciója Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció

		<p>Tapolca Város Közművelődési programja Településrendezési terv Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXXV. törvény, önkormányzat szociális rendelete</p>
E	<p>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</p>	<ul style="list-style-type: none"> • adatgyűjtés, • igény és költségek felmérés • pályázati források monitorozása, elkészítése • humánerőforrás, megfelelő szakembergárda felkutatása, aktivizálása • képzések, tanfolyamok, szupervízió felkutatása, lebonyolítása • szükség szerint vállalkozók, cégek, civil szervezetek aktivizálása, bevonása a cél megvalósításába. • lobbitevékenység • előadások szervezése
F	<p>Az intézkedés felelőse</p>	<p>Kiemelt célcsoportok, polgármester, jegyző, képviselő-testület, Közös Önkormányzati Hivatal dolgozói, esélyegyenlőségi referensek, külső szakemberek (szakértők), közintézményben dolgozók, egészségügyi dolgozók, házi segítségnyújtás gondozónői, civil szervezetek, vállalkozók. Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet, Idősek Nappali Ellátása, Idősek Otthonai, Család- és Gyermekejélési Központ, Testi – Lelki Egészségfejlesztési Központ</p>
H	<p>Az intézkedés megvalósításának határideje</p>	<p>folyamatos, probléma specifikus elosztásban, 2029. december 31.</p>
I	<p>Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)</p>	<p>A nők LEK-be való bevonása évente minimum 20 fő Nők elleni erőszak kampány évente minimum 1 alkalommal</p>
J	<p>Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások</p>	<p>Humánerőforrás, aktivitás, anyagi - pályázati forrás felkutatása</p>
K	<p>Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága</p>	<p>Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás, mentális egészségfejlesztés</p>
L	<p>Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása</p>	<p>Nem releváns</p>

1.4.5

A	Intézkedés címe:	Fogyatékossgal élők foglalkoztatottságának elősegítése.
B	Feltárt probléma megnevezése	<ol style="list-style-type: none"> 1. Munkahelyek fogyatékossgal élőkkel szembeni zártsága. 2. Akadálymentesítés hiánya kiemelten a szociális intézményekben, „látszat akadálymentesítés” közintézményekben (Posta, Katolikus templom) 3. Specifikus lakhatási férőhelyek hiánya 4. Nem megoldott azon fogyatékossgal élő gyermekek óvodai ellátása, akik a gyermek szakértői bizottság vizsgálata alapján, többségi óvodákban nem lehetséges (elsősorban a súlyosan -és halmozott fogyatékossgal élő, autizmusban érintett gyermekeket érinti).
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nyílt munkaerő piaci elhelyezkedés szorgalmazása – egyszerű foglalkoztatási munkakörökben. Munkáltatók és munkavállalók érzékenyítése, felkészítése, támogatása szükséges képzés, fórum, tájékoztatás, kommunikációs kampány formájában a nyílt munkaerő piaci elhelyezkedés felé. Ingyenes akadálymentesítési tanácsadás, személyre szabott akadálymentesítés megismertetése a munkáltatókkal. 2. Akadálymentesítés szorgalmazása, kiemelten a szociális és közintézményeket, „Látszat akadálymentesítés” átgondolása (Posta, Katolikus templom) Ingyenes akadálymentesítési tanácsadás, egyénre szabás. 3. Támogatott lakhatás férőhelyeinek bővítése, az életminőség és az önállóság javítása céljából. 4. Szakértői

		<p>vélemény alapján integrációra, együttnevelésre nem alkalmas gyermekek részére kis létszámú óvodai csoport létrehozása.</p> <p>RÖVIDTÁVÚ CÉL: megfelelő hiteles információ beszerzése, megvizsgálása, értékelése, felhasználása a felsorolt pontokban. KÖZÉPTÁVÚ CÉL: kapacitások, erőforrások feltárása mozgósítása. HOSSZÚTÁVÚ CÉL: Fogyatékkal élők foglalkoztatottságának elősegítése.</p>
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	<p>Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia Településfejlesztési koncepció Tapolca Város Környezetvédelmi programja Tapolca Város Közlekedésfejlesztési Koncepciója Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció Tapolca Város Közművelődési programja Településrendezési terv Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, önkormányzat szociális rendelete</p>
E	Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • adatgyűjtés, • igény és költségek felmérés • pályázati források monitorozása, elkészítése • humánerőforrás, megfelelő szakembergárda felkutatása, aktivizálása • képzések, tanfolyamok, szupervízió felkutatása, lebonyolítása • szükség szerint vállalkozók, cégek, civil szervezetek aktivizálása, bevonása a cél megvalósításába. • lobbitevékenység • előadások szervezése
F	Az intézkedés felelőse	<p>Kiemelt célcsoportok, polgármester, jegyző, képviselő-testület, Közös Önkormányzati Hivatal dolgozói, esélyegyenlőségi referensek, külső szakemberek (szakértők), közintézményben dolgozók, egészségügyi dolgozók, házi segítségnyújtás gondozónői, civil szervezetek, vállalkozók. Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet, Idősek Nappali Ellátása, Idősek Otthonai, Család- és Gyermejjóléti Központ, Testi – Lelki Egészségfejlesztési Központ</p>
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	<p>fogyatékkal élő személyek munkába állásának számának emelkedése érzékenyített cégek száma évente minimum 2 alkalom Posta épület és a Katolikus templom akadálymentesítése 5 fős óvodai csoport kialakítása súlyos fogyatékkal élő gyermekek részére</p>
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humánerőforrás, aktivitás, anyagi - pályázati forrás felkutatása

K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás, mentális egészségfejlesztés
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1	Előregedő település, elvándorlások, csökkenő lélekszám	Előregedő település, elvándorlások, csökkenő lélekszám	Városban maradás ösztönzése, gyermekvállalást, letelepedést segítő programok szervezése	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia</p> <p>Tapolca Város Környezetvédelmi programja</p> <p>Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve</p> <p>Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió</p> <p>Tapolca Város Közművelődési programja</p>	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030),</p> <p>Új Roma Stratégia(2019-2030)</p> <p>Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)</p> <p>Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)</p> <p>Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)</p>	Városban maradás ösztönzése, gyermekvállalást, letelepedést segítő programok szervezése	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	Gyermekvállalást, letelepedést ösztönző programok szervezése évente minimum 1 alkalommal	pályázati források felkutatása, benyújtása, saját szakmai humánerőforrás munkaidő terhére	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns
2	Helyi munkahelyek információ hiánya az esélyegyenlőségi kérdések tekintetében	Helyi munkahelyek információ hiánya az esélyegyenlőségi kérdések	Helyi munkahelyek érzékenyítése az esélyegyenlőség érdekében.	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal</p>	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030),</p> <p>Új Roma</p>	Helyi munkahelyek érzékenyítése az esélyegyenlőség érdekében.	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális,	2029. december 31.	Helyi munkahelyek érzékenyítése évente minimum 2 szervezet	saját szakmai humánerőforrás munkaidő terhére pályázati források felkutatása,	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás	nem releváns

				<p>Esélyegyenlőségi Terve</p> <p>Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció</p> <p>Tapolca Város Közművelődési programja</p>	<p>Stratégia(2019-2030)</p> <p>Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)</p> <p>Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)</p> <p>Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)</p>		mentálhigiénés munkatársak			benyújtása	interiorizálás.	
3	Lakossági ismeretek hiánya a helyi szolgáltatások, jó gyakorlatok működéséről.	Lakossági ismeretek hiánya a helyi szolgáltatások, jó gyakorlatok működéséről.	Szolgáltatások folyamatos promótálása a helyi sajtó, média bevonása. Esélyegyenlőségi fórum működtetése.	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve</p> <p>Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció</p> <p>Tapolca Város Közművelődési programja</p> <p>Településrendezési terv</p> <p>Településszerkezeti terv</p>	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030),</p> <p>Új Roma Stratégia(2019-2030)</p> <p>Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)</p> <p>Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)</p> <p>Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)</p>	Szolgáltatások folyamatos promótálása a helyi sajtó, média bevonása. Esélyegyenlőségi fórum működtetése.	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	Évente minimum 5 sajtómegjelenés a helyi szolgáltatásokról	saját szakmai humánerőforrás munkaidő terhére pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns
4	Helyi egészségügyi rendszer hiányosságai, szolgáltatások megszűnése a városban, hiányzó orvosok	Helyi egészségügyi rendszer hiányosságai, szolgáltatások megszűnése a városban, hiányzó orvosok	Helyi egészségügyi rendszer fejlesztése.	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia</p> <p>Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve</p>	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030),</p> <p>Új Roma Stratégia(2019-2030)</p> <p>Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti</p>	Helyi egészségügyi rendszer fejlesztése.	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	A szolgáltatások megszűnésének megakadályozása	normatív finanszírozású szolgáltatás, pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns

				<p>Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió</p> <p>Tapolca Város Közművelődési programja</p> <p>Településrendezési terv</p> <p>Településszerkezeti terv</p>	<p>Stratégia (2010-2021)</p> <p>Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)</p> <p>Országos Fogyműködési Program (2015-2025)</p>							
5	Közüntézmények elavultsága, akadálymentesség hiánya.	Közüntézmények elavultsága, akadálymentesség hiánya.	Közüntézmények fejlesztése.	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia</p> <p>Településfejlesztési koncepció</p> <p>Tapolca Város Környezetvédelmi programja</p> <p>Tapolca Város Közlekedésfejlesztési Koncepciója</p> <p>Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve</p> <p>Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió</p> <p>Tapolca Város Közművelődési programja</p> <p>Településrendezési terv</p> <p>Településszerkezeti terv</p>	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Új Roma Stratégia(2019-2030)</p> <p>Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)</p> <p>Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)</p> <p>Országos Fogyműködési Program (2015-2025)</p>	Közüntézmények fejlesztése.	<p>polgármester, jegyző, képviselő-testület, közüntézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak</p>	2029. december 31.	Posta és a Katolikus templom akadálymentesítése	pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns
6	Úthálózatok, járdák, kerékpárutak hiánya, rossz minősége	Úthálózatok, járdák, kerékpárutak hiánya, rossz minősége	Úthálózatok, járdák, kerékpárutak építése kialakítása, javítása, fejlesztése.	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia</p> <p>Településfejlesztési</p>	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Új Roma Stratégia(2019-</p>	Úthálózatok, járdák, kerékpárutak építése kialakítása, javítása, fejlesztése.	<p>polgármester, jegyző, képviselő-testület, közüntézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak</p>	2029. december 31.	Sümegeg – Tapolca kerékpárút kialakítása	pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns, pályázati konzorcium

				<p>koncepció</p> <p>Tapolca Város Környezetvédelmi programja</p> <p>Tapolca Város Közlekedésfejlesztési Konceptiója</p> <p>Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve</p> <p>Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió</p> <p>Tapolca Város Közművelődési programja</p> <p>Településrendezési terv</p> <p>Településszerkezeti terv</p>	<p>2030)</p> <p>Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)</p> <p>Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)</p> <p>Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)</p>								
7	Kevés bérlakás	Kevés bérlakás	Bérlakás állomány növelése.	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia</p> <p>Településfejlesztési koncepció</p> <p>Tapolca Város Környezetvédelmi programja</p> <p>Tapolca Város Közlekedésfejlesztési Konceptiója</p> <p>Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve</p> <p>Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió</p> <p>Tapolca Város Közművelődési programja</p>	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030),</p> <p>Új Roma Stratégia(2019-2030)</p> <p>Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)</p> <p>Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)</p> <p>Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)</p>	Bérlakás állomány növelése.	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közigazgatás, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	Minimum bérlakás kialakítása	5	pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns

				Településrendezési terv Településszerkezeti terv									
...													
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége													
1	Kevés bérlakás, felhalmozott tartozások.	Kevés bérlakás, felhalmozott tartozások.	Bérlakásállomány bővítése, munkásszálló kialakítása	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia</p> <p>Településfejlesztési koncepció</p> <p>Tapolca Város Környezetvédelmi programja</p> <p>Tapolca Város Közlekedésfejlesztési Koncepciója</p> <p>Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve</p> <p>Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció</p> <p>Tapolca Város Közművelődési programja</p> <p>Településrendezési terv</p> <p>Településszerkezeti terv</p>	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Új Roma Stratégia(2019-2030)</p> <p>Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)</p> <p>Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)</p> <p>Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)</p> <p>Nők és Férfiak</p>	Bérlakásállomány bővítése, munkásszálló	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	Minimum bérlakás kialakítása	5	pályázati források felkutatása, benyújtása, saját szakmai humán erőforrás munkaidő terhére	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns
2	Célcsoport kevés ismerete a szolgáltatásokról	Célcsoport kevés ismerete a szolgáltatásokról	Szolgáltatások promótálása Helyi médiában való gyakoribb megjelenés.	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia</p> <p>Településfejlesztési koncepció</p> <p>Tapolca Város</p>	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Új Roma Stratégia(2019-2030)</p> <p>Nők és Férfiak</p>	Célcsoport kevés ismerete a szolgáltatásokról	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	Évente minimum 5 sajtó megjelenés a helyi szolgáltatásokról	5	saját szakmai humán erőforrás munkaidő terhére pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns

				<p>Környezetvédelmi programja</p> <p>Tapolca Város Közlekedésfejlesztési Konceptiója</p> <p>Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve</p> <p>Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió</p> <p>Tapolca Város Közművelődési programja</p> <p>Településrendezési terv</p> <p>Településszerkezeti terv</p>	<p>Társadalmi Egyenlőséget Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)</p> <p>Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)</p> <p>Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)</p>							
3	Romák érdekképviselése, életminőségük és munkaerőpiaci esélyeik javítása	Romák érdekképviselése, életminőségük és munkaerőpiaci esélyeik javítása	Roma Önkormányzat aktivitásának szorgalmazása, integráció a munka világába.	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve</p> <p>Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió</p> <p>Tapolca Város Közművelődési programja</p>	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (MNTFS 2030),</p> <p>Új Roma Stratégia(2019-2030)</p> <p>Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)</p>	Roma Önkormányzat aktivitásának szorgalmazása, integráció a munka világába.	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	Közös programszervezés évente minimum 1 alkalommal	saját szakmai humán erőforrás munkaidő terhére pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns
4	Intézményrendszer hiányossága.	Intézményrendszer hiányossága.	CSÁO, Hajléktalanok kiléptető lakása,	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia</p> <p>Településfejlesztési koncepció</p> <p>Tapolca Város Környezetvédelmi programja</p> <p>Tapolca Város</p>	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (MNTFS 2030),</p> <p>Új Roma Stratégia(2019-2030)</p> <p>Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-</p>	CSÁO, Hajléktalanok kiléptető lakása,	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	CSÁO megnyitása, 2 fő hajléktalan külső férőhely kialakítása	normatív finanszírozású szolgáltatás, pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	Szociális Alapszolgáltatási Társulással, pályázati konzorcium

				Közlekedésfejlesztési Koncepciója Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció Tapolca Város Közművelődési programja Településrendezési terv Településszerkezeti terv	2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)							
...												
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Kevés gyermeklétszám (előregedő település)	Kevés gyermeklétszám (előregedő település)	Gyermekvállalás ösztönzése	Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció Tapolca Város Közművelődési programja	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Gyermekvállalás ösztönzése	polgármester, jegyző, képviselő-testület, köztisztviselők dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	Gyermekvállalást, letelepedést ösztönző programok szervezése évente minimum 1 alkalommal	saját szakmai humán erőforrás munkaidő terhére pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns
2	Iskolások nyári foglalkoztatása	Iskolások nyári foglalkoztatása	Nyári napközis táborok szervezése, Idősek Klubjával közös programok az eltérő generációk részére	Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Nyári napközis táborok szervezése, Idősek Klubjával közös programok az eltérő generációk részére	polgármester, jegyző, képviselő-testület, köztisztviselők dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	Minimum évente 3 nyári tábor szervezése	saját szakmai humán erőforrás munkaidő terhére pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns

				Tapolca Város Közművelődési									
3	Nincs „helyettes szülő” a városban hiányzó helyettes szülői hálózat,	Nincs „helyettes szülő” a városban hiányzó helyettes szülői hálózat,	Helyettes szülők toborzása	Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció Tapolca Város Közművelődési programja	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Helyettes szülők toborzása	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak, gyámhivatali dolgozók	2029. december 31.	1 darab helyettes szülő	normatív finanszírozású szolgáltatás, pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns	
4	Kevés nevelőszülő	Kevés nevelőszülő	Nevelőszülők toborzása.	Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia Településfejlesztési koncepció Tapolca Város Környezetvédelmi programja Tapolca Város Közlekedésfejlesztési koncepciója Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció Tapolca Város Közművelődési programja Településrendezési terv Településszerkezeti terv	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Nevelőszülők toborzása	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak, gyámhivatali dolgozók	2029. december 31.	1 darab nevelőszülő	normatív finanszírozású szolgáltatás, pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns	
5	Generációk közötti kevés kapcsolat.	Generációk közötti kevés kapcsolat.	Aktív nyugdíjas pedagógusok által tartott korrepetálás,	Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program Tapolcai Közös	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Aktív nyugdíjas	Aktív nyugdíjas pedagógusok által tartott korrepetálás,	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények	2029. december 31.	idősek és gyermekek közös programja minimum 1 évente	saját szakmai humán erőforrás munkaidő terhére pályázati források	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése,	nem releváns	

			közösségi szolgálat ösztönzése, kortárssegítő csoport kialakítása	Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Tapolca Város Közművelődési programja	pedagógusok által tartott korrepetálás, közösségi szolgálat ösztönzése, kortárssegítő csoport kialakítása „Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	közösségi szolgálat ösztönzése, kortárssegítő csoport kialakítása	k dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak		10 – 10 fővel,	felkutatása, benyújtása	tudatosítás interiorizálás.	
6.	Gyermekek közösségi kapcsolódásainak elősegítése	Gyermekek, fiatalok biztonságos együttlétét elősegítő közösség hely hiánya és egyre növekvő igénye	Ifjúsági ház / tér kialakítása	Gazdasági Program Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Tapolca Város Közművelődési programja Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia Településfejlesztési konceptió	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009- 2024) Aktív nyugdíjas pedagógusok által tartott korrepetálás, közösségi szolgálat ösztönzése, kortárssegítő csoport kialakítása „Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Ifjúsági ház / tér kialakítása	polgármester, jegyző, képviselő- testület, közintézménye k dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	1 darab ifjúsági ház vagy tér kialakítása	Saját szakmai humán erőforrás munkaidő terhére, pályázati források felkutatása,	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns
7.	Jelzőrendszer működésének fontossága	Jelzőrendszer működésének fontossága	Jelzőrendszer fontosságának interiorizációja	Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Tapolca Város Közművelődési programja	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009- 2024) „Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Jelzőrendszer fontosságának interiorizációja	polgármester, jegyző, képviselő- testület, közintézménye k dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	Figyelemfelhívó akció évente minimum 1 alkalommal	saját szakmai humán erőforrás munkaidő terhére pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns
...												
III. A nők esélyegyenlősége												

1	Nők elleni erőszak	Nők elleni erőszak	Bántalmazott nők segítése	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal</p> <p>Esélyegyenlőségi Terve</p> <p>Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció</p> <p>Településszerkezeti terv</p>	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Bántalmazott nők segítése	rendőrség, polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	Nők elleni erőszak kampány évente minimum 1 alkalommal	saját szakmai humánerőforrás munkaidő terhére pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns
2	Fiatal pályakezdő nők munkanélkülisége	Fiatal pályakezdő nők munkanélkülisége	Munkahelyek érzékenyítő programja	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal</p> <p>Esélyegyenlőségi Terve</p> <p>Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció</p> <p>Tapolca Város Közművelődési programja</p>	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Munkahelyek érzékenyítő programja	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	Probléma, célfókuszú eredménymérés - eredménymutató kidolgozása lehetséges	saját szakmai humánerőforrás munkaidő terhére pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns
3	Egyedülálló szülők problémaköre	Egyedülálló szülők problémaköre	Célzott szakszerű segítség kialakítása, részmunkaidős foglalkoztatás szorgalmazása	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal</p> <p>Esélyegyenlőségi Terve</p> <p>Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció</p> <p>Tapolca Város Közművelődési programja</p>	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Célzott szakszerű segítség kialakítása, részmunkaidős foglalkoztatás szorgalmazása	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	Szülőcsoport a LEK-ben évente minimum 1 alkalommal	saját szakmai humánerőforrás munkaidő terhére pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns
4	Gyermekek nevelő nők foglalkoztatottsága	Gyermekek nevelő nők foglalkoztatottsága	Családbarát munkahely, családi napközi	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal</p>	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Nők és Férfiak	Családbarát munkahely, családi napközi	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális,	2029. december 31.	Probléma, célfókuszú eredménymérés - eredménymutató kidolgozása lehetséges	normatív finanszírozású szolgáltatás, pályázati források felkutatása,	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás	nem releváns

				Esélyegyenlőségi Terve Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció Tapolca Város Közművelődési programja	Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)		mentálhigiénés munkatársak			benyújtása	interiorizálás.	
...												
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Egészségügyi ellátáshoz való eljutás	Egészségügyi ellátáshoz való eljutás	Személyszállítás megszervezése	Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program Tapolca Város Közlekedésfejlesztési Konceptiója Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Tapolca Város Közművelődési programja Településrendezési terv Településszerkezeti terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Személyszállítás megszervezése	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	1 darab kisbusz	pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns
2	Időskori depresszió	Időskori depresszió	Mentálhigiénés tanácsadás	Tapolca Város Önkormányzata Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Tapolca Város Közművelődési programja	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Mentálhigiénés tanácsadás	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	Idősek bevonása a LEK-be, évente minimum 30 fő	saját szakmai humán erőforrás munkaidő terhére pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns

3	Idősek intézményi ellátásának kérdései	Idősek intézményi ellátásának kérdései	Intézményrendszer bővítése (idősothton, idősek klubjának fejlesztése)	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia</p> <p>Településfejlesztési koncepció</p> <p>Tapolca Város Környezetvédelmi programja</p> <p>Tapolca Város Közlekedésfejlesztési Koncepciója</p> <p>Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve</p> <p>Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció</p> <p>Tapolca Város Közművelődési programja</p> <p>Településrendezési terv</p> <p>Településszerkezeti terv</p>	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Intézményrendszer bővítése (idősothton, idősek klubjának fejlesztése)	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	Idősek Otthona megnyitása	normatív finanszírozású szolgáltatás, pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	Szociális Alapszolgáltatási Társulással
4	Egészségügyi biztonságérzet csökkenése	Egészségügyi biztonságérzet csökkenése	Tapolcai Deák Jenő Kórház aktív ágyainak megtartása, kórház fejlesztése, otthonápolás fejlesztése	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia</p> <p>Településfejlesztési koncepció</p> <p>Tapolca Város Környezetvédelmi programja</p> <p>Tapolca Város Közlekedésfejlesztési Koncepciója</p> <p>Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi</p>	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Tapolcai Deák Jenő Kórház aktív ágyainak megtartása, kórház fejlesztése, otthonápolás fejlesztése	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	Probléma, célfókuszú eredménymérés - eredménymutató kidolgozása lehetséges	normatív finanszírozású szolgáltatás, pályázati források felkutatása, benyújtása, saját szakmai humánerőforrás munkaidő terhére	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns

				<p>Terve</p> <p>Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió</p> <p>Tapolca Város Közművelődési programja</p> <p>Településrendezési terv</p> <p>Településszerkezeti terv</p>									
...													
V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége													
1	Munkahelyek fogyatékossgal élőkkel szembeni zártága	Munkahelyek fogyatékossgal élőkkel szembeni zártága	Munkáltatók és munkavállalók érzékenyítése, bővíteni a specifikus munkahelyek számát	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve</p> <p>Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió</p> <p>Tapolca Város Közművelődési programja</p>	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Országos Fogyatékossgügyi Program (2015-2025)	Munkáltatók és munkavállalók érzékenyítése, bővíteni a specifikus munkahelyek számát	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	Érzékenyített cégek száma évente minimum 2 alkalom	pályázati források felkutatása, benyújtása, saját szakmai humán erőforrás munkaidő terhére	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	nem releváns	
2	Akadálymentesítés hiánya	Akadálymentesítés hiánya	Akadálymentesítés	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia</p> <p>Településfejlesztési koncepció</p> <p>Tapolca Város Környezetvédelmi programja</p> <p>Tapolca Város Közlekedésfejlesztési koncepciója</p> <p>Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal</p>	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Országos Fogyatékossgügyi Program (2015-2025)	Akadálymentesítés	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	Probléma, célfókuszú eredmény mérés - eredmény mutató kidolgozása lehetséges	pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	pályázati konzorciumban	

				<p>Esélyegyenlőségi Terve</p> <p>Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió</p> <p>Tapolca Város Közművelődési programja</p> <p>Településrendezési terv</p> <p>Településszerkezeti terv</p>								
3	Specifikus lakhatási férőhelyek hiánya	Specifikus lakhatási férőhelyek hiánya	Támogatott lakhatás bővítése	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia</p> <p>Településfejlesztési koncepció</p> <p>Tapolca Város Környezetvédelmi programja</p> <p>Tapolca Város Közlekedésfejlesztési Konceptiója</p> <p>Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve</p> <p>Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió</p> <p>Tapolca Város Közművelődési programja</p> <p>Településrendezési terv</p> <p>Településszerkezeti terv</p>	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Országos Fogyatékosügy i Program (2015-2025)	Támogatott lakhatás bővítése	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói, szociális, mentálhigiénés munkatársak	2029. december 31.	Támogatott lakhatások számának növelése	normatív finanszírozású szolgáltatás, pályázati források felkutatása, benyújtása	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás interiorizálás.	Szociális Alapszolgáltatási Társulással
4.	Fogyatékossgal élő gyermekek óvodai ellátása, (szakértői bizottság vizsgálata alapján,	Nem megoldott azon fogyatékossgal élő gyermekek óvodai ellátása, akik együttnevelése, integrációja, a gyermek	Szakértői vélemény alapján integrációra, együttnevelésre nem alkalmas gyermekek	<p>Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program</p> <p>Tapolca Integrált Településfejlesztési</p>	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030),	Szakértői vélemény alapján integrációra, együttnevelésre nem alkalmas gyermekek részére	polgármester, jegyző, képviselő-testület, közintézmények dolgozói,	2029. december 31.	1 darab kis létszámú óvodai csoport létrehozása Minimum 5 fő, súlyos	normatív finanszírozású szolgáltatás, pályázati források felkutatása,	Normatív alapon támogatott szolgáltatások bevetése, tudatosítás	Óvodák

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület faktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelősége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelőségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Tapolca város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Tapolca város/község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Tapolca, 2024.

Dobó Zoltán
polgármester
Tapolca Város Önkormányzata
képviselőjében

Tapolca Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Tapolca, 2024.

Dr. Iker Viktória
Tapolcai Közös Önkormányzati
Hivatal Jegyzője

Tapolca, 2024.

Sikos Rita
Tapolcai Szociális és Egészségügyi
Alapellátási Intézet
Igazgatója

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA